

VILLA

BYGGNATION
INREDNING
LIVSSTIL

NR 4 APRIL 2024
PRIS 79 KR

NYTT

*Upptäck
SVERIGE
i vårsolen*

SOFFTREND
FLUFF
& PÄLS

MATGLÄDJE
MED SMART
GASOLGRILL

UTEMÖBLER
FÖR ALLA
VÄDER

*180 sidor
villaglädje*

Vidga hemmet utåt
MED UTEMILJÖN

TEMA UTEPLATS: MÖBLER, PLÄDAR, TRÄDÄCK, GRILLAR

FÖRDELARNA MED SOLCELLSTAK BÄTTRE POOLMILJÖ MED 3D-DESIGN PANELE FÖR SKÖNARE LJUD

Matt?

Har hjärnan gått på högvarv finns få saker som slår en siesta i favoritsoffan.

Gå loss bland mängder av tyg- och färgval Sweef.se för att skapa en återhämtningssoas i 100% din stil.

Elefanten soffa

Sammet | 24 500 kr

Ullmatta

Lineal Sweep | 21 300 kr

Örnen soffbord

Svartmålad ek | 7 000 kr

Sweef®

HÅLLBARHET? VAD MENAR DU?

Mina favoritbrallor för bygg- och trädgårdsjobb sprack i grenen, trots att de påstods vara hållbara. Men ordet "hållbar" syftade bara på att tyget tillverkats, färgats och vävts under förhållanden som varit sjysta mot miljön och personalen. Uttrycket "hållbar" sprids som ett virus, men avsändare och mottagare menar ofta helt olika saker. När tillverkaren av en takbjälke säger att den är hållbar så kanske han menar att virket kommer från ekologisk trädodling, och att sågen drevs med förnybar elektricitet. Men du som köper takbjälken förväntar dig nog att hållbarheten syftar på styrkan, beständigheten och livslängden.

Hållbarhet bör omfatta allt, från ax till limpa. Från att materialet skapats med metoder som är framtidsvänliga för världen - till att produkten gör sitt jobb riktigt länge. Men, varför valde vi ett uttryck för detta som redan hade en annan betydelse? Det var väl inte hållbart? När jag sätter tänderna i en hållbar chokladkaka så oroar jag mig för tänderna. Riskerar mixern att gå sönder om jag försöker göra en smoothie på hållbara jordgubbar?

När skatten på butikernas plastkassar höjdes så var tanken att vi skulle kassera mindre plast bland hushållsoporna, eftersom materialet då inte kan återföras som nya plastprodukter. Det raljeras nu mycket om att vi i stället köper billigare soppsåsar på rullar, så att samma mängd plast ändå eldas upp. Och det är inte hållbart. Så, hemma övergick vi till soppsåsar av växtstärkelse en period, för att inte slänga riktig plast. Ett hållbart alternativ sades det, men själva påsen var inte hållbar utan löstes upp av minsta fukt så att avfallet rann ut på köksgolvet.

Plastkasse-debatten fick många att skaffa evighetskassar som inte kastas. Klokt, även om få frågar om de tillverkats med hållbara metoder. Dessutom ledde debatten till det kloka att folk handlar fler gånger med de vanliga butikspåsarna. Men då upptäcker man verkligen hur motsägelsefullt begreppet hållbarhet är.

För ju fler gånger jag använder butikskassen, desto mer hållbart agerar jag - medan kassen blir allt mindre hållbar. Och när matkassen väl spricker så kommer det verkligen visa sig om tomaterna är hållbara.

TOM SWALES, REDAKTÖR

VILLA NYTT

OMSLAGSBILD
TRIVSELHUS

REDAKTION & KONTAKT

ADRESS Skårs led 3, Göteborg
TELEFON 031-382 32 01
E-POST hej@villanytt.se
HEMSIDA www.villanytt.se
NÄSTA NUMMER 24 maj 2024

VILLANYTT

VD & ANSVARIG UTGIVARE Joachim Blomdahl
GRAFISK FORM Quality Media i Sverige AB
REDAKTÖR Tom Swales
SKRIBENTER Tom Swales, Eva Rydinger
Tobias Christofferson, Cecilia Bäcklund
DISTRIBUTION Tidsam AB Produktion

Upptäck Butiken på villanytt.se

Under år av reportage och intervjuer med tillverkare, experter och leverantörer så har vi byggt upp kunskaper som kunderna tryggt ska kunna lita på. I vår nya butik hittar du massor av produkter inom hem och trädgård.

Välkommen in!

UTERUM, VÄXTHUS OCH MYCKET MER

SKAPA RUM FÖR STUNDER TILLSAMMANS

HITTA DITT VÄXTHUS PÅ
skanskabyggvaror.se/vaxthus

**BESTÄLL
2024 ÅRS
KATALOG!**

Skånska Byggvaror

EN DEL AV BYGGMAX

Produkt: Växthuset Juliana Grand Oase Mur, 13 m²

8 Hemma-hos: Stortrivs i villamodellen Klövsjö

12 SÅ MYCKET MER ÄN SOLSKYDD

Med en pergolamarkis får du inte bara snyggt och effektivt solskydd till din uteplats. Du får en rymlig, behaglig och exklusiv utemiljö som i praktiken kan bli ett flexibelt uterum.

16 UTEMÖBLER: KÖPRÅD OCH INSPIRATION

Sitta upprätt till lunch, eller chilla i lounge? Välj minimalt underhåll eller maximal elegans? För att få expertråd vänder vi oss till Joakim Forslund på Bramobler.se.

22 ARKITEKTEN: BYGG UT DITT HUS MED HJÄLP AV UTEMILJÖN

Genom att arbeta med olika material som trä, betong och natursten får du uteplatsen att smälta samman med hus och natur. Elin Marasovic, E/M Arkitektur & Inredning i Göteborg, bjuder på värdefulla tips att ha med sig när man ska planera utemiljön för sin villa.

26 AKUSTIKPANELER GÖR HEMMET SNYGGARE

Högljudna grannar som renoverar på helgmognar behöver inte längre vara ett problem. Nu finns akustikpaneler och ribbväggar som gör sovrummet snyggare – och som samtidigt dämpar oönskade ljud.

30 FLUFFIGT, SNYGGT OCH HÅLLBART

En soffa kan vara så mycket mer än du tror, både i tid och i ditt rum. Nu kommer fler och fler med fantastiskt fluffiga och gosiga tyger. Joakim Tidén hos Hoomie tipsar om några som dessutom är extra slitstarka och hållbara.

16 Utemöbler: Köpråd och inspiration

36 FASTIGHETSUTVECKLAREN: VÄLJ EN PARTNER SOM HAR KOLL PÅ DETALJERNA

Att bygga hus kan vara en utmanande process. Villanytt fick några väl värda tips av fastighetsutvecklare Tobias Sandseth på Sethmark Properties och familjen Karolina och David Ullman-Vestin som klarade bostadsresans många utmanande gupp på vägen.

34 ALLT PÅ GALLRET MED GASOLGRILL

Allt större öppningsbara glaspartier blir allt vanligare i våra hus: För att ta till vara på en vacker utsikt och för att binda ihop inne mNu är våren i full blom och det är dags att förbereda inför grillsäsongen. Och det är gasolgrillen som vinner mark på villatomten. Isabella Kron på Bluegaz berättar varför gasolgrillen blivit så populär hos villaägarna.

74 RES TILL FORNTIDEN I SOMMAR

SVT:s Historien om Sverige har väckt upp svenskarnas intresse för historia. Elinor Karlsson är avdelningschef för Ekehagens forntidsby och kan intyga att det finns en nyväckt nyfikenhet. Det är också här i Ekehagen som många av scenerna spelades in. I sommar bjuder de in till temahelger där forntidens människor får stå i centrum.

101 VILLANYTTS "BYGG & FIXA"-DEL

Värdefull kunskap och kloka råd för ett smartare villaliv.

70 Surfa med elektrisk surfbräda

*Vi tittar in:
STORTRIVS I
VILLAMODELLEN
KLÖVSJÖ*

När dottern kom till världen bestämde sig Jenny och Tobias Tuleby för att flytta hem från London, och att bygga nytt nära den svenska naturen. Genom deras ögon tar vi här en titt på ladhusmodellen Villa Klövsjö från Trivselhus, som blev deras val.

Text: Redaktionen

På den stora tomten, på Ingarö utanför Stockholm, ligger familjen Tulebys moderna ladhus. Här har de landat, tillsammans med dottern Tio och Dixie, familjens grand danois, efter nästan ett decennium i centrala London.

– När vi bestämde oss för att flytta hem ville vi bo nära naturen och bygga en modern version av ett klassiskt ladhus. Våra vänner hade byggt med Trivselhus och var supernöjda, och det gjorde valet enklare för oss. Vi valde faktiskt modellen, Villa Klövsjö, innan vi hittade tomten, säger Jenny.

När den perfekta platsen dök upp agerade hon och Tobias snabbt och byggprocessen sköttes sedan på distans från England.

– Distans är kanske inte optimalt för alla, men för oss var samarbetet med husleverantören smidigt och bygget höll tider och budget, säger Tobias.

– Men man behöver vara bra på att ta beslut, och det är vi. Min filosofi är att inte övertänka, utan våga gå på magkänsla, säger Jenny.

"När vi bestämde oss för att flytta hem ville vi bo nära naturen och bygga en modern version av ett klassiskt ladhus"

LADHUS MED ÖPPEN ATMOSFÄR

Villa Klövsjö från Trivselhus karakteriseras av sina många fönster med härliga ljusflöden och fina kontakt med naturen utanför, men också mellan rummen interiört. Den här öppenheten har familjen Tuleby förstärkt ytterligare genom att öppna upp mellan våningsplanen över matplatsen.

– Det är härligt att prata med varandra mellan våningarna. Det blir en öppen atmosfär i hela huset. Dessutom blir rymden och ljuset fantastiskt med fönster i det höga taket, säger Jenny.

De valde också att flytta några väggar, välja till en bastu och utrusta grovingången med en hund-dusch.

– Vi var inte bastufantaster tidigare, men när man har en bastu blir det väldigt härligt. Hundduschen är perfekt när man har en stor hund och bor i skogen, säger Tobias.

INSPIRATION FRÅN TIDIGARE HEM

Andra val som de har gjort är det mörka golvet, svarta köket, heltäckningsmattan på övervåningen och det gröna badrumskaklet i en annorlunda sättning.

– Jag är också nöjd med den vita marmorn på entrégolvet vid huvudentrén. Det hade vi också när jag växte upp, säger Jenny.

Skogstomten tänker de lämna som den är och för att förstärka friluftskänslan har de byggt en eldplats. Ibland får de besök av älgar, rådjur och fåglar som de kan betrakta genom fönstren, liksom tavlor av naturen.

– De stora skjutdörrarna i glas ger en känsla av att man står i skogen, även när man är inomhus. Och utanför köksbänken växer vackra björkar, det är sådana detaljer som gör att vi stortrivs i det här huset.

"De stora skjutdörrarna i glas ger en känsla av att man står i skogen, även när man är inomhus. Och utanför köksbänken växer vackra björkar, det är sådana detaljer som gör att vi stortrivs i det här huset"

SÅ MYCKET MER ÄN SOLSKYDD

Med en pergolamarkis får du inte bara snyggt och effektivt solskydd till din uteplats. Du får en rymlig, behaglig och exklusiv utemiljö som i praktiken kan bli ett flexibelt uterum.

Text: Tobias Christoffersson Bild: Markilux

Vad är en pergolamarkis? Ja, mycket mer än en markis till en pergola, snarare något helt annat. En pergolamarkis är en markis med två hörnstolpar i ytterändan som dels kan täcka en mycket större yta än en traditionell terrassmarkis, dels kan ha en betydligt högre ståhöjd.

– En pergolamarkis ger exceptionellt bra skydd mot både sol och regn för stora ytor. Våra pergolamarkiser har en standardhöjd på 2,5 meter och kan ha ett djup på upp till sex meter. Det ger väldigt mycket skugga, berättar Christian Sonestam på Moogio, återförsäljare av pergolamarkiser och andra solskyddslösningar.

ETT FLEXIBELT UTERUM

Till skillnad från en terrassmarkis där du fäller markisduken ut och in med hjälp av en stor arm, så löper markisduken i en pergolamarkis smidigt genom sidostyrskenor mellan husväggen och hörnstolparna.

– Du rullar ut markisduken med ett enkelt knapptryck och får på en gång ett effektivt solskydd och en elegant utemiljö som upphäver gränsen mellan inne och ute, till middag eller fest såväl som varma sommardagar. Du kan också lägga till sidoaludier och rullgardiner i fronten för extra vindsydd och en speciell rumskänsla. Då får du i praktiken ett uterum, utan bygglov, som du kan använda precis när du vill, säger Christian.

LJUS, VÄRME OCH SMART STYRNING

Genom sin konstruktion med hörnstolpar är pergolamarkisen mycket mer tålig mot vind än en vanlig terrassmarkis. Med en extra fukttålig väv kan du också få väl så mycket regnskydd som solskydd – inte helt fel för svenska sommarförhållanden...

– Detaljerade funktioner skiljer sig åt mellan olika modeller. Vår pergolamarkis Stretch ger utmärkt skydd för lättare regn, inte minst genom att ha inbyggda kanaler för vattenavrinning i skenor och ben som leder bort väta från duken, berättar Christian.

"Stretch ger utmärkt skydd för lättare regn, inte minst genom att ha inbyggda kanaler för vattenavrinning i skenor och ben som leder bort väta från duken"

Andra tillval som förhöjer komforten och upplevelsen under pergolamarkisen är inbyggda värmare och integrerad LED-belysning – två fina sätt att förlänga såväl kvällen som utomhussäsongen. Du kan också välja till smart styrning med hjälp av sensorer som känner av sol, vind och regn och automatiskt rullar ut duken eller in efter dina önskemål.

– För den som vill ha det bästa är detaljerna viktiga. Vi skräddarsyr alla markiser efter varje kunds behov och tillverkar dem för centimeterexakt montering på plats.

5%
rabatt på hus i
3D-verktyget.

NYHET! RITA DITT HUS I
3D-VERKTYGET PÅ BASECO.SE

Låt kreativiteten flöda.

Planera ditt kommande byggprojekt med Basecos blocksystem. Med vårt 3D-verktyg kan du anpassa huset efter dina egna önskemål. Från storlek till stil. Du kan se huset ta form, begära offert och ladda ner bygglovsritningar utan kostnad direkt i verktyget. Just nu kan du få 5 % rabatt på hela köpet när du ritat ett hus och begär offert på baseco.se/rita-hus. Ange **MITTHUS5** i meddelandefältet. Gäller beställningar som läggs innan 1 maj 2024.

baseco.se

BASECO

UTEMÖBLER: KÖPRÅD OCH INSPIRATION

*Sitta upprätt till lunch, eller chilla i lounge?
Välja minimalt underhåll eller maximal elegans?
För att få expertråd vänder vi oss till Joakim
Förslund på Bramobler.se.*

Text: Tom Swales

Vad är det första man bör fråga sig inför valet av utemöbler? Frågan går till Bra Möblers grundare Joakim Forslund, med lång erfarenhet i ett av landets bredaste utbud.

– Vilken storlek har din uteplats, och hur många ska sitta? Att äta vid riktiga matmöbler är härligt, men att vila och umgås i bekväma loungemöbler är lika värdefullt. Ryms inte båda möbeltyperna, välj då den typ som du får mest användning av. Men om du bara behöver plats för få, så kan en liten matgrupp och två loungefåtöljer ändå få plats på ett litet trädäck, och ni kan njuta dag som kväll.

Vilken egenskap bör man prioritera? Underhållsfrihet, miljövänliga material, priset, praktiska funktioner... eller?

– God komfort kommer att få störst värde för dig. Ett lågt pris har ingen betydelse, om dina utemöbler är bekväma. I andra hand är hållbarhet viktigast, främst i betydelsen att dina utemöbler ska hålla länge. Därefter brukar de flesta prioritera att möblerna ska vara lätta att rengöra och inte kräva mycket underhåll.

STIL OCH DESIGN

Design är både en smakfråga och en hållbarhetsfråga. Ju mer tidlös designen är, desto längre är det troligt att du trivs med den. Att långvarighet blivit viktigt märks i möblerna från exempelvis Brafab, Hillerstorp, Grythyttan, Cane-Line, Skargaarden, Stockamöllan och Bra Möblers egna märken: Sunzo och Selected. För konsumenten betyder utvecklingen att den som vill göra ett hållbart val, får friare valmöjlighet.

Design, stil och uttryck för sin uteplats kan man även skapa med tillbehör och textilier.

– Visst. Till exempel med de färgglada och bekväma dynorna från Iduna-serien. Även med de stilrena parasollerna från serien Shanghai och Paliano, tipsar Joakim.

"God komfort kommer att få störst värde för dig. Ett lågt pris har ingen betydelse, om dina utemöbler är bekväma"

MATERIAL

Trämöbler smälter vackert och naturligt in i utemiljöer, men många älskar även lättheten i aluminium och kostrotting. Joakim berättar att aluminium växer i popularitet, möjligen på konstrottingens bekostnad.

– En del konsumenter har kanske tveksamma erfarenheter av den tidigaste konstrottingen. Men den som väljer konstrotting från våra leverantörer idag får något hel annat. Kvaliteten är mycket hög medan livslängden och beständigheten mot solens UV-strålar gör materialet till ett hållbart val. Konstruktion ger dessutom en skön mjukhet i sittkomforten. Men det bästa är att alla material från våra tillverkare har siktat på lång beständighet, avslutar Joakim på bramobler.se.

"En del konsumenter har kanske tveksamma erfarenheter av den tidigaste konstrottingen. Men den som väljer konstrotting från våra leverantörer idag får något hel annat"

FAMILJÄR

NYHET
2024

HUSEN FÖR EN ENKLARE VARDAG

Familjärsamlingen är skapad för dig som uppskattar en enklare husbyggarresa utan att behöva kompromissa med vare sig kvalitet, känsla eller utseende. Samlingen består av tre stycken husmodeller där husets storlek eller planlösning inte kan förändras. Varje hustyp i samlingen kan fås i tre olika stilar: Traditionell, Modern eller Ladhus. Utöver detta kan du göra en hel del personliga val och tillval.

FAMILJÄR 159 - TRADITIONELL

Fiskarhedenvillan®

ARKITEKTEN: BYGG UT DITT HUS MED HJÄLP AV UTEMILJÖN

Genom att arbeta med olika material som trä, betong och natursten får du uteplatsen att smälta samman med hus och natur. Elin Marasovic, E/M Arkitektur & Inredning i Göteborg, bjuder på värdefulla tips att ha med sig när man ska planera utemiljön för sin villa.

Text: Eva Rydinger

"Altanernas grånade utseende kommer av behandling med träskyddet Sioo:x Premium Altan, som också gjort ytan lenare"

Villanytt frågade Elin Marasovic på E/M Arkitektur & Inredning i Göteborg hur man som trädgårdsarkitekt planerar en utemiljö:
 – Det är viktigt att ha en helhetsbild framför sig och inte börja i fel ände, därför gör vi en masterplan för hela fastigheten. Vi arbetar med material som harmonierar med huset och får det att bli välkomnande, levande och funktionellt. Vi försöker också se möjligheter med tomten trots utmanande partier och höjdnivåer i trädgården.

TRÄDÄCK PÅ ETT INNOVATIVT SÄTT

Elin Marasovic tycker det är viktigt att se utemiljön som en förlängning av hemmet. Det finns därför stora fördelar att utnyttja trädgården på ett smart sätt genom att jobba med rumsligheter, som en pergola med infravärme, sittplatser i trädgården, växthus eller platser för odling.

– Jag använder och mixar gärna trätrall med betong. Platsgjutet betong, natursten, skiffer kan kompletteras med olika typer stål för att skapa en intressant utemiljö.

På ett trädäck kan man fälla in förvaring och variera och rama in med trappavsatser, sittläktare och krukor.

– Du kan även jobba med poolhus eller pergola – byggnader som skapar rumsligheter på trädäcket.

Just ett Attefallshus kan med fördel smältas samman med ett trädäck och denna kan även användas som en komplementbostad.

RÄTT MATERIAL GER EN VARM KÄNSLA

Träet spelar ofta en huvudroll i Elin Marasovics projekt utomhus. Men hon behöver inte jobba med exklusiva trämaterial för att skapa en utemiljö som är välkomnande. En bra kvalitet på trallen eller kärnvirke räcker.

– Om trallen är tryckimpregnerad brukar jag rekommendera att använda det kiselbaserade och miljöanpassade träskyddet Sioo:x får att få fram det grånade, vackra utseendet. Med träskyddet skyddas däckets också mot röta och får en längre livslängd. Trallen blir också mjukare och du får den där lena barfotakänslan som så många vill åt. Därför passar träskyddet extra bra om man bygger pooldäck!

Den silverfärgade patinan smälter också väl in med klinker, natursten och betong, vilket jag gärna jobbar med, avslutar Elin.

AKUSTIKPANELERNA SOM GÖR HEMMET SNYGGARE

Högljudda grannar som renoverar på helgmognar behöver inte längre vara ett problem. Nu finns akustikpaneler och ribbväggar som gör sovrummet snyggare – och som samtidigt dämpar oönskade ljud.

Text: Cecilia Bäcklund

kontorsmiljöer är det mer regel än undantag att ha olika ljudabsorberande element, som vadderade möbler, paneler eller takplattor. Deras uppgift är att förbättra akustiken och i bästa fall även göra utrymmet vackrare. Nu har också inredningsintresserade husägare fått upp ögonen för akustikdesign.

– Mest poppis är att sätta upp en panelvägg som fond i vardagsrummet och hallen, eller använda den som sänggavel. Då får man en snabb förändring till en liten kostnad, säger Jenny Malmsten på Glimakra of Sweden, där man specialiserat sig på svensktillverkade akustiska designlösningar.

Väggpanelerna har en bas av trä och kläs i tyg. De finns i många olika utföranden och enligt Jenny sätter de flesta upp den här typen av inredning för att de tycker att det är snyggt, men allt fler upptäcker också fördelen med att kunna distansera sig från ovälkomna ljud.

– Det är extra fördelaktigt om man har väldigt högt i tak, eller om man vill slippa höra vad som händer utanför. Vi hade en kund som vaknade varje gång sopbilen passerade. De satte upp väggpaneler i sovrummet och ljudet försvann nästan helt, berättar hon.

"Enligt Jenny sätter de flesta upp den här typen av inredning för att de tycker att det är snyggt, men allt fler upptäcker också fördelen med att kunna distansera sig från ovälkomna ljud"

ÄNNU BÄTTRE LJUDDÄMPNING

För maximal ljudisolering kan man hjälpa väggpanelerna på traven.

– En luftspalt på 45 millimeter mellan panelen och väggen dämpar ljudet ännu mer och sätter man dessutom isolering i mellanrummet blir det optimalt, säger Jenny.

Precis som med inredningsdesign i stort är det egentligen bara fantasin som sätter gränser. Glimakra of Sweden har vunnit flera internationella designpriser för sina produkter och erbjuder möjligheten att ta ut svängarna med såväl färger som former.

– En riktigt stor trend just nu är ribbväggarna i trä. De går att få i olika sorts faner och monteras på en filt. Det är ett väldigt enkelt och smidigt sätt att förändra ett rum på, säger Jenny.

L-PLACERING AV PANELER

För att en förbättrad akustik i ett fyrkantigt rum är det bra att placera väggpaneler på varsin sida om ett hörn.

– Sätt dem som ett L för att få ut det bästa av panelen. Om man bara kan sätta dem på en vägg är det bättre att välja en ribbvägg då den tar upp ljudet bättre, förklarar Jenny.

Oavsett om man vill montera paneler eller ribbväggar, så behöver man inte vara särskilt händig för att få dem på plats.

– I princip vem som helst som har en såg och skruvdragare kan montera detta. Panelerna går att sätta i alla torra utrymmen, alltså även på exempelvis en gästtoalett, avslutar hon.

Nyhet!

K2 & K2P - Köksblandare i Rostfritt Stål

Köksblandare med separat pip och vred är både eleganta och mångsidiga. Scandtap erbjuder ett designat köksblandarsortiment i rostfritt stål med ett brett urval av ytor och PVD-färger. I bilden placeras den nya blandarmodellen **Harmonized K2 Sand** i köksön. I bakgrunden syns också versionen med utdragbart munstycke - **Harmonized K2P Sand**.

FLUFFIGT, SNYGGT OCH HÅLLBART

En soffa kan vara så mycket mer än du tror, både i tid och i ditt rum. Nu kommer fler och fler med fantastiskt fluffiga och gosiga tyger. Joakim Tidén hos Hoomie tipsar om några som dessutom är extra slitstarka och hållbara.

Text: Tobias Christoffersson Bild: Emilia Dalen

många hem är soffan eller soffgruppen själva kronjuvelen i inredningen, inte sällan i vardagsrummet. En samlingspunkt för trivsel och umgänge, en älskad plats att hänga och vila i – vi tillbringar mycket tid i våra soffor. Samtidigt är soffan ett blickfång och en centralpunkt även rent estetiskt i rummet och hemmet. Att ha en vacker soffa med karaktär och personlighet är viktigt för många.

FLUFFIGT, GOSIGT OCH SNYGGT

Likväl är vi ganska konservativa och återhållsamma när det gäller soffans tyg. Bomull, linne och skinn är vanliga material, alla släta och fina – men kanske inte så spännande?

– Varför inte prova ett sofftyg med lite mer liv och känsla i, ett tyg som gör din soffa till en mysig upplevelse att sitta i? Bouclé-tyger till exempel som är lite fluffiga blir allt populärare, eller varför inte ta steget ut och gå Woolly By Nature? Så heter ett superskönt tyg i fårpälsimitation som jag har varit med om att ta fram. Med ett sådant tyg får du en helt ny sorts soffa, säger Joakim Tidén hos Hoomie, e-handel för inredning med fokus på soffor och fätöljer med egna tygkollektioner.

"Ju längre du kan ha din soffa desto mindre blir ditt klimatavtryck när du slipper köpa nytt. Därför är alla våra tyger framtagna med en slitstyrka i samma klass som användning i offentliga miljöer kräver"

HÅLLBART OCH PERSONLIGT

En soffa eller en soffgrupp är en förhållandevis stor investering i ditt hem. Därför vill du säkert att den förutom att vara snygg och skön ska hålla för att vara med dig i många år. Här är ofta tyget den svaga punkten.

– Att skapa möbler som verkligen är hållbara är mycket viktigt för oss. Ju längre du kan ha din soffa desto mindre blir ditt klimatavtryck när du slipper köpa nytt. Därför är alla våra tyger framtagna med en slitstyrka i samma klass som användning i offentliga miljöer kräver. Våra två tygserier i polyester Anthology och Loop är fluffiga och mysiga men samtidigt mycket slitstarka.

För dig som å ena sidan vill ha enhetlighet i din inredning och å andra sidan vill prova nya kombinationer, så har Joakim tagit fram ett intressant koncept: Du kan få samma tyg till olika soffor och fätöljer och själv välja vilket.

– På så vis kan du hålla basen i din möblering samstämmig samtidigt som du kan skoja till det med olika detaljer. Och du kan få en soffa eller fätölj av känd design i en egen, unik upplaga genom att själv välja tyg och färg.

"Varför inte prova ett sofftyg med lite mer liv och känsla i, ett tyg som gör din soffa till en mysig upplevelse att sitta i? Bouclé-tyger till exempel som är lite fluffiga blir allt populärare, eller varför inte ta steget ut och gå Woolly By Nature"

PREMIÄR FÖR NYA DESIGNLAMPOR

I februari lanserades de första lamporna i designsamarbetet mellan Studio Lisa Bengtsson och lamptillverkaren By Rydén i Gnosjö. Villanytt tittar närmare på de intressanta formerna, så häng med!

Text: Tom Swales

Lisa Bengtsson har designat den nya taklampan Lou Lou och den lika färska bordslampan Viva La Diva. Båda lanseras nu av By Rydén. Bägge lamporna kännetecknas av designern Lisas passion för det där lilla extra som gör att resultatet blir iögonfallande. Hon beskriver lampan Lou Lou:

– Inspirationen kommer från en pion, med dess många lager av blomblad som öppnar upp sig på ett sobert och skirt sätt. Med hjälp av böjbara stålbågar kan du forma bladen precis som du själv vill ha dem. Jag skulle beskriva den som både sober och ljuvlig, men samtidigt kaxigt stor när den hänger som en blomma i taket.

Villanytt instämmer i liknelsen med en enorm pion, som blickar nedåt med ett varmt ljus vilket även skiner genom kronbladen. Det är en karaktärsfull lampa som man får betala 6 295 kronor för.

GLAMMIG DIVA

Bordslampan Viva la Diva är inspirerad av art deco, men har en tydligt modern känsla.

– Jag ville skapa en diva med en ny twist, en unik och spännande armatur. Här är det extra allt – en lampfot med en cool och unik form. Den är toppad med en spännande detalj i form av tassel och leopard som verkligen ger den lilla extra touchen, förklarar Lisa Bengtsson.

Villanytt upplever att Viva la Diva ger ett glamouröst intryck. Vi noterar att lampfoten är gjord av svart keramik, ljusklotet är av opalvit glas och priset blir 3 995 kronor uti handeln.

"Inspirationen kommer från en pion, med dess många lager av blomblad som öppnar upp sig på ett sobert och skirt sätt. Med hjälp av böjbara stålbågar kan du forma bladen precis som du själv vill ha dem"

BUBBLIGT KAXIGA

Studio Lisa Bengtsson är kanske främst bekant för sina textilmönster. Även om de även skapat lampskärmar så är samarbetet med By Rydén första gången som Lisa formger kompletta lampor:

– Ja, det har varit spännande och jag tycker Viva la Diva och Lou Lou blev otroligt bra. Det känns toppen att vi kunde få fram alla bubbliga, kaxiga, ljuva former i designen, som jag ville. Jag har min bakgrund i Gnosjö, där ByRydén ligger. Så det kändes som att komma hem och prata samma språk, säger Lisa.

*Fastighetsutvecklaren:
VÄLJ EN PARTNER
SOM HAR KOLL
PÅ DETALJERNA*

Att bygga hus kan vara en utmanande process. Villanytt fick några väl värda tips av fastighetsutvecklare Tobias Sandseth på Sethmark Properties och familjen Karolina och David Ullman-Vestin som klarade bostadsresans många utmanande gupp på vägen.

Text: Eva Rydinger

Tobias Sandseth på Sethmark Properties

BY RYDÉNS - **TRIONE** TAKLAMPAN
SE MER PÅ **BYRYDENS.COM**

BY
RYDÉNS
GNOSJÖ - SWEDEN
SINCE 1958

Att bygga hus är oerhört komplext och som bostadsköpare är du ofta mitt i livet och i karriären, du har barn och kanske en aktiv fritid. Ta hjälp av en fastighetsutvecklare som har full kontroll i varje detalj och låter dig slippa åka upp och ner i byggprocessens berg och dal-bana. Det tipsar Tobias Sandseth om på Sethmark Properties. Han fortsätter:

– Det man ska ha klart för sig är att bygga hus-resan är ett heltidsjobb om man själv måste ta del i den för mycket. Det är lätt att det blir känslomässiga slitningar – både om ekonomi andra beslut.

– Vi kände att vi satt komfortabelt i passagerarsätet med en pålitlig chaufför. Vi fick vara med och påverka de roliga momenten som utformning av kök och badrum – samtidigt som vi slapp allt det där byggtkniska och byråkratiska med kommunen, berättar Karolina.

PRIORITERA DET DU INTE KAN ÄNDRA

Försumma inte saker som inte går att påverka i efterhand. En vägg kan du alltid sätta upp eller ta ned men den grundläggande planlösningen är svårare att ändra. Tänk igenom sociala ytor, kök och sovrumsvardelningar, tipsar Tobias.

– I Sverige lever vi mycket hemma och det är i huset som vi umgås. Därför måste det också lita en regnig, stökig onsdag och inte bara se fint ut på Instagram. Hitta ett team eller ett nätverk som har öga för detaljer. Ett hus kan och ska inte se likadant ut varenda gång.

Tobias vill också slå ett slag för vikten av att det är platsen som ska påverka husets utformning. Platsen måste respekteras. Han upplever att det många gånger kan vara tvärtom, att idén om huset finns men att det inte passar för tomt.

– Vi lägger mycket kraft på att börja med platsen och utforma detaljerna därifrån. Det är platsen och markförutsättningarna som ska bestämma husets utformning, inte hur fabriken se ut och vad man effektivt kan producera. Du vill ha ett hem – inte bara fyra väggar. Hitta det bästa teamet för just den platsen där du ska bygga.

"Att köpa ett nytt boende är en stor grej, särskilt om man inte kan något om byggnation som oss, då behöver man en trygg partner genom processen"

STORT PROJEKT SOM KAN SÄTTA KÄNSLOR PÅ SPEL

På frågan vilket det största misstaget är som man kan göra svarar Tobias att många inser inte hur svårt och utmanande det kan vara att bygga hus. Att det är ett jättestort projekt och kräver mycket av de som gör det. David håller med:

– Att köpa ett nytt boende är en stor grej, särskilt om man inte kan något om byggnation som oss, då behöver man en trygg partner genom processen.

– Att bygga hus är som att driva företag. Tyvärr testas människors sämsta egenskaper, det är mycket känslor kring ekonomi och andra beslut. I detta kan och ska vi som fastighetsutvecklare hålla oss professionella, avslutar Tobias Sandseth.

LJUDBILDEN SOM LYFTER DITT HEM

Tiden med obekvämt ljud vid middagsbordet är förbi. Nu kan du slå två flugor i en smäll, och pryda väggarna med personlig konst – som också förbättrar akustiken.

Text: Cecilia Bäcklund

Canvastavlor, fototapeter och inramade konstprints. Intresset för hur vi klär våra väggar har exploderat de senaste åren, och utbudet blir allt större. Nu är det dags för väggkonsten att ta nästa steg. Med akustikprints kan man nämligen förbättra ljudmiljön och samtidigt få den där personliga touchen i inredningen.

– Många kanske tror att man behöver ändra hela taket om man har dålig akustik hemma, något som kan vara både problematiskt och dyrt. Med akustikprints kommer man runt det. Samtidigt som akustiken förbättras får man också något vackert att titta på, berättar Jimmy Rhiger Jensen, delgrundare av Illux, som tillverkar prints i olika utföranden.

BETONG OCH DÅLIG AKUSTIK

En dålig ljudmiljö kan påverka både humör och förmågan att njuta av sitt hem. Samtidigt är det något som går att åtgärda. Hur ljudvågorna studsar beror på hur hemmet är utformat och vilka material som dominerar, förklarar Jimmy.

– Om man har betonggolvet och högt i tak blir akustiken väldigt dålig. Själv har jag tre barn så det kan bli rätt högljutt runt matbordet, då hjälper akustikprints bra för att få en bättre ljudmiljö.

"Genom att betrakta möjligheterna i 3D på en skärm, eller i VR-glasögon ute på tomten, så gör man de bästa valen"

SAMMANLAGDA YTAN VIKTIG

De akustikpaneler som Jimmy Rhiger Jensens företag använder sig av tillverkas av mineralull som består av 70 procent återvunnet glas. På ytan, som är strukturerad för att absorbera ljudet, trycks sedan valfri bild.

För att få bästa möjliga resultat bör akustikpanelernas storlek motsvara 10-20 procent av golvytan om man har en takhöjd på 2,5-3 meter.

– Det viktigaste är inte hur stor varje platta är, det som spelar roll är den sammanlagda ytan, säger Jimmy Rhiger Jensen.

LÅT PERSONLIGHETEN SYNAS

Gällande var och hur man ska placera sina akustikpaneler så är det bra om de befinner sig i talhöjd – alltså ungefär lika högt som vi befinner oss när vi pratar. Och när det kommer till motivet, ja då finns det inga begränsningar. För Jimmy är ledmotivet att välja en bild med personlig koppling.

– En vägg kan vara lika personlig som en tatuering. Personligen gillar jag verkligen stora bilder, speciellt foton. Det visar att du menar något, när det får ta plats. Och att det finns en bakgrundshistoria. Det kan ändra ett rum dramatiskt, säger han.

LÅT BÖCKERNA STÅ I LAMPLJUSET

Låt böcker bli fina inredningsdetaljer lite här och var i ditt hem bortom bokhyllan. Heléne Friberg på Fribe Form tipsar om hur du skapar unika och personliga arrangemang med hjälp av den nydesignade boklampan.

Text: Tobias Christoffersson

Utöver all kunskap, glädje, spänning, fakta och fantasi. Utöver alla tankar, berättelser, liv och händelser som du kan ta del av genom att dyka in i böcker. Utöver allt det så kan böcker faktiskt ofta också mycket vackra. Så, varför inte använda böcker lite mer i din inredning?

– Böcker bidrar mycket till stämningen och trivseln i ett hem. Det är så fint att låta några böcker stå framme här och där, du kan arrangera dem nästan som blommor i en vas om du vill, säger Heléne.

DU DESIGNAR FÄRDIGT SJÄLV

Själv har hon skapat ett helt nytt sätt för böcker att ta plats i inredningen genom den särskilda boklampan för sitt nya varumärke Fribe Form. Boklampan, gjord i mässing i tidlös stil, har en elegant fot på vilken böcker kan ställas. Två bokstöd håller böckerna på plats, och lampan lyser upp dem. Poängen: Du bestämmer själv exakt hur boklampan ska se ut.

– En lampa, oändliga uttryck. Du som använder lampan sätter stilen när du väljer vilka böcker du ställer i den och hur du arrangerar dem. Låt böckerna omgärdas av bokstöden, eller dölj dem innanför pärnarna. Själva lamparmen kan höjas och sänkas för att rymma böcker av olika höjd. Du kan välja lampskärm i valfri storlek eller matcha med en egen, och lägga till ett handgjort läderbälte att slå om böckerna. Det blir snyggt, säger Heléne.

"Jag vill ha hållbarhet i varje led, från idé till återvinning, men den viktigaste idén bakom är nog den att du själv kan designa om lampan så ofta du vill. På så vis blir varje lampa unik"

VARJE LAMPA UNIK VARJE GÅNG

Heléne tipsar om några olika sätt som du kan arrangera en grupp böcker på, såväl i boklampan som på andra sätt i ditt hem:

– Du kan förstås välja ut några böcker som du bara tycker är snygga och passar ihop. Men du kan även välja böcker på ett tema och lägga till detaljer som kompletterar.

”Plantera” några trädgårdsböcker i lampan och ställ små vaser med färskas blommor bredvid. Slå ett svart bälte runt dina sju böcker om punktmusik. Sätt lampan på ett bord med en pampig rund skärm på, mitt i ett rum och varva bokryggarna åt olika håll. Och så vidare. Möjligheterna är många.

Att använda böcker i inredningen så här blir en form av återbruk. Cirkulärt tänkande är ledordet för Heléne i hennes designprocess.

– Att lampan är gjord i återvunnen mässing av svenska hantverkare är bara ett exempel. Jag vill ha hållbarhet i varje led, från idé till återvinning, men den viktigaste idén bakom är nog den att du själv kan designa om lampan så ofta du vill. På så vis blir varje lampa unik.

The Sound of Nature

Trä har alltid varit en del av den nordiska livsstilen. Att vandra fritt i skog och natur och njuta av lugnet är varje människas rätt sedan urminnes tider. Med innovativa akustikpaneler i trä av högsta kvalitet bjuder vi in det naturliga lugnet som en del av inredningen med samma självklarhet.

i-wood.dk

3D-VISUALISERING förenklar pool-besluten

Den som ska investera i en ny pool, ställs inför många val: Poolens placering och form, trappans utförande, typ av övertäckning, omgivande stenläggning eller trädäck, ska tomtens markhöjder ändras? Därför väljer allt fler att beställa digitala 3D-visualiseringar för att se och jämföra valmöjligheterna. Daniela Edén på studion 3D-Visuals i Västerås förklarar fördelarna.

Text: Tom Swales

Daniela på 3D-Visuals nämner fler pool-beslut som blir bättre om man får se tredimensionellt bildmaterial, från olika vinklar och höjder:

- Materialen, färgerna och anpassningen till huset. Ska poolen ha ett högt glastak med badmöjlighet under, eller bara ett plant lamelltäcke? Hur skulle det se ut med en pergola eller ett poolhus? Genom att betrakta möjligheterna i 3D på en skärm, eller i VR-glasögon ute på tomten, så gör man de bästa valen. Och den digitala upplevelsen av sitt projekt blir då roligare, från att man kanske haft lite beslutsångest.

Varje beslut som påverkar användbarheten och upplevelsen påverkar även villans marknadsvärde. Det gör att fler husägare vill vara trygga i sina poolbeslut, och eventuell beslutsångest byts ut till något roligt.

"Genom att betrakta möjligheterna i 3D på en skärm, eller i VR-glasögon ute på tomten, så gör man de bästa valen"

ATT TÄNKA PÅ VID BESTÄLLNING

Vad bör husägare eller poolbyggare tänka på när de väljer visualiseringsbyrå?

- För att det ska bli kostnadseffektivt så bör man välja en studio som jobbar mycket med just poolprojekt. Att vårt 3D-bibliotek innehåller mängder av pooler och allt för poolmiljöer underlättar verkligen. Och erfarenheten gör att vi bättre förstår människors önskemål och poolvisioner. Att vi använder den mest utvecklade tekniken bidrar också till bättre resultat, nämner Daniela Edén på 3D-Visuals.

Hon tillägger att den som ska beställa visualisering bör kontrollera vad som igår i priset:

- Något som beställarna värdesätter är att vår studio kan erbjuda alla former av visualiseringar. Och att de första ändringarna inte kostar något extra.

ÖKAR SMIDIGHET OCH MÖJLIGHETER

Digitala visualiseringar och 3D-illustrationer som kan ses från alla vyer leder också till färre missförstånd, menar Daniela:

- Ja, entreprenören som bygger projektet kan tydligt se hur du, som husägare, vill ha allt. Och du behöver då inte medverka, upprepa eller tillfrågas lika ofta som hade krävts om det bara fanns tvådimensionella ritningar, planer och skisser. Mitt råd är att använda visualiseringar i de flesta byggprojekt, och inspireras av exempel på 3dvisuals.se. Många husägare säger att det blev lättare att skapa sina drömmar när de kunde förhålla sig till våra fotorealistiska och virtuella interiörer och exteriörer. Eller när de fått tomtens alla exakta höjder uppmätta och skannade av vår drönare.

NORDIC FLOOR

GOLV FÖR DITT DRÖMHEM

Nordic Floor skapar golv som passar alla hem. I vårt sortiment finns allt från klassiskt, traditionellt till modernt och trendigt.

Vackra kvalitetsgolv till bra priser helt enkelt.

nordicfloor.se

EK FIELD WHITE mattlack 1-stav

Vårt sortiment finns hos:

- byggghemma.se
- BYGGSHOP.se
- golvpoolen
- golvshop.se
- GULV&FLISE EKSPERTEN
- LINOLEUM KOMPANIET
- stonefactory.se

FYRA STARKA STILAR FÖR DITT NYA KÖK

Är du på gång att skaffa nytt kök och funderar över hur du vill ha det? Här berättar Nicklas Hägg hos danska köksleverantören HTH om fyra starka stilar just nu: Handtagsfritt, nordiskt och minimalistiskt kök samt New Yorker-köket. Vilken av dem gillar du bäst?

Text: Tobias Christoffersson

Nej, du behöver givetvis inte slaviskt följa en särskild stil eller underordna dig ett fast koncept när du skapar ditt eget nya drömkök – men det är ju alltid trevlig med lite inspiration, eller hur?

HANDTAGSFRITT OCH MINIMALISTISKT

Först ut: Det handtagsfria köket.

– Med handtagsfritt menas ett kök med integrerade handtag i lådor och luckor: Rena och släta ytor och en strömlinjeformad frontpanel. Vill du mjuka upp det ”cleana”, så kombinera med öppna hyllor, som skapar en mysig och personlig atmosfär, säger Nicklas Hägg.

Så kallad Soft-push-teknik i kökslådorna passar utmärkt ihop med handtagsfritt: Med ett litet tryck glider lådorna ut ljudlöst. Ett annat alternativ är ha handtagsspår infrästa i luckorna eller greppspår i skåpet.

Handtagsfritt låter sig förstås också väl kombineras med minimalistisk stil.

– Släta ytor som utstrålar lugn och enkelhet är kännetecknande för den klassiska danska design som vi på HTH står för, och som passar väldigt bra in många svenska hem. Med minimalistisk design i grunden kan du ta ut svängarna mer med färg och personliga inredningsdetaljer.

”Släta ytor som utstrålar lugn och enkelhet är kännetecknande för den klassiska danska design som vi på HTH står för, och som passar väldigt bra in många svenska hem”

NORDEN ELLER NEW YORK

Enkla linjer, lugna färger och naturmaterial kännetecknar den nordiska stilen.

– Ek i ljus färg är ett naturligt val, men tänk på att du inte behöver gå all-in på trä i ditt nordiska kök. Testa att blanda material: Släta, lackade ytor med mer organiska av trä och sten, kontrastera de ljusa färgerna med mörka detaljer, till exempel en bordsskiva, en hylla eller armatur, säger Nicklas.

New Yorker-stilen, slutligen, är lika med industriell stil: Råa material som betong, järn, stål och kakelplattor.

– Tänk på att blanda matta, blanka och grova ytor för att göra det mer levande. Luckor och lådor i koksgrått eller svart laminat eller svart ekfanér passar här, liksom en bänkskiva i rostfritt stål eller grå corestone. Nakna glödlampor, öppet hyllsystem med metallram och synliga köksredskap är detaljer som förstärker känslan.

HTH har ett brett utbud av helhetslösningar för nya kök och badrum med tillverkning på danska Jylland.

– Vi levererar som kunden vill ha det: Vi kan vara med hela vägen från första idé och göra allt arbete, men vi kan också leverera platta paket färdiga för egen montering. 50 procent av vårt sortiment är Svanen-märkt idag, om ett par år ska det vara 100.

MYS OCH VÄRME för svala sommarkvällar

Äntligen är utesäsongen här, och den vill vi ju njuta av så mycket vi bara kan. Marie Angelöf hos Skinnwille Home tipsar om hur fårskinnprodukter kan ge extra mys och värme under svala sommarkvällar – och bli ett vackert och personligt tillskott till din utemiljö.

Text: Tobias Christoffersson Bild: Robin Lave Ohlsson

Nu är tiden då vi inreder våra uterum och altaner för fullt. Intresset för hem och trädgård har av naturliga skäl ökat efter pandemin: Vi ger våra utemiljöer mer utrymme, uppmärksamhet och omsorg och på så sätt växer också våra hem.

Tänker du kanske att fårskinn och kuddar, plädar och dynor av fårskinn, det hör väl mer höst och vinter till? Då vill vi uppmana dig att tänka en gång till. Lätt, mjukt, varmt och mysigt är fyra egenskaper som kännetecknar fårskinnprodukter – och visst lockar det även för svala sommarkvällar?

I UTERUMMET ELLER PÅ UTFLYKTEN

– Ett fårskinn är den perfekta följeslagaren för att göra trädgårdsstolen bekväm och varm när vår- eller sommarkvällen faller på. Du kan placera det på ryggstödet eller sitsen, eller varför inte båda med ett dubbelt fårskinn? Lägg fårskinn på bänken, sitt ner och njut av din fika. Ett annat tips är att ta med sig fårskinnssittplättar i rygsäcken och ha som sittunderlag på utflykten, säger Marie.

Även om lockiga fårskinn är det som många först tänker på, så är utbudet av fårskinnprodukter brett både vad gäller olika typer av ull, färger och storlekar. Ett fårskinn kan lätt hitta en plats i de flesta hem, oavsett stil, och ger alltid en känsla av värme och komfort.

– Fårskinnens färgskala är lätt att matcha och ger också

en naturkänsla som smälter in i din trädgård och på altanen. Våga blanda dem med olika färger, och stilar och gör din uteplats speciell. Med sin unika textur är det spännande att kombinera kuddar och dynor i fårskinn med de annars platta textilerna i soffor, fätöljer och andra utemöbler – plötsligt händer det lite mer!

"Fårskinnens färgskala är lätt att matcha och ger också en naturkänsla som smälter in i din trädgård och på altanen"

GÖR KVÄLLEN LÄNGRE

Det finns även ett stort utbud av mjuka produkter i fårskinnimitation, som kuddar och plädar. – Även dessa är perfekta för svala vår- och sommarkvällar i vårt avlånga land, som många gånger bjuder på blandat väder. Lägg plädarna redo när kvällen närmar sig. Slep in dig och gör kvällen längre tillsammans med familj och vänner. Eller låt dem bara addera en touch av mjukhet till soffan eller fätölj i din trädgård, uterum eller på altanen.

Skinnwille Home i Falköping är ett 100-årigt svenskt familjeföretag specialiserat på fårskinn, med återförsäljare över hela landet.

HELA MIDDAGEN PÅ GALLRET MED GASOLGRILL

Nu är våren i full blom och det är dags att förbereda inför grillsäsongen. Och det är gasolgrillen som vinner mark på villatomten. Isabella Kron på Bluegaz berättar varför gasolgrillen blivit så populär hos villaägarna.

Text: Eva Rydinger

Jamaican Jerk-marinerade revben med mango- och bönsalsa

Portioner: 4 | Tid: ca 2 h plus tid för marinerings

Ingredienser

1 1/2 kg tunna revben
2 majscolvar
Jamaican Jerk-marinad
1 rödlök
6 vitlöksklyftor
5 salladslökar
100 g mango
3-4 chili (beroende på hur stark du vill ha marinaden)
4 msk vitvinsvinäger
4 msk soja
1 1/2 tsk salt
1 msk svartpeppar
1 msk färsk ingefära
2 msk hela kryddpeppar

2 msk brunt socker
1 tsk malen muskot
2 msk rapsolja
5 kvistar färsk timjan
Saft från 1 lime

Mango- och bönsalsa
250 g mango
2 burkar svarta bönor
à 380 g
1 röd paprika
1 bunt salladslök
1 tsk chiliflakes
1 vitlöksklyfta
1 msk färsk ingefära
1 lime
Salt

Gör så här:

1. Mixa alla ingredienser till marinaden med en stavmixer, smaka av med salt och peppar. Lägg revbenen i en form med hög kant. Häll på marinaden och täck med plastfolie. Låt stå några timmar eller helst över natten.
2. Finhacka mangon. Strimla salladslöken. Skär paprikan i små bitar. Blanda i en skål tillsammans med svarta bönor. Gör en dressing av skal samt saft från lime tillsammans med pressad vitlök, färskrivna ingefära och chiliflakes. Smaka av med salt. Blanda dressing med grönsakerna och bönorna. Låt stå.
3. Sätt på grillen och få upp den till en värme på ca 130°C. Lägg revbenen på grillgallret och stäng locket. Grilla ca 1-2 timmar. Vänd på revbenen lite då och då. Revbenen är klara när köttet mellan benen är helt mjukt. Täck eventuellt revbenen med folie så att de inte får för mycket färg för fort. Avsluta med att öppna locket, höj värmen och grilla på revbenen så de får en fin yta.
4. Har du förkokt majs lägger du på dessa på slutet och grillar tills de är varma och fått lite yta. Med färsk majs kan du förkoka och sedan lägga de på grillen några minuter för att få färg och en härlig yta.
Servera revbenen med salsa, majs och en bit gott bröd.
Har du över marinaden är den god att ha som dippta till.

Allt fler väljer gasgrill framför kolgrill, berättar Isabella Kron på Bluegaz. Framförallt under pandemin ökade intresset när uteliv och utekök blev det nya svarta.
– Gasol är lika enkel att använda som en spis. Tryck in en knapp, tryck på vredet och sätt igång och grilla! Med en kolgrill måste du ha tålamod och du måste gilla konsten med det. Kolgrill är egentligen inget för nybörjare eller för dig som känner dig osäker. När vi pratar med våra kunder är det många som menar att de upplever gasgrillen som mycket smidig. Bara att slippa vänta på att kolet ska börja glöda är skönt såklart, menar Isabella.

GASOLGRILLEN LIKNAR SPISEN

Isabella berättar att förutom enkelhet och smidighet finns det också andra fördelar med gasgrillen. Den stora grillytan gör det möjligt att få plats för ett större middagssällskap och dessutom kan de olika brännarna ha olika temperaturer.
– För en matintresserad är det såklart supersmidigt med olika temperaturzoner. Du kan faktiskt ha hela middagen på grillen. Bluegaz grillar har till exempel tre till fem brännare och fungerar därför precis som en spis med sina olika plattor eller zoner.

"För en matintresserad är det såklart supersmidigt med olika temperaturzoner. Du kan faktiskt ha hela middagen på grillen"

Det finns ett oförtjänt rykte om att äkta grillning bara kan ske på en kolgrill – allt annat är fusk. Vissa påstår också att det finns en skillnad i smak och att smaken blir rökigare på en kolgrill.
– Detta stämmer inte. Flera blindtester har gjorts och visar att det inte är någon skillnad. Det är inte kolet i sig som ger den karaktäristiska smaken utan det är fett som droppar ner från köttet. Denna doftande rök sätter sig sedan i köttet och ger smak. Om du verkligen vill ha en rökig smak kan du investera i en röklåda eller rökspån istället. Och är du en supernörd ska du kanske till och med ha flera grillar, till exempel en rökgryll och en pelletsgrill.

GASOLGRILL – RENGÖRING

Att rengöra en gasgrill är enklare än en kolgrill. Men det är flera komponenter som du måste hålla koll på. Isabella tipsar om att ta för vana att rengöra efter varje grillning – värme på lite så ramlar smuts och fett av.

– Jag vill också tipsa om att välja en grill i mellanprissegmentet och uppåt för att få en vettig grill. Billiga grillar håller tyvärr inte så länge. Läs på om olika varumärken, läs recensioner från användare och ta del av bäst-i-test-omdömen. Bluegaz produkter har flera gånger utsetts till Bäst i tester, avslutar Isabella.

En knivskarp fransk DESIGNKLASSIKER

Det finns en kniv som har en alldeles särskild plats i historien. Villanytt har bekantat sig med det franska knivmärket Opinel och deras världskända, likväl prisbelönda, fällkniv.

Text: Cecilia Bäcklund

Picasso använde den för att skulptera sina figurer. Ordboken Larousse har listat den. Fällkniven från franska tillverkaren Opinel finns dessutom med på Victoria and Albert museums lista över världens 100 bäst designade föremål. Det handlar med andra ord om en riktig knivkändis. Morgan Andersson jobbar på Nordic Envoy, som importerar Opinels knivar till Sverige, och han fortsätter att imponeras över detta vassa hantverk, som funnits i över 130 år. – Det är en oerhört smart och snygg kniv som alltid varit en go to-produkt för vildmarksintresserade, säger han.

FUNNITS LÄNGE

Fällkniven tillverkas i Chambéry vid de franska alperna och designades av Joseph Opinel 1890. Han ville att lokalbefolkningen skulle ha tillgång till en smidig fickkniv och gjorde därför den kniv som omedelbart blev en succé – och som ser i stort sett likadan ut idag.

Handtaget består av fransk bok och eggen, som fälls ner i en skåra i träet, görs av svenskt stål i många av knivarna. En säkerhetsring håller det vassa stålet på plats och fällkniven kommer i ett flertal storlekar.

"Förutom funktionaliteten så är de också väldigt vackra att titta på. Det passar oss bra här i Norden med vårt stora inredningsintresse"

– Vi pratar verkligen högsta kvalitet här. Opinel hade inte överlevt så länge annars.

Dessutom är företaget fortfarande familjeägt, vilket är fantastiskt, säger Morgan Andersson.

En av de stora fördelarna med Opinels knivar, förutom kvaliteten, är att de är prisvärda, menar Morgan.

– Det ska vara en kniv som alla har råd med, så de säljer hellre många än gör dem dyra. Den vanligaste modellen, 8:an, kostar 169 kronor, säger han.

KOLSTÅL FÖR KNIVNÖRDAR

Kniveggen finns i två olika varianter; rostfritt eller kolstål.

– Rostfritt är det vanligaste då det är enkelt att underhålla. Knivnördarna vill ha kolstål för det ger ett lite annorlunda utseende med mer patina. Det går också att få otroligt vass, men samtidigt kräver kolstål mer kärlek, säger Morgan.

Basen för Opinel är fortfarande den världskända fällkniven, men sortimentet har utökats allteftersom. Deras svampkniv är en riktig storsäljare och fler och fler varianter för matlagning har kommit ut på marknaden de senaste åren.

– De började med köksknivar för några år sedan. Förutom funktionaliteten så är de också väldigt vackra att titta på. Det passar oss bra här i Norden med vårt stora inredningsintresse, säger Morgan Andersson.

SKÖNHETEN SITTER I DETALJERNA

Vankas det tillbyggnad av det gamla sekelskifteshuset med en glasveranda? Då är det viktigt att få till de vackra detaljerna. Villan nytt vände sig till entreprenören Markus Ädel som med handritade skisser tar drömmar från skrivbord till verklighet.

Text: Eva Rydinger

Ritad av Markus Ädel

Detaljerade bygglovsritningar är grundstenen och starten på ett lyckat tillbyggnadsprojekt. Det menar Markus Ädel, grundare av Ädelrum. I över tio år har han hjälpt villaägare i Uppsala och Mälardalen med handritade bygglovhandlingar där inga detaljer har lämnats åt slumpen.

– Många uppskattar att få handritade ritningar. Det blir mer känsla. Egentligen finns det inga praktiska fördelar, men man kan fånga tydligare hur husen såg ut för hundra år sedan. Man kan jobba lite friare.

DETALJER I HANDRITADE SKISSER

Till Ädelrum vänder sig villaägare som vill ta tillvara på själen i ett gammalt trähus eller ge själ åt ett nyproducerat, uppfört i traditionell stil. För Markus handlar detaljerna om symmetri och balans med fönster och väggar. Hur väggliven ska se ut för att de ska bli riktigt vackert.

– Om du ska bygga en vacker glasveranda i gammal stil, se till att få den uppritad så att fönstersättningen blir balanserad och i proportion med övriga huset. Själva skuggsätter jag och ritlar fram detaljer, profiler och utsmyckningar som krön kring fönster och takfotstassar.

DETALJSKISS OCH BYGGLOVSHANDLINGAR

Detaljarbetet börjar redan vid det första mötet, berättar Markus. För att hitta fram så långt som möjligt är han på plats och fotograferar för att hitta den rätta känslan för huset och dess proportioner.

– Efter det sätter vi ihop en första förslagsskiss. Därefter blir det nytt möte och ofta någon detalj som ska ändras. Eller nya tankar som kommer till.

Efter att detaljskissen är på plats är nästa steg att få till ett bygglov. Bygglovhandlingar krävs för fastigheter inom detaljplanerat område och egentligen direkt när något ska göras, som till exempel tillbyggnader, ändring av fasadfärg eller takkonstruktion. Ansökan skickas till bygglovsnämnden och remisstiden tar ca tio veckor.

"Om du ska bygga en vacker glasveranda i gammal stil, se till att få den uppritad så att fönstersättningen blir balanserad och i proportion med övriga huset"

– Det kan vara bra att anlita något för att ta fram bygglovshandlingar. Den som har vana att göra detta kan få fram mer kompletta underlag och chansen att det går igenom är större. En viktig del är att gestaltningen blir välanpassad efter område och husets stil. Många av mina kunder vill att jag hjälper till med en byggnämnan som är ett snabbspår för mindre förändringar inomhus. Till exempel en planritning för att installera en kamin.

Har du något gott råd till den som ska sätta igång med ett tillbyggnadsprojekt?

– Låt de viktiga delarna komma på plats först som fönster och dörrar. Välj material och kvalitet med omsorg. Lagg krutet på det som inte går att byta ut och var mer sparsam på det som går att ändra som till exempel ytskikt. Se till att proportionerna och balansen finns där. Allt annat i slutet kan man byta eller ändra, tipsar Markus Ädel.

TIDLÖS CHARM MED EN ÄKTA EMALJSKYLT

Klassiska emaljskyltar utstrålar både tidlöshet och historisk charm. Därför är emaljerade namn-, nummer och gatuskyltar omtyckta, som ett sätt att informera - på ett vackrare vis. Sofia Green som driver Falu Emaljskyltar berättar mer om hur det går till.

Text: Tobias Christoffersson

En äkta, hantverksgjord emaljskylt ger en genuin känsla av kvalitet och skönhet. Är den gjord i gammal stil blir den som en länk mellan historia och nutid. På vilken vägg, dörr, grind eller varhelst den nu sitter så pryder den sin plats.

– En äkta emaljskylt ska vara som ett smycke, en riktigt fin detalj på ett hus. Men den är samtidigt hållbar och står emot väder och vind, det är ett tåligt material. Behandlar du din emaljskylt som glas, så håller den som stål, brukar jag säga, säger Sofia.

Tillsammans med sambon Leif har hon skyltverkstad på gruvområdet mitt i världsarvet Falu gruva i Falun.

EN VARSAM OCH NOGGRANN PROCESS

Bakom varje färdig emaljskylt finns en varsam och noggrann process i flertalet steg. Emalj i sig är en glasmassa infärgad med vita, svarta eller kulörta metalloxider som under värme förenar sig med skyltens stålplåt.

– Vi gör själv hela tillverkningen av alla skyltar här i Falun. Vi tar emot beställningar från hela landet, ja hela världen faktiskt. För en färdig skylt krävs minst fyra olika bränningar i ugnen i runt 820 graders värme. Från beställning till leverans tar det cirka fyra veckor. Det låter kanske som en evighet i dagens snabba värld, men så är det med riktigt hantverk: det ska få ta sin tid!

"Du kan få nästan vilken kulör du vill. Med hjälp av mallar på vår hemsida kan du prova runt och formge din egen skylt"

FORMGE DIN EGEN SKYL

Namnskylt, husnummerskylt och gatu- eller gårdsnamnskylt är de populäraste modellerna. Många vill ha den gamla, klassiska stilen med vit text på mörkblå botten och en ram runt, men det finns mycket mer att välja på.

– Vi har flera olika typsnitt, även de med modernare stil, och du kan få nästan vilken kulör du vill. Med hjälp av mallar på vår hemsida kan du prova runt och formge din egen skylt. Vi har inga standardmått, utan tillverkar allt på beställning. Du kan välja vilka mått och vilken form du vill, bara det får plats i vår ugn, och vi gör även företagsskyltar med logotyper. Vad du än väljer, så blir en äkta emaljskylt alltid unik.

HÄRHITTAR SJUOTTOTALS- ÄLSKARNA sina teakmöbler

Sextio- och sjuttitalets funktis-designade möbler av teak, ek och jakaranda är hett eftertraktade. Men för att hitta de rätta modellerna i prima skick behöver man veta var man ska leta. Villan nytt kollar in Beyo Vintage i Hägersten, dit många vallfärdar för att hitta retromöbler.

Text: Tom Swales

När besökarna ser möblerna i butikslokalen, eller på beyovintage.se, så häpnar många av skicket. De flesta av stolarna, borden, hyllorna och skåpen ser nästan ut att vara nya.

– En del tror att möblerna är nyproducerade, men alla är faktiskt gamla originalmöbler. Tillverkade på 60- och 70-talet, oftast i Norden. Fast möblerna såg inte så här fina ut när vi fick in dem. Vi lägger ner stort arbete på att renovera och fräscha upp dem, berättar Fayoz Mukhtorov som driver Beyo Vintage tillsammans med Bernadett Rác.

De lägger även mycket tid på att hitta de rätta möblerna. För när de blev omoderna på 80-talet så behandlades de illa och gömdes undan på olämpliga ställen, och blev alltmer förstörda. Det är alltså unikt att möta ett så här brett utbud i fint skick.

– Fördelen med den här designstilen är också att möblerna är så användbara, berättar Fayoz.

PASSAR I NUTIDEN

Varför har den här möbelstilen åter blivit så populär?

– De flesta modeller designades med mycket funktionella och praktiska egenskaper. Till exempel är många av borden utfällbara, och har lika fina proportioner i utfällt som infällt läge. Skåpen har ofta smarta lådor och dessutom är möblerna platseffektiva, och ryms i de flesta hem. Teak, ek, jakaranda och de andra vanliga träslagen från tiden är dessutom starka och tåliga. Och vartefter de här möblerna försvann från folks hem, så började de sakta bli ovanliga och sällsynta. Och då stiger också värdet, berättar Fayoz på Beyo Vintage.

"Vartefter de här möblerna försvann från folks hem, så började de sakta bli ovanliga och sällsynta. Och då stiger också värdet"

Nutidens minimalistiska inredningsstil och dåtidens funktionalism har så många likheter, och passar därför bra ihop. Inga barocka, skulpturala eller svulstiga kurvor utan rena linjer, plana ytor och smala ben. Träslagen visas öppet och ärligt - utan att kläs i plastfolier och kulörta lacker.

POPULÄRA MATBORD

Äldre kunder känner troligen nostalgi och har sköna minnen av möbelstilen från deras barndom.

– Ja, och för de yngre är stilen fascinerande, spännande och annorlunda jämfört med vad de möter på moderna möbelvaruhus, säger Bernadett Rác.

Matbord med stolar är särskilt eftertraktade, men när de väl är på plats i folks hem så vill många komplettera med hyllor, bänkar, skåp och lampor i samma stil.

– Vi hinner inte alltid uppdatera webbshopen eller lägga upp alla möbler som blir klara. Så, om du söker efter en viss typ av möbel så är det bra att fråga oss. Den eftersökta möbelen kanske är på väg in, eller renoveras i verkstaden, hälsar Bernadett på Beyo Vintage.

SKÖNHETEN BOR I DINA BERÄTTELSE

HYLLA DINA BÖCKER. Växla mellan ett pampigt uttryck eller en mysig läslampa. Den tidlösa designen i återvunnen mässing smälter in i alla klassiska och moderna miljöer.

THE FRIBE FORM BOOK LIGHT är ett lysande svenskt exempel på kompromisslös hållbarhet, skapad för din trivsel och kommande generationer.

FF
FRIBE FORM

fribeform.com

TRE ÄVENTYR för den aktiva familjen

Utbudet för familjer som uppskattar aktiva och äventyrliga semestrar blir allt större – även i södra Sverige, på Isaberg. – Ska du välja tre saker, prova då liftburen cyling, rodel och paddling eller trambåt, säger Louise Söderlund, på Isaberg Mountain Resort.

Text: Cecilia Bäcklund

Tiden då skidorterna gick i dvala under sommarmånaderna är för längesen förbi. Nu handlar det istället om att njuta av liftsystem och naturens alla tillgångar även under årets varmaste månader. På Isaberg Mountain Resort utanför Gislaved är det därför fullt ös långt efter att snön töat bort.

– Min personliga favorit är rodelbanan och cyklingen på flowleden, det påminner lite om att åka skidor på vintern. Man tar samma lift upp, och vägen ner från berget består av fina snälla leder som alla kan åka på. Vi har till och med femåringar som cyklar där, säger Louise Söderlund, vd på Isaberg Mountain Resort.

UTVECKLA DITT EGET INTRESSE

Just mountainbike-lederna är ett av de stora dragplåstren hos Isaberg. Nästa år står man värd för SM i mountainbike, och suget efter att ta sig ner för backarna på två hjul är stort hos många besökare. Samtidigt är det bara en av alla aktiviteter som kan kittla i magen.

– Ska du välja tre saker, prova då liftburen cykling, rodel och paddling eller trampbåt, tipsar Louise.

Hon menar att en av de stora fördelarna med den här typen av semester är att alla får chansen att utveckla sina egna intressen, oavsett ålder och fysiska förutsättningar.

– Alla är olika och här finns möjligheten att hitta sitt eget lilla guldkorn. Det finns en jättestor äventyrslekplats för både små och stora barn och gällande aktiviteterna så finns det många som passar även för yngre. Åldergränsen för vår rodel, som är lite som en berg- och dalbana, är till exempel tre år.

"Det finns en jättestor äventyrslekplats för både små och stora barn och gällande aktiviteterna så finns det många som passar även för yngre"

UTMANING HÖGT UPP

Höghöjdsbanan, som är en av Sveriges största, är ett annat äventyr som kan upplevas av hela familjen.

– I år har vi en ny grön bana från sex år där barnen får en rejäl utmaning, den är riktigt kul. Det är som dominobrickor som man ska gå på och fälla ner för att bygga sin egen väg framåt. Allt sker på hög höjd, mellan tre och 15 meter upp, och det är väldigt populärt, säger Louise.

Eftersom Isaberg är ett naturreservat är det naturen som hela tiden spelar huvudrollen.

– Det är ett starkt fokus på hållbarhet och natur. Här får du närbild med både berget och vattnet. Allt är utomhus och gör att du blir sådär härligt trött på eftermiddagen.

"Min personliga favorit är rodelbanan och cyklingen på flowleden, det påminner lite om att åka skidor på vintern. Man tar samma lift upp, och vägen ner från berget består av fina snälla leder som alla kan åka på"

Surfa med elektrisk SURFBRÄDA

Trött på att vänta på den perfekta vinden? Trött på dåndandet av jetskis eller att vara beroende av bränsleslukande motorbåtar? Det finns alternativ. Daniel Aronsson på svenska företaget Awake Boards, berättar gärna om den elektriska, ljudlösa surfbrädan som har hittat ut i världen och blivit en vanlig syn, inte minst längs med Floridas kuster.

Text: Eva Rydinger

Elektriska surfbrädor börjar hitta hem till landets många vattensportare och Daniel Aronsson, Awake Boards, spår att detta kommer att bli nästa folksport på vatten.

– Med en elektrisk surfbräda kan du sticka ut och surfa när som helst, var som helst. Den som bor vattennära kan ha den stående och laddad utanför huset eller kan man slänga in den i bilen och göra en dagstur till havet. Känslan att lyckas surfa är superhäftig och något att uppleva med hela familjen.

PÅ VATTEN ELLER ÖVER VATTEN?

Det finns två olika typer av elektriska surfbrädor. Det första valet står mellan om du vill åka på vattnet med en så kallad jetboard, eller över vattnet med en efoil. Att åka på vattnet handlar mer om action och med en efoil får man den mest sensationella och häftiga upplevelsen, berättar Daniel. Det andra valet handlar om att välja en stabil eller lite sportigare bräda. Och det tredje valet är hur stort batteriet ska vara, vilket är en prisfråga. Storleken på batteriet bestämmer åktiden och som snabbast kan den laddas på en timme och 20 minuter.

– Med en efoil är det som att flyga. Den går helt knäpptyst och friktionsfritt, glider fram som på snö. Med den som går på vattnet får du en mer stabil bräda, lite enklare att använda, men du kan också köra fortare med denna. Hela familjen kan använda samma bräda, det spelar ingen roll om du är stor eller liten, säger Daniel.

TRÅDLÖS HANDKONTROLL STYR HASTIGHETEN

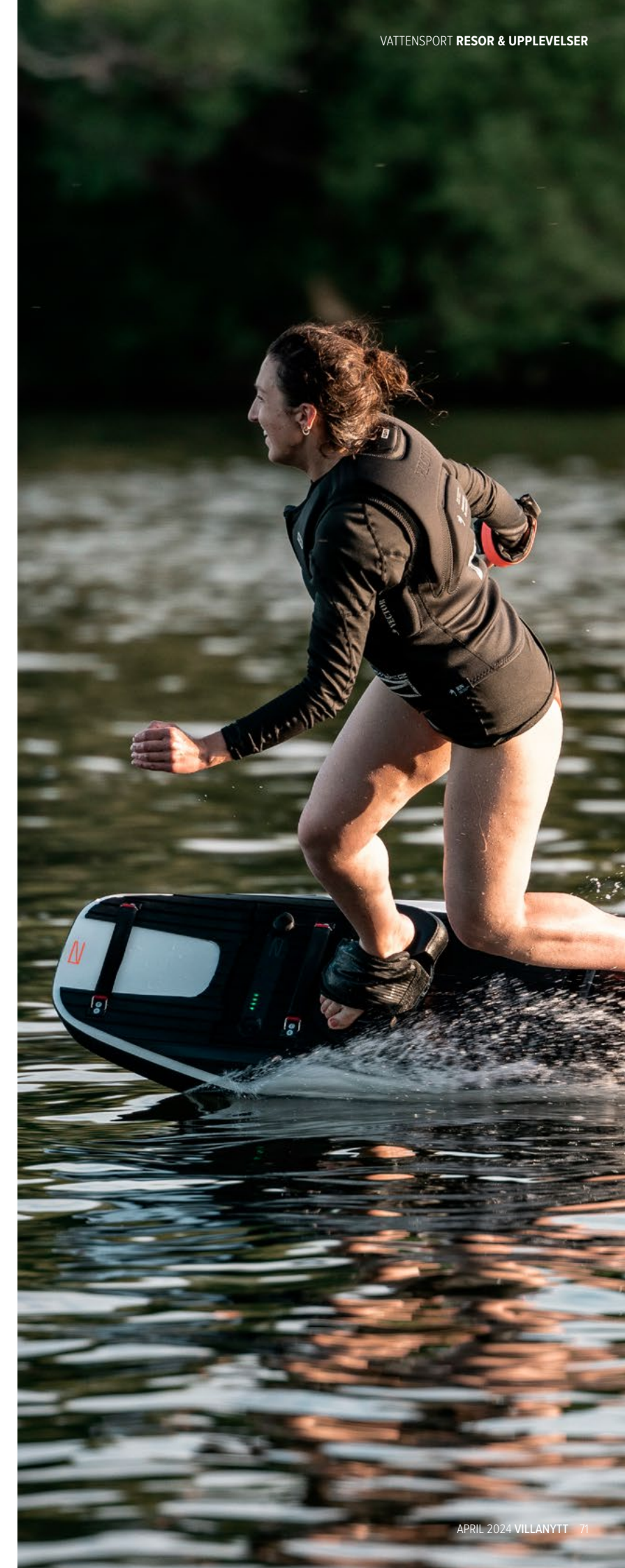
En elektrisk surfbräda är helt självkörande och kan komma upp i hastigheter på över 50 km/h. Hastigheten kontrolleras enkelt med en handkontroll som ansluts trådlöst. Styr gör man enkelt genom att balansera, precis som på en vanlig surfbräda. Batteriet räcker upp till en timme, beroende på hur man kör och batteriets storlek.

– Att komma i gång med en elektrisk surfbräda är enkelt och går snabbt att lära sig. Efter en introduktion är du uppe och står på fem minuter, berättar Daniel.

ELEKTRISKA SURFBRÄDOR- EN FOLKSPORT?

Daniel berättar att många som söker sig till elektriska surfbrädor är de som höll på med vindsurfing, snowboard, skidåkning under sin uppväxt. Nu är de äldre, har familj och vill återuppleva gamla minnen och hitta tillbaka till sitt gamla, äventyrliga jag.

– Elektriska surfbrädor är redan etablerade ute i världen och är en stor grej. I takt med att brädorna går ner i pris ser vi att sporten kommer att hitta hem till många fler och bli en riktig folksport. Vi tror stenhårt på att detta blir var mans bräda i framtiden. Redan nu håller sporten på att byggas upp och målet är att det ska bli en OS-gren, avslutar Daniel Aronsson.

RÄTT KAJAK

gör paddlingen roligare

Intresset för att paddla kajak är stort. Mixen av motion, äventyr och naturupplevelse är oslagbar samtidigt som man kan uppleva öar, åar och stränder som bara är tillgängliga för paddlare. James Venimore på 30-årsjubilerande Kajaktiv förklarar hur valet av kajak gör paddlingen roligare.

Text: Tom Swales

Spelar valet av märke någon roll?
 – Olika kajaktillverkare använder olika plastmaterial, tekniker och temperaturer i gjutningen. Det påverkar kajakens styrka, ytans reptålighet och annat. Om man väger samman alla faktorer så är märket Prijon ett klokt och prisvärt val. Dess material kan repareras, modellutbudet är stort och du får bra tillgång till utrustning och reservdelar. Det gör att du kan använda den mycket länge, eller sälja den till ett bra andrahandspris senare, förklarar James på Kajaktiv.

VÄLJ MODELL EFTER AKTIVITET

I valet av modell bör man utgå från vilken typ av paddling man främst ska ägna sig åt. Olika former ger olika egenskaper.

– Om exempelvis stabilitet och trygghet är viktigare än snabbhet så är en Prijon Touryak idealisk. Du kan välja mellan 4,7 och 5,3 meters längd beroende på hur stor du är, och den anpassningen gör paddlingen lättare. Touryak är en lämplig instegsmodell men många använder den i många år. Är man däremot en hängiven havskajakpaddlare som söker lite mer snabbhet och lättare glid, och ofta lyfter upp kajaken på takracket, så rekommenderar jag en Prijon Prilite Marlin. Trots att den är 5,3 meter lång så är den mycket lätt, säger James på Kajaktiv.

Paddlare med erfarenhet eller god balans som älskar att göra långa turer på kusten uppskattar smalare modeller, eftersom det minskar motståndet och ökar snabbheten.

– Ja, därför är modellen Prijon Seatron 520 GT ett mycket populärt val för havspaddling här på västkusten.

ÅAR, ÄLVAR OCH STRÖMMAR

Att paddla i strömmande åar och älvar, är mycket älskat och upplevelserikt.

– Absolut, instämmer James på Kajaktiv. Då bör man välja en kortare kajak, för då blir det lättare och svänga, välja strömfåror och väja för hinder. I åar varierar djupet mycket så man behöver en modell som lätt glider av grund och stenar. Den modell som uppfyller alla de önskemålen är Prijon HTP Enduro.

"Enduro har stora lastutrymme för klädombyte eller camping är också värdefullt. För åar inbjuder till långa turer och att bli lite nedstänkt är en del av leken"

Att Enduro har stora lastutrymme för klädombyte eller camping är också värdefullt. För åar inbjuder till långa turer och att bli lite nedstänkt är en del av leken.

När Villanytt bläddrar bland modellerna på kajaktiv.se så noterar vi att många av havskajakerna har rodersystemet Luxus.

– Ja, det är ett av de mest uppskattade rodrarna bland kajakälskare, eftersom det ger tydlig styrning och har pålitlig mekanik.

Välkommen till Äventyrsberget!

I hjärtat av södra Sverige ligger äventyrsberget Isaberg. Här finns ett svårslaget utbud av sport- och friluftaktiviteter, från lugna strövområden till pulshöjande aktiviteter som **höghöjdsbana, Bike Park med liftburen cykling och nordens största pump-track.** Vår unika rodelbana på räls går **1000 meter nedför berget** och vår senaste nyhet är **discgolf med lift uppe i backarna!**

När mörkret faller efter en aktiv dag finns en 4-stjärnig camping och 74 mysiga stugor att vila ut i samt restaurang och café för påfyllning av energireserverna.

Skynda dig att boka!

Många aktiviteter är populära och det finns så mycket att göra, så du gör säkrast i att boka upp både aktiviteter och boende i camping eller stugbyn så fort du bara kan! Mysigt stugboende för 4 personer finns från **1 090:-**

Ta liften till toppen!
 Liftburen cykling hela sommaren

Nyhet!
Äventyrs-
passet

ISABERG
 Mountain Resort

Gör en tidsresa till forntiden i sommar

SVT:s serie *Historien om Sverige* har väckt upp svenskarnas intresse för historia. Elinor Karlsson är avdelningschef för Ekehagens forntidsby och kan intyga att det finns en nyväckt nyfikenhet. Det är också här i Ekehagen som många av scenerna spelades in. I sommar bjuder de in till temahelger där forntidens människor och leverne får stå i centrum.

Text: Eva Rydinger Bild: Nicklas Sjölund Larsson

En av Nordens största forntidsbyar är Ekehagen som ligger strax utanför Falköping. Här kan du vandra genom årtusenden och kittlas av svenskarnas historia genom att uppleva stenålder, bronsålder och järnålder, nästan som på riktigt. Många som följt SVT:s satsning *Historien om Sverige* kan komma att känna igen sig, det är nämligen många scener från filmatiseringen som spelats in här.

– De flesta som besöker oss lämnar byn med fascination, glädje och nyfikenhet på att få veta mer om vår historia. Kanske också mätta av intryck efter en lång dag med spännande aktiviteter som att skjuta med en båge, slå flinta, paddla stockbåt eller baka bröd vid elden, säger Elinor Karlsson.

ALLA TIDEVARV HAR NÅGOT ATT BERÄTTA

Där SVT:s serie banade väg, vill man nu hålla liv i intresset för hur man levde förr genom att skapa temahelger som följer programmet avsnitt och att återskapa dessa miljöer. I sommar kommer man bland annat att göra ett nedslag i stenåldern där flintslagare och hantverkare har en given plats.

– Vi kommer också att bjuda in till ullens tid som inträffade under bronsåldern. Ullen var en dyrbarhet och har inte kunnat bevaras på samma sätt och är därför lite okänd. Man får prova på att tvinna i ull, men man kan också prova på att gjuta egna tennsmycken. En annan temahelg är metallernas tid som omfamnar vikingatiden och järnåldern. Det handlar om att få uppleva vår historia med alla sinnen, berättar Elinor.

"De flesta som besöker oss lämnar byn med fascination, glädje och nyfikenhet på att få veta mer om vår historia"

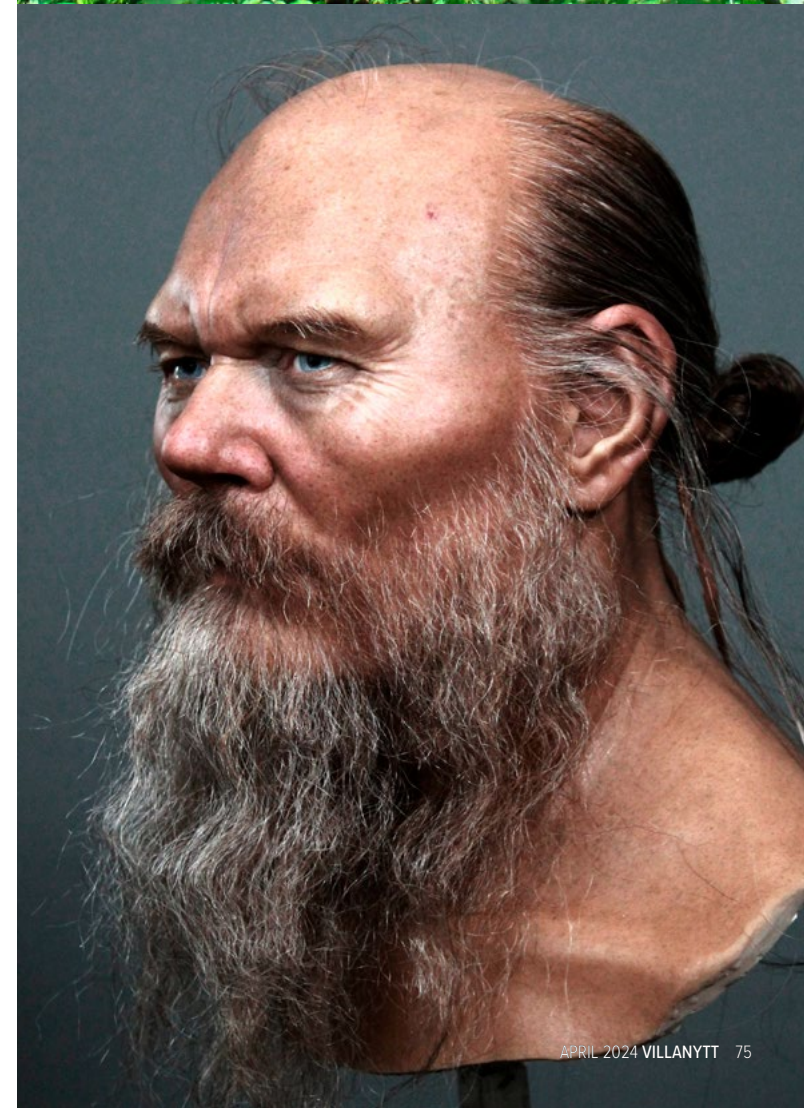
Utmed byns vackra naturstig ligger boplatser med hus och hyddor från sten-, brons- och järnålder. Med natur- och historietrogna boplatser kan besökarna uppleva livet på gården.

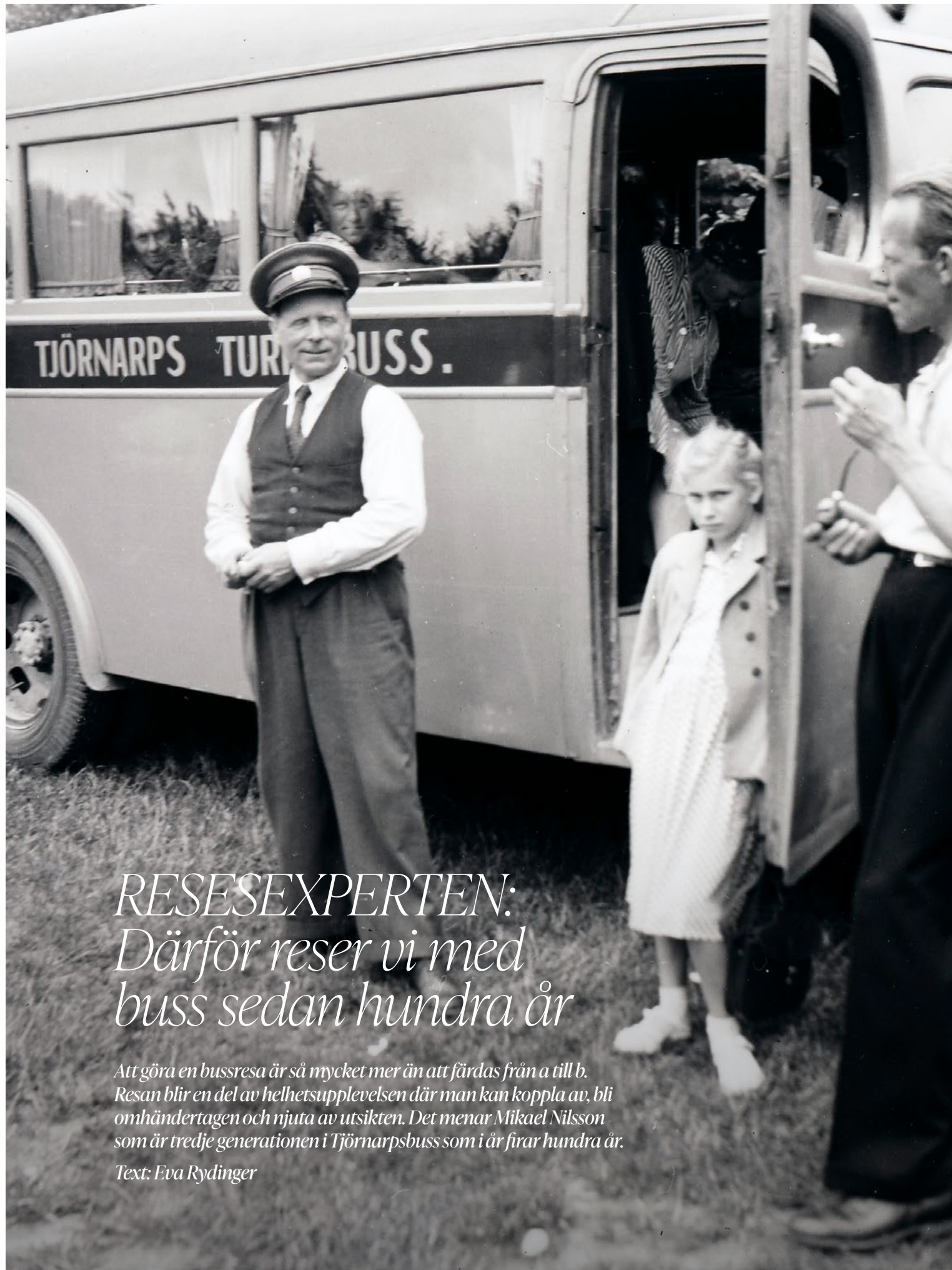
– Vi vill verkligen väcka intresset för en annan tid och inspirera genom att låta hela familjen ha roligt. Hoppa i en stockbåt, paddla själv och känn dig som en riktig stenåldersmänniska!

BREDGÅRDSMANNEN – SVERIGES ÄLDSTA ANSIKTE

En nyhet för året är miniatyrstämningen Bredgårdsmannen – Sveriges äldsta ansikte. Tack vare fyndet, dna-analyser och det välbevarade kraniet har man kunnat återskapa hur en stenåldersman såg ut för nästan 10 000 år sedan.

– I utställningen möter du en sannolik rekonstruktion av landets tidiga invånare. Ute i byn kan du också besöka boplatser från jägarstenåldern och prova på att leva stenåldersliv. Under stenåldershelgen kan den modige få smaka på stenålderskost från Bredgårdsmannens tid ute i byn. Kanske fisk kokt i kokgrop eller en soppa på örter och vegetabilier från naturen, avslutar Elinor Karlsson.

RESESEXPERTEN: Därför reser vi med buss sedan hundra år

Att göra en bussresa är så mycket mer än att färdas från a till b. Resan blir en del av helhetsupplevelsen där man kan koppla av, bli omhändertagen och njuta av utsikten. Det menar Mikael Nilsson som är tredje generationen i Tjörnarp'sbuss som i år firar hundra år.

Text: Eva Rydinger

För hundra år sedan såg Tjörnarp'sbuss att det fanns behov av större transporter för grupper. Med en T-ford-lastbil kunde företaget göra utfärder för mindre grupper på helgerna, genom att placera bänkar på flaket. Det har förstås hänt en del sedan dess och dagens turistbussar erbjuder en helt annan komfort.

– Dagens miljömedvetenhet har gjort bussresor populära. Det ska vara bekvämt, både för kroppen och för sinnet. Allt ska vara serverat och du ska slippa fundera på saker som var du ska parkera och om det finns biljetter att få tag på. Sänk axlarna och luta dig tillbaka, det är dagens bussresor, säger Mikael Nilsson.

Men det finns också en annan fördel med att resa med buss, menar Mikael:

– Mötet med andra. Man behöver aldrig känna sig ensam på en bussresa utan har tryggheten av att där är fler som vill ha trevligt runt omkring, samtidigt som man alltid kan vara för sig själv om man vill det. Det är lätt att knyta nya kontakter. Att träffa andra är helt enkelt en del av upplevelsen.

MAT, DRYCK OCH SHOPPINGRESOR

Bussresor på temat mat och dryck är mycket populära. Vingårdar i Frankrike eller Tyskland, destillerier i Skottland kombinerat med naturupplevelser har lockat under många år. Fördelen med att de är arrangerade är att man får guidning, och att alla ställen är förbokade. Det är inte alltid man kommer till på egen hand annars, säger Mikael.

– Andra populära resor är shoppingresor till julmarknader både i Sverige och Tyskland eller andra större shoppingresmål som Ullared. Konsertresor och andra evenemang är också populära, och biljetterna ingår. Vi är också noga med att boka centrala hotell. Trenden i år är annars bussresor inom Norden och Sverige på grund av vår svaga krona, berättar Mikael.

"Man behöver aldrig känna sig ensam på en bussresa utan har tryggheten av att där är fler som vill ha trevligt runt omkring"

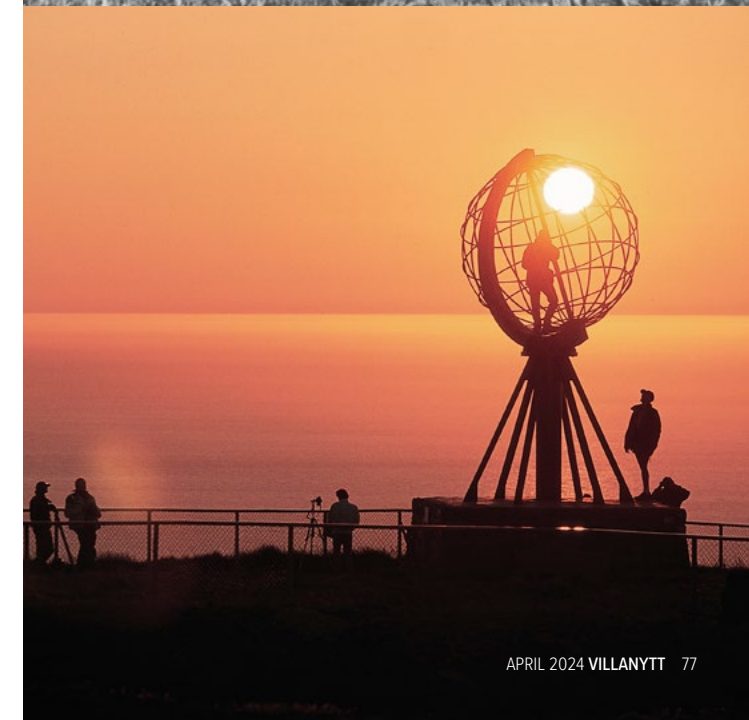
En resa som Tjörnarp'sbuss gör är den till Nordkap. I år är det 45:e året som kompassen är inställd på detta nordliga och storslagna resmål.

– Vi gör reser som våra resenärer vill ha och går gärna vår egna väg. Norge är ett sådant resmål dit många gärna återkommer. Även Jokkmokk, Nordkap och Lofoten är hänförande resmål. I södra Sverige har vi nära till kontinenten, många har därför missat Sveriges norra delar. Våra bussresor startar i Skåne, men vi hämtar upp passagerare längs med vägen.

FÖDELSEDAGSKALAS I HÖÖR

Ja, i år är det hundra år sedan Tjörnarp'sbussar rullade ut i världen för första gången. Därför blir det nostalgitripp och födelsedagskalas på Minnenas Museum i Höör, den 4 maj. Sjöbo ungdomsorkester är på scen och festligheterna avrundas med Hasse "Kvinnaböske" Andersson.

– I lokalen har vi byggt upp en monter och du har möjlighet att prata med oss om såväl nya som gamla resor, avslutar Mikael Nilsson.

BIG WAVE. *Golden Ale*

*Fruktig Golden Ale med
ursprung från Hawaii!*

Art.nr Systembolaget: 89665
Pris: 24,90 :-
Alk: 4,4%

ÎLE FOUR
モダン日本酒
MODERN SAKE

YUZU SAKE

Art.nr Systembolaget: 19102
Pris: 209 :-
Alk: 10,5%

**ALKOHOL KAN SKADA
DIN HÄLSA**

**ALKOHOL KAN SKADA
DIN HÄLSA**

Möt midnattssolen I ABISKO I SOMMAR

Många som besöker Abisko tycker det känns exotiskt och har svårt att sätta ord på storslagenheten. När man stiger av tåget, bilen eller bussen i Abisko så står man på tröskeln till den svenska fjällvärlden. Inom syn- och räckhåll får man Lappportens mjukt majestätiska toppar, Abisko Nationalpark, den unika fjällnaturen och Torne Träsk – som trots namnet är en av Sveriges största sjöar.

Text: Eva Rydinger

Ord kan inte beskriva hur vackert och storslaget det är. Och hur exotiskt det känns, om du kommer från södra Sverige och inte varit här tidigare. Att stiga av tåget, bilen eller bussen i Abisko är att ställa sig på tröskeln till den svenska fjällvärlden. Du ser Lappportens mjukt majestätiska toppar. Du ser Abisko Nationalpark och den unika fjällnaturen breda ut sig, och vänder du dig om har du Torne Träsk. Allt inom räckhåll för att upptäcka.

KORTARE TURER ELLER LÄNGRE

– Bland det bästa med Abisko på sommaren är att det är väldigt lättillgängligt. Du behöver inte vara en erfaren fjällvandrare för att uppleva landskapet. Gör korta eller längre utflykter som du känner, eller sätt dig vid en sjö och bara njut, grilla lite eller fiska, säger Klas.

Under till exempel en vecka på sommaren med Abisko som utgångspunkt finns det mycket att se och göra.

– För dig som inte kan eller vill vandra så långt är det enkelt att ta linbanan upp på vårt närmsta fjäll som har enastående utsikt. Abisko är en perfekt plats för att prova på att fjällvandras. Vi anordnar guidade turer till bland annat Trollsjön och Silverfallet, två vackra platser i området. Floran här är också fantastisk på sommaren och bara den värd att komma hit för.

Vackra norska kuststaden Narvik, bara en timme bort med bil, är en trevlig dagsutflykt – eller varför inte stanna över natten?

"För dig som inte kan eller vill vandra så långt är det enkelt att ta linbanan upp på vårt närmsta fjäll som har enastående utsikt. Abisko är en perfekt plats för att prova på att fjällvandras"

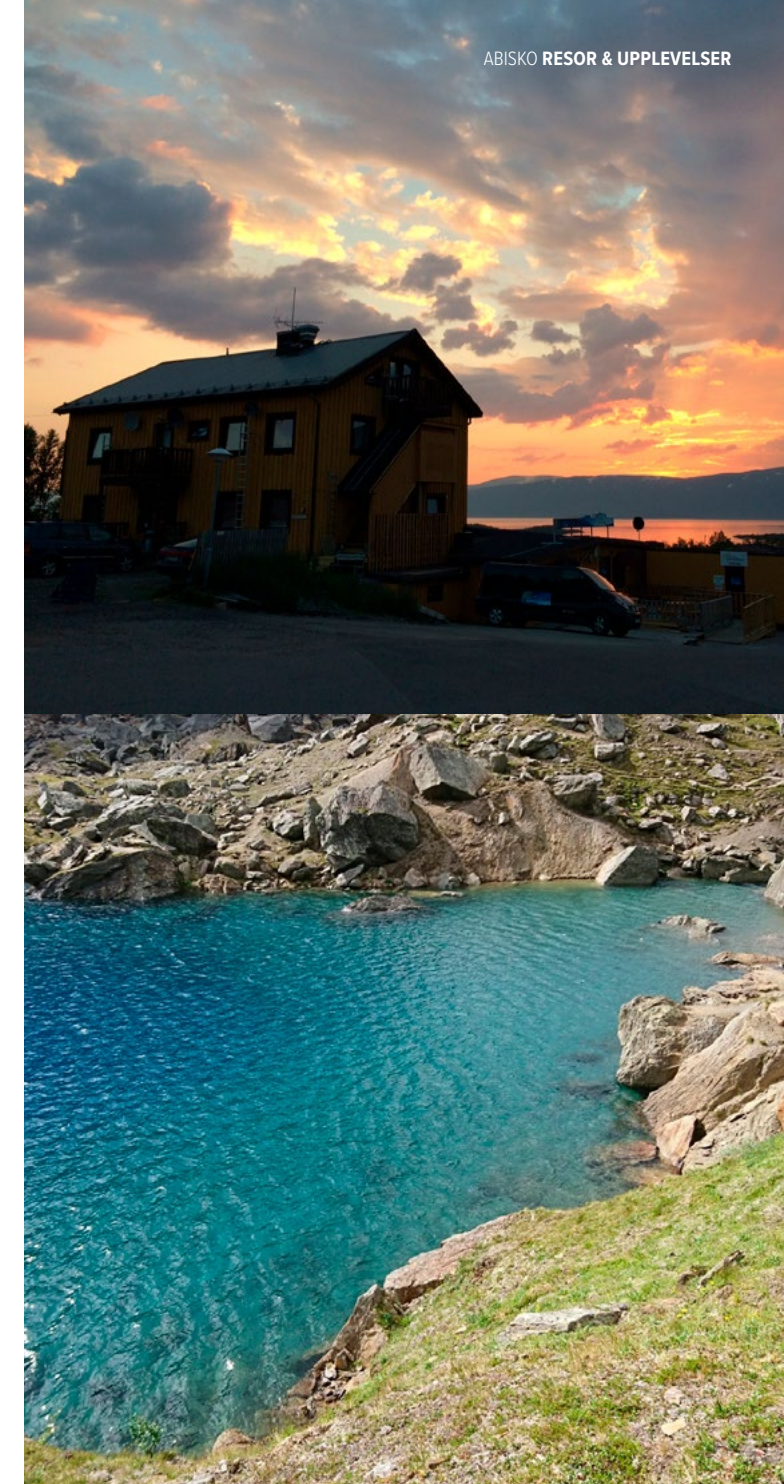
NORRSKEN I AUGUSTI

Abisko eller Abisko östra är ett litet samhälle några kilometer öster om STF:s fjällstation med samma namn. Hit kommer du troligen med bil, tåg eller buss från Kiruna, knappt tio mil söderut. Abisko Guesthouse erbjuder boende på sitt hotell och har även lägenheter i byn för uthyrning till besökande.

– Våra privata lägenheter är fullt utrustade med kök och några har bastu. På hotellet har vi rum i olika storlek och standard och istället för restaurang två stora kök och allrum för självhushållning, det är helt enkelt så de flesta av våra gäster vill ha det, säger Klas.

På vintern är det framför allt norrskenet som lockar turister till Abisko, men Klas Ekdahl avslutar med ett särskilt sensommartips:

– Från ungefär den 25 augusti är nätterna mörka igen. Kommer du hit då kan du uppleva både norrskenet och fjällnaturen när den börjar slå om till sina spektakulära höstfärger.

GE DIG SJÄLV MER GLOW I DIN VARDAG

Vill du känna dig snyggare i vardagen men har svårt att hinna med? Makeupartisten och frisören Pernilla Afvander tipsar om tre behandlingar som lyfter fram och förstärker din naturliga skönhet och samtidigt spar dig massor av tid.

Text: Tobias Christoffersson Bild: Lo Varg

Är du kvinna mitt i livet som gärna skulle vilja känna dig lite snyggare i vardagen, men inte hinner lägga så mycket tid på din look som du kanske vill? Tänk att stanna till framför spegeln på morgonen och se ett du som är fräsch och full av liv, färg och glow – utan att du behövt fixa en massa?

– Det är faktiskt möjligt och det är både lättare och effektivare än många vet. Med hjälp av vad jag kallar långsiktiga makeupbehandlingar som varar länge kan du ta fram det bästa och finaste hos dig, känna dig snyggare varje dag och spara massor av tid. För mig är det ingen klyscha att varje människa är unik och vacker, berättar Pernilla.

PERFEKTA ÖGONBRYN OCH NATURLIGA LÄPPAR

Det kallas halvpermanenta skönhetsbehandlingar, och går ut på att du får en makeupbehandling som varar längre och är mer beständig. Här berättar Pernilla om två metoder med kosmetisk pigmentering: Microblading för ögonbrynen och lip blush för läpparna.

– Symmetriska och väl definierade ögonbryn lyfter fram dina ögon på ett naturligt sätt. Med microblading förbättrar jag utseendet på dina ögonbryn och ger dem sin perfekta form genom att skapa hårliknande linjer med pigment. Färgen bleknar efter hand men kan vara i flera år.

Lip Blush är en teknik för att med pigment ytligt i huden fylla i läpparnas färg och kanter.

– I 25-årsåldern börjar läpparnas naturliga linje försvinna allt mer. Med lip blush hjälper jag dig definiera och lyfta fram din naturliga läppkontur. Du kan också få tillskott av färg i din läpp som till exempel dämpar en blå underton och gör dem mer levande. Tänk som rosiga kinder när du varit ute!

"Symmetriska och väl definierade ögonbryn lyfter fram dina ögon på ett naturligt sätt. Med microblading förbättrar jag utseendet på dina ögonbryn och ger dem sin perfekta form genom att skapa hårliknande linjer med pigment. Färgen bleknar efter hand men kan vara i flera år"

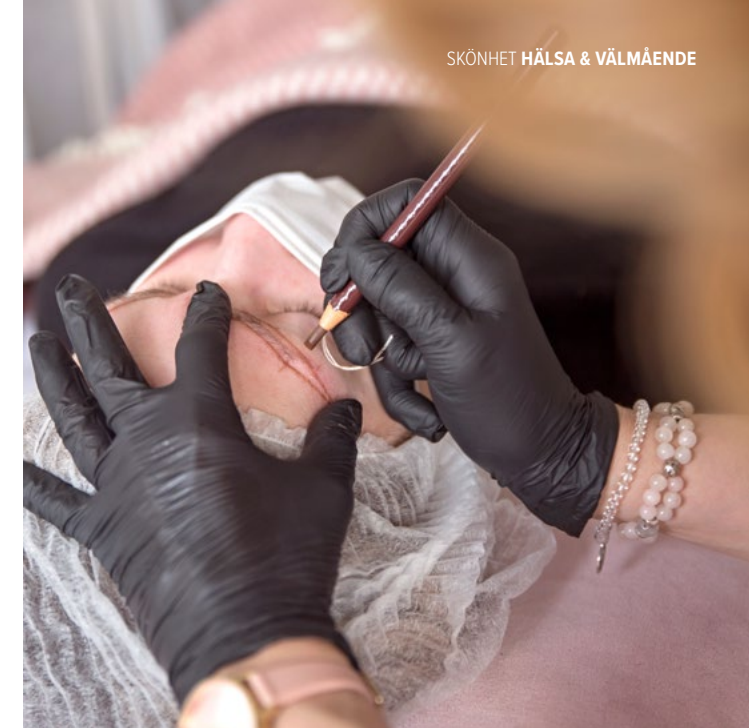
ÖGONÖPPNANDE FRANSAR

En tredje behandling fixar till ögonfransarna och kallas lash lift.

– Ett lash lift innebär en framböjning av ögonfransarna som ger mer öppna och vakna ögon på ett helt naturligt sätt. Ett lash lift varar i 6-8 veckor och du lär minska din förbrukning av mascara.

Pernilla Afvander, som också är frisör, driver Afvander Beauty som från juni finns hos Excellent Skin & Hair vid Brommaplan i Stockholm. Där gör hon utöver nämnda behandlingar bland annat även hair extensions. Hennes tips:

– Jag rekommenderar keratin-fästen till extensions. De håller längre, upp till fyra månader, och ger ett naturligt vackert resultat.

Rena dricksvattnet FRITT FRÅN PFAS OCH MIKROPLASTER

Rent vatten ur kranen är ingen självklarhet, inte ens i Sverige. Med sänkta gränsvärden för PFAS behöver därför allt fler hushåll rena sitt dricksvatten. Fredrik Aminoff på Bluewater berättar om vad som gäller och om hälsosamma aspekter med en vattenrenare.

Text: Eva Rydinger

Allt fler svenska kommuners dricksvatten hamnar över de nya, rekommenderade gränsvärdena för PFAS, kemikalier som inte bryts ner i naturen utan istället landar i grundvattnet. De nya riktlinjerna påverkar främst områden där man haft många säkerhetsövningar med släckningsmedel. Men enligt Naturskyddsföreningen är det minst två miljoner svenskar som dricker ett vatten som inte klarar det danska gränsvärdet på två ng/L av PFAS4. En oroande utveckling, inte bara för miljön utan också för vår hälsa, menar Fredrik Aminoff.

– Även om kommunen klarar gränsvärdet har alla att tjäna på ett renare vatten, utan skräp och partiklar. Vi på Bluewater tar dessa utmaningar på största allvar. Vi vill att alla hem ska ha tillgång till rent och hälsosamt dricksvatten.

FRÅN KRANVATTEN TILL RENT MINERALISERAT VATTEN

Fredrik menar att det idag rent generellt finns en större medvetenhet kring miljö och hälsa och att många ställer sig frågor som vad de äter och dricker. Han menar också att det finns hälsovinsterna att rena vatten även om det klarar gränsvärdet.

– Vi har rent vatten i Sverige, på reningsverket. Men vad händer sedan i ledningarna och i rören?

Med vattenrenaren Kitchen Station som använder vår superior osmosis-teknologi avlägsnas 99,7 procent av alla orenheter. Exempelvis virus, mikroplaster, bakterier, mikroorganismer och andra skadliga ämnen. Det är en standard som överträffar kraven. Vattnet återmineraliseras sedan med svenska mineraler, vilket gör vattnet nyttigt och gott, menar Fredrik Aminoff.

FRÅN SJÖVATTEN TILL RENT DRICKSVATTEN

Ett annat användningsområde för vattenrenare är rening av vatten för de som bor nära havet eller inte har kommunalt vatten.

– Vår lösning Bluewater House Station är ett avancerat avsaltningssystem som renar bräckt vatten, sjövattnet och brunnsvatten och gör det fritt från skadliga ämnen och kontaminanter. I Stockholms skärgård tar vi till exempel Östersjövattnet och förvandlar det till drickbart vatten.

Fredrik tipsar om att ta steget mot renare och hälsosammare vatten, redan idag:

– Att rena vatten är ett val för en hälsosammare och mer hållbar framtid. Inte minst ur perspektivet att det finns risk för mikroplaster i vatten på plastflaska. Dessutom förstör plasten våra världshav, alla har inte det pantsystem som vi har, avslutar Fredrik Aminoff.

SÅ SER DEN PERFEKTA FÖRLOVNINGSS- RINGEN UT

Livets viktigaste smycke är en liten sak som kräver stor eftertanke. – Vigslingen ska inte konkurrera ut förlovningsringen, det ska vara en symbios där ringarna förstärker såväl varandra som hela looken. De ska spegla din stil och din personlighet, säger Emelie Blom, medgrundare av Cravingfor, som designar och tillverkar förlovnings- och vigslingar.

Text: Cecilia Bäcklund

Förutom kärleken i sig, och det förhoppningsvis jakande svaret, så är ringen en oerhört stor del av ett frieri. Den kräver därför både planering och eftertanke.

– Vissa kunder vet precis vad partnern vill ha men många är osäkra. Det har blivit populärt att fria med en lånering, för att sedan designa eller välja ut den perfekta ringen tillsammans berättar Karolin Leeb.

Hon och Emelie Blom är grundarna bakom Cravingfor, och till vardags hjälper de par genom hela ringprocessen, från design till val av diamanter och typ av slipning.

SE TILL DIN PERSONLIGA SMAK

Emelie ser framförallt tre huvudspår gällande vigslingar; den klassiska solitäreringen, haloring med en krans av diamanter, liksom vintagelooken som inspireras av diamantringar från förr.

– Trender kan vara bra att inspireras av men det viktigaste är din personliga smak, konstaterar hon.

För ett perfekt slutresultat behöver man se till helheten, något som många glömer bort när de väljer förlovningsring, menar Karolin.

– Vigslingen ska inte konkurrera ut förlovningsringen, det ska vara en symbios där ringarna förstärker såväl varandra som hela looken. De ska passa perfekt tillsammans och spegla din stil och din personlighet, säger hon.

Vissa praktiska aspekter är också viktiga, som att undvika diamanter hela vägen runt för att slippa slitage på insidan, liksom färgade ädelstenar – vilka är vackra men svårskötta.

– De är mycket känsligare än diamanter och påverkas negativt av exempelvis solkräm och hårspray, säger Emelie Blom.

TVÅ VARIANTER AV DIAMANTER

Idag finns både naturliga och labbdolade diamanter, där de senare ger mer sten för pengarna.

– Labbdiamanter har länge varit populära i USA och har blivit allt vanligare även här de senaste åren. Stenarnas egenskaper är desamma, skillnaden går bara att se med speciella instrument. En labbdiamant har ett mycket bättre pris – däremot inte samma andrahandsvärde som en naturlig diamant, förklarar Emelie.

REDESIGNA EN GAMMAL RING

Och om det trots allt visar sig efter ett par år att den diamant-ring som en gång verkade så rätt börjar kännas daterad så finns en lösning.

– Då kan vi designa en ny ring tillsammans med kunden, men använda befintligt guld och diamanter. Affektionsvärdet behålls och man betalar endast för arbetet, säger Karolin.

"Det kan vara svårt att erkänna sitt beroende. Men i gemenskapen tonas skammen ner, för alla bär på samma problem och jobbar för att lösa dem. När du får självinsikt så får du också en stark motivation"

Dags att göra något åt drickandet?

Öl, vin och sprit har länge varit en del av vår kultur, men många fastnar också i drickandet. Att ta sig ur beroendet på egen hand är mycket svårt, men desto lättare med fungerande stöd, strategier och metoder. Men hur går det till? Frågan går till Nämndemansgårdens beroendebehandling.

Text: Tom Swales

Många före detta beroende har fått tillbaka kontrollen över sina egna liv efter behandling hos Nämndemansgården.

Hit välkomnas människor som fastnat i missbruk av exempelvis narkotika, mediciner eller spel – och det som drabbar allra flest: Alkohol.

– Ja, drickandet är det vanligaste, instämmer Ulrik Bonnevier på Nämndemansgården. Men allas förutsättningar är olika. Så behandlingen planeras helt utifrån just ditt alkoholberoende, din livssituation, dina möjligheter, och eventuella övriga problem som kan vara sammankopplade med missbruket. Den bilden får vi genom att, tillsammans med dig, börja med en utredning. Där ingår bland annat intervjuer, din självskattning, bedömning av kontrollförlust, analys av urinprov och fastställande av eventuell ångest eller depression.

Om man helt saknar kontroll över drickandet, så kan man behöva inleda med en internatbehandling. Då stannar man minst fem veckor på något av de fem behandlingsinternaten, som finns

på olika orter ute i landet.

– Då kan vi ge medicinsk vård under en avvänjning, då kroppen utsätts för påfrestningar. Därefter kan vi övergå till regelbundna behandlingsmöten enligt en plan som utformas för dina förutsättningar. Och under hela året som behandlingen pågår så har du tät kontakt med din behandlingsledare, men även dina gruppkamrater om du vill, berättar Ulrik.

I GRUPP OCH INDIVIDUELLT

Den alkoholberoende klientens behov och möjligheter styr hur tätt man ska mötas, när det ska ske i grupp eller individuellt, om man ska träffas på ett av behandlingscentren eller via video. Ulrik på Nämndemansgården utvecklar:

– Mellan mötena får du uppgifter att jobba själv med, för att träna på strategier, förstå och förändra. Många faktorer påverkar hur den personliga planen kan se ut. Hur svårt är beroendet, har du ett stöttande nätverk hemma, arbetar du i ett tryggt sammanhang på dagarna, lever du med ångest och depression?

Metoden bygger på 12-stegskonceptet, och kan beskrivas som en behandling i gruppform som vi kompletterat med individuella delar. Att träffa andra som har liknade erfarenheter och kämpar med samma problem ger kraft, stöd och självinsikter.

– Det kan vara svårt att erkänna sitt beroende. Men i gemenskapen tonas skammen ner, för alla bär på samma problem och jobbar för att lösa dem. När du får självinsikt så får du också en stark motivation.

SÅ BÖRJAR DU

Den som behöver komma ur ett beroende kan söka Nämndemansgårdens behandling via olika vägar:

– Du kan kontakta socialtjänsten i sin kommun och förklara att man behöver professionell hjälp. Är du anställd så bör du berätta om beroendeproblemet för sin arbetsgivare. Denne har då har en skyldighet att utreda saken, och har goda möjligheter att finansiera behandlingen genom försäkringar. En tredje väg, för den som har råd, är att själv betala med egna medel, för sin behandling, avslutar Ulrik.

SCANNA KROPPEN OCH HITTA BALANS

Har du fysiska och psykiska symptom som du inte kan förstå orsaken till?
En hälsoscanning kan vara ett första steg för att lära känna kroppen, komma i balans och uppnå en bättre hälsa. Villanytt pratade med Pia Bjärevall på Kropp i obalans som gärna berättar om hur en scanning kan ge en helhetsbild av hälsan.

Text: Eva Rydinger

Trötthet, hårfall, eksem, värk i muskler och leder, eller andra diffusa problem som kan vara svårt att sätta fingret på. Alla är de exempel på fysiska symptom som kan tyda på obalans i kroppen, enligt Pia

- Jag upplever att det finns en ny medvetenhet idag för att hitta grundorsaken till kroppsliga problem.

Lyssna på magkänslan och gör en hälsoscanning som ger dig mer kunskap om obalansen, tipsar Pia Bjärevall.

ES-TECK HÄLSOSCANNING

Pia förespråkar Es-Teck hälsoscanning som enligt henne ger just en helhetsbild över hälsan och obalanser i kroppen.

- Jag menar att man måste börja i rätt ände när man ska reda ut hur kroppen mår. Just med denna typ av scanning mäter vi blodtryck och skanner hjärta, kärl, lever, njurar, nervsystem, ämnesomsättning, vatten, stress, andning och mycket annat. Vi ser också näringsbrister och kan ge individuella tips och förbättringsåtgärder för att uppnå en bättre balans. Es-Teck tillsammans med min kunskap som terapeut ger viktiga svar för att balansera kroppen.

Även de som känner sig friska kan vinna på att göra en hälsoscanning i förebyggande syfte, menar Pia. Ofta finns en obalans i kroppen långt innan det utvecklas märkbara sjukdomssymptom.

- Vi lever alla i en stressig värld med kost och en livsstil som inte är den bästa för många av oss. På mottagningen träffar jag alltifrån unga som gamla, friska som sjuka, idrottare, utmattade med många olika symptom.

SCANNING MEDICINSKT GODKÄND

Tekniken är medicinskt godkänd av Amerikanska Food and Drug Administration som är en av världens tuffaste tillståndsmyndigheter, berättar Pia. Även EU:s tillståndsmyndighet har godkänt ES Teck och används idag av terapeuter och läkare runt om i världen.

- Många klienter som kommer till min klinik Kropp i obalans, arbetar inom sjukvården, andra har fått rekommendationer från sjukvårdspersonal. Jag utbildas regelbundet av näringsexperter, läkare och professorer som tänker alternativt.

Det finns många olika apparater på marknaden och Pia har testat ett flertal.

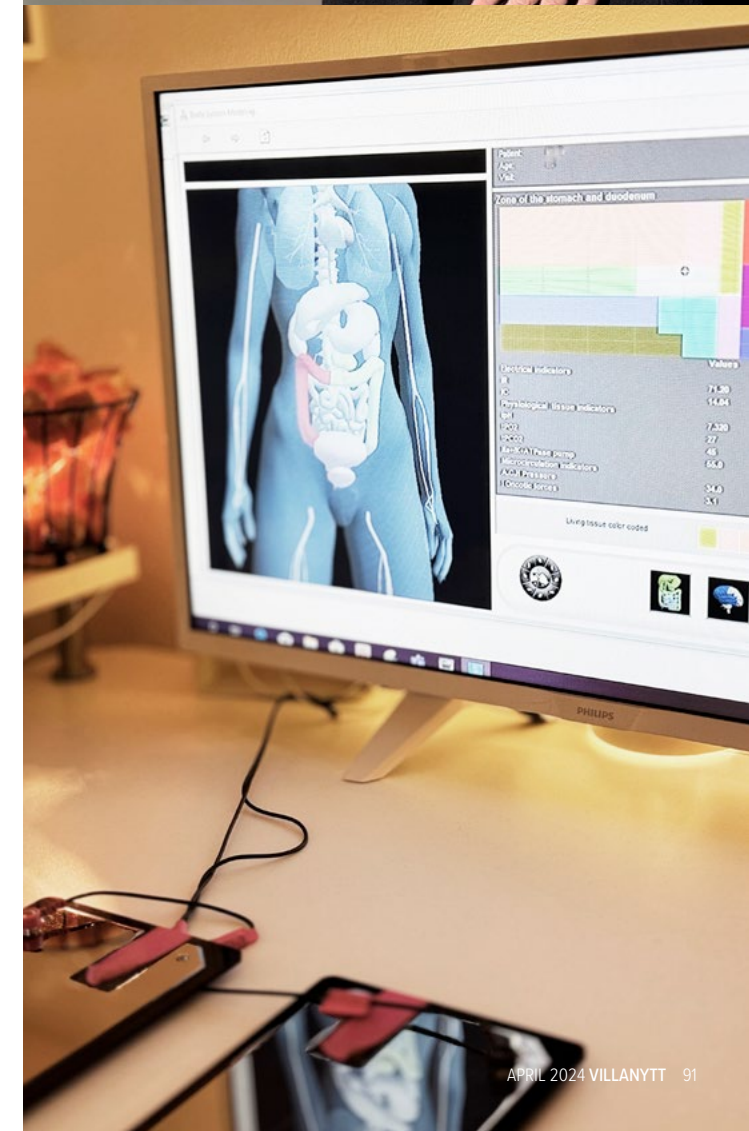
- Es-Teck visar det viktigaste som är grunden för att bygga upp en bra hälsa. Jag är lite fyrkantig och behöver logik, teknik, forskning och mätbara resultat. Det tycker jag att Es-Teck bjuder på rakt igenom. Vi använder även den senaste avancerade modellen av InBody som mäter kroppssammansättning och visceralt fett.

Vilket är ditt råd till den som känner sig i obalans?

- Gör en Es-Teck scanning, oftast är problemet inte där du tror, avslutar Pia Bjärevall.

Vanliga symptom som kan tyda på obalans, enligt Pia:

- ✓ Trötthet ✓ Hjärndimma ✓ Sömnproblem ✓ Hårfall
- ✓ Viktproblem ✓ Värkproblematik ✓ Oro och ångest
- ✓ Psykisk ohälsa ✓ Ämnesomsättningsproblem
- ✓ Hormonproblem ✓ Tarmproblem

Handsytt i skinn med din egen design

En datorväska med precis de fack du vill ha. En handväska eller plånbok med just de färger, sömmar och detaljer som du drömt om. Laura Didion berättar om handsydda skinn- och lädervaror som du själv är med och designar. Du kan till och med välja veganskt läder!

Text: Tobias Christoffersson

Hantverket är gammalt, men i vårt land nästan helt försvunnet: Att skräddarsy skinn- och lädervaror för hand. Väskor av många olika slag, plånböcker, mobilfodral, skärp och mycket mer finns idag nästan uteslutande att få industritillverkat, med varierande kvalitet alltefter råvaror, produktionsförhållanden och varumärke.

HÖGSTA KVALITET OCH ÄVEN VEGANSKT

Handsydda lädervaror är som sagt sällsynta, men de finns, och det finns flera goda skäl att välja dem.

– Köper du en handgjord skinnväska till exempel från en erfaren hantverkare, så vet du att du får ett arbete av allra högsta kvalitet som du kommer att ha med dig i många år. Du kan också få din väska precis som du vill ha den. Ja du kan till och med vara med och designa den från grunden, berättar Laura Didion, läderskräddare och designer med butik och ateljé i Göteborg.

Själv använder hon i första hand läder från Italien och Spanien. För att det är bäst, men också för att läder tillverkas i många fler färger och mönster där än här.

– Läder kan vara så mycket mer än svart, brunt eller beige! Jag tycker om att jobba med många och starka färger. Jag

använder bara hudar från ätbara tamdjur som ändå skulle dö, aldrig exotiska djur. Nu finns det för övrigt även veganskt läder! Jag har nyligen gjort mina första varor av kaktusläder, som jag importerar från Frankrike.

SÅ FÅR DU DIN EGEN DESIGN

Hur går det till att designa sin egen läderprodukt och vad är populärt?

– Plånböcker och handväskor av olika storlek gör jag många, men även datorväskor, mobilfodral och bälten. Jag har modeller som vi kan utgå ifrån, men titta gärna också på skisser, foton, idéer och tankar som mina kunder kommer med. Tillsammans arbetar vi fram väskans egenskaper – om det nu är en väska: Ska den bära tyngre saker? Då behövs tjockare läder. Ömtåligt, som en dator? Då behöver väskan vadderas. Vilka fack och var? Remmar, över axeln, tvärs över kroppen, eller handtag?

Så långt funktionen. De roligaste valen rör kanske utseendet.

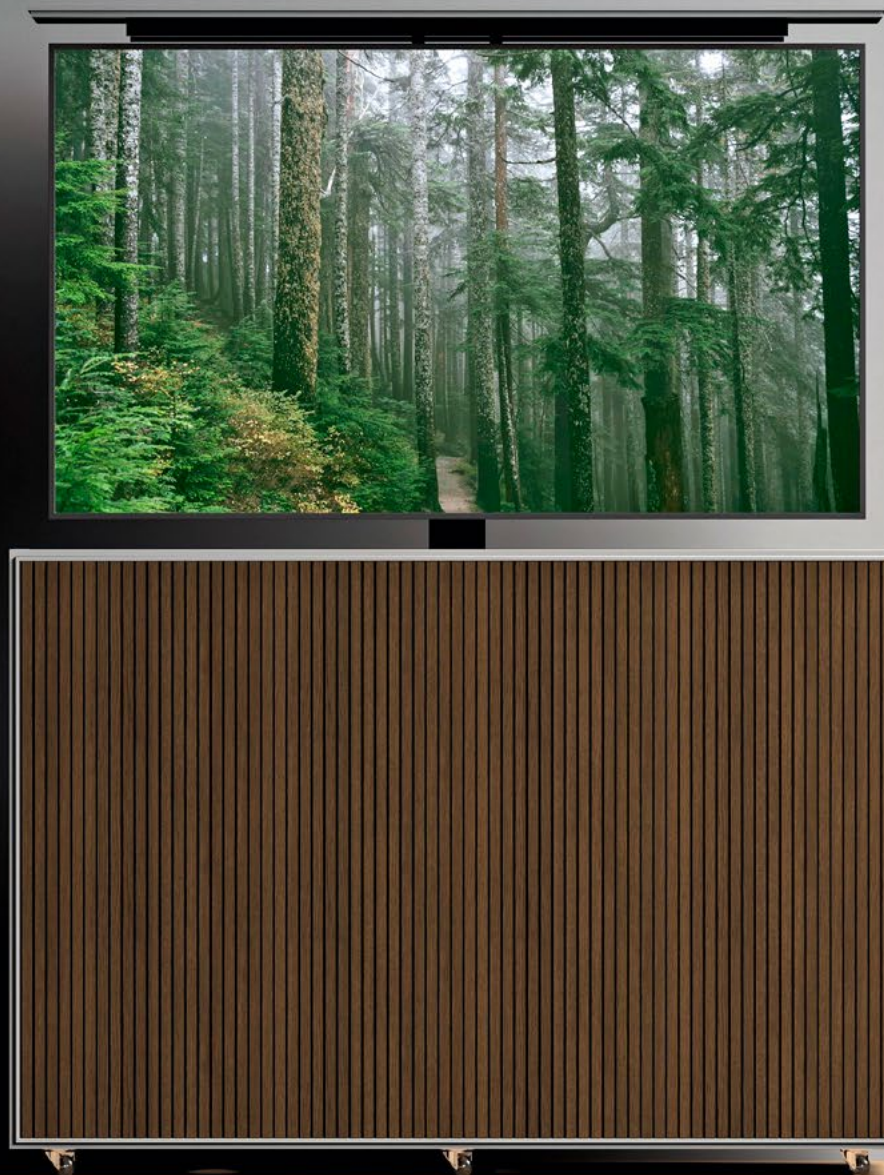
– Vilken färg, vilka mönster på lädret? Vilka färger ska matcha i sömmar och kanske dragkedja? Hur ska metalldetaljerna i byglar, beslag och lås med mera se ut? Allt det och mer kan du få precis som du vill, men en sak är viktig för mig: Jag vill alltid använda det bästa materialet. Varför? Jag vill inte behöva laga de saker jag har gjort själv, avslutar Laura.

TROLLA BORT DIN TV

En stor tv-skärm förhöjer upplevelsen av film och tv. Den ger också en stor, svart och rätt tråkig yta i rummet när tv:n inte är på. Johan Englesson hos möbeltillverkaren Englesson tipsar om specialmöbler som helt enkelt trollar bort din tv när du inte använder den.

Text: Tobias Christoffersson

Stora, platta tv-skärmar är idag standard i de flesta svenska hem. En bildyta på 50 tum och uppåt är inte ovanligt och ger en upplevelse tidigare generationer inte kunnat föreställa sig utanför biosalongen. Du får emellertid även en lika stor, svart och meningslös yta i ditt rum när skärmen inte är på.

– Men du behöver faktiskt inte låta tv:n styra din heminredning. Vad sägs om att kunna trolla bort skärmen med en enkel knapptryckning och trolla fram den igen när du vill använda den? frågar Johan.

SKÄRMEN FÖRSVINNER OCH VÄGGYTAN FRIGÖRS

Lösningen är en specialmöbel med inbyggd tv-lift som enkelt och elegant låter dig dölja din skärm när du inte använder den. 60-årsjubilerande möbelföretaget Englesson i Djursholm till exempel, som designar och tillverkar framför allt trämöbler för hand, har tagit fram en särskild skänk med inbyggd tv-lift.

– När du inte har tv:n på förvarar du den inne i skänken, där det även finns plats för en soundbar som kan döljas bakom en lucka. Vår skänk har dessutom låsbara hjul, så att du kan även flytta din tv i rummet som du vill. Flexibelt samtidigt som du frigör väggytan.

Nytt för i år är en smalare och nättare tv-liftmöbel med likadan framsida och baksida, gjord för att ha fristående framför en säng eller mitt i ett rum, till exempel som rumsavdelare i en liten lägenhet.

"Skänkens lift har flera inbyggda säkerhetsfunktioner. Den stannar automatiskt om något hamnar i dess väg, så du behöver aldrig oroas för att klämma fingrarna eller skada din tv"

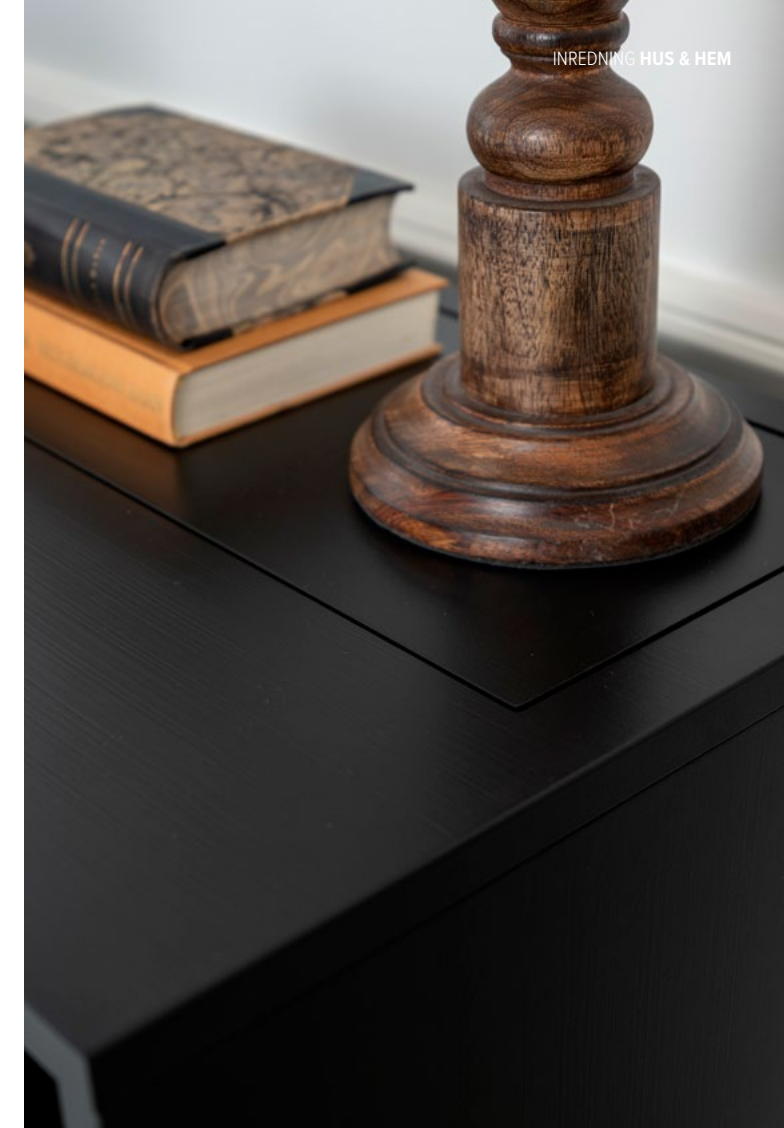

SMIDIGT OCH SÄKERT

Rent praktiskt fungerar tv-skänken med lift så att du första gången monterar skärmen i liften med hjälp av två medföljande metallfästen. Du skruvar fast dem i de standardiserade monteringshål som finns på baksidan av alla tv-skärmar (enligt så kallad VESA-standard), lyfter sedan tv:n på liften och fixerar fästena så att de sitter stabilt. Uptill på liften täcks skärmen av ett magnetlock som smälter in i möbeln när den inte används.

– Skänkens lift har flera inbyggda säkerhetsfunktioner. Den stannar automatiskt om något hamnar i dess väg, så du behöver aldrig oroas för att klämma fingrarna eller skada din tv. Särskilda hål och utrymmen gör det också lätt att leda och dölja kablarna.

Englessons tv-skänk med lift finns för skärmar på 55 och 65 tum i tre olika varianter för olika inredningsstilar: En modern och en mer klassisk, båda i svart eller vitt, samt en med träribbor i valnöt.

Klassiskt smide i MODERNT UPPVAKNANDE

Många läsare har en relation till de klassiska ljuskronorna och stakarna som formgavs och smiddes på Boda Smide under 60- och 70-talet. Nu när allt fler designintresserade upptäcker att järnet åter glöder så växer intresset för både de gamla och nya modellerna, som vi här tar en titt på.
Text: Tom Swales

Den som vill få in en touch av genuinitet i sin inredning bör titta på det mörka järnet med inslag av glas och ljuslågor, som varit karaktäristiskt för Boda Smide sedan sextio-talet. Fördelen med de tidlösa materialen är att de upplevs som lika självklara i dagens moderna interiörer, såväl som i antik-flörtande miljöer. En häftig pjäs som verkligen kan sätta prägel på hallen, lobbyn eller salongen är den 18 kg tunga ljusstaken Helicon. Med siluetten av ett smitt träd när den 134 cm:s höjd, och de hängande glasmedaljongerna reflekterar ljuset från tretton levande ljus. Med sin hamrade yta blir den en effektfull solitär skulptur, ståendes på golvet.

– Ja, den ritades av Bertil Vallien. Likt många av våra kända designers, har smedjan länge haft nära koppling till glasbruken, berättar Håkan Sundell på Boda Smide.

Ett elegant exempel på hur nutid och dåtid kan mötas i design är ljusstaken "Båken", handsmidd och designad hos Boda Smide. Med sin höga smala stam känns den både medeltida rustik och minimalistiskt modern.

"Järnets särskilda mörka nyans kommer av hur vi glödgar, ytbehandlar och doppar godset i vårt speciella färgbad"

TAKKRONOR, SVÄRTA, GLAS

Två ljuskronor som säkert kan inspirera Villanyttas läsare är modellerna SH 114 och SH 115, som smids på Boda Smide. De är formgivna på sextio-talet av hyllade designern Erik Höglund, i en imponerande modern stil. Mycket volym och uppemot 70 glasdetaljer, lika småländska som den smidda järnstammen och de många ljusarmarna i alla riktningar.

– Järnets särskilda mörka nyans kommer av hur vi glödgar, ytbehandlar och doppar godset i vårt speciella färgbad. Recept skrevs för sextio år sedan, och låter järnets egen karaktär skina igenom, förklarar Håkan Sundell.

En ljusstake som skulle platsa i såväl lantliga herrgårdar, som fjällstugor och i urbana våningar är Erik Höglunds ljusstake "SH 26".

– Många som inte känner igen den från förr upptäcker den nu med kommentaren "skitsnygg", medan andra glatt utropar "det var länge sedan, nytillverkas de?".

SMIDE MED KÄNSLA TRENDAR

Efter att produktionen varit ytterst begränsad under 2000-talet, så tändes lågan hos Boda Smide igen, och hammarslagen tätnade stegvis. Sedan i början av 2023 så har det satsats rejält, flera modeller är på gång, och intresset för smide i inredning växer. I synnerhet för det äkta, hantverksmässiga, synligt bearbetade järnet. Och allra särskilt alster med det nordiska formspråket som man hittar många exempel på från smedjan i Virserum. Den som besöker smedjan, utställningen och butiken får dessutom en upplevelse av historiska intryck, blandade med smedjans dofter och ljud.

PERSONLIGT OCH STILFULLT *med unikt konsthantverk*

Boda Smide använder erkända formgivare och skickliga hantverkare för att skapa bruks- och prydnadsföremål i järn och glas. Produkter från Boda Smide är unika objekt, handsmidda av högsta kvalitet med en tidlös design.

bodasmide.se

BODA SMIDE®

KORSA STILAR FÖR DET (O)PERFEKTA HEMMET

Det sägs att det är i sprickorna som ljuset kommer in. Så hur skapa det perfekta, operfekta hemmet? Villanytt sökte sig till Tom Lönnevik som driver Konstuppdrag.se och han delar med sig av tanken att lekfullhet behövs och att olika stilar kan korsbefrukta varandra.

Text: Eva Rydinger

Balans och harmoni kan vara eftersträvansvärt. Men drar man det för långt kan personlighet och själ gå förlorad. Våga korsa olika stilar och konstformer, uppmuntrar kraften bakom Konstuppdrag, Tom Lönnevik. Sedan några år tillbaka driver han ett nätverk av kreatörer som tillsammans bildar en spännande mix av estetiska uttryck, inom olika områden som trädgårdsdesign, konst, inredning och arkitektur.

– Om man skapar en tidsenlig trädgård till ett gammalt hus blir det såklart harmoniskt, men lekfullheten går förlorad. Mitt råd är att inte begränsa sig själv utan hämta inspiration från olika håll. Jag tror att det kan bli en intressant resa för både villaägare och andra.

KORSA OLIKA UTTRYCK

Det är lättare att hitta fram till det personliga om man vågar ta in inspiration från olika håll. Varför inte låta inredaren och trädgårdsarkitekten jobba tillsammans? Att blanda olika stilar och designer skapar lekfulla kontraster och kan få hemmet att leva upp och anta nya former.

– Det finns ett slumrande intresse för estetik som kan väckas genom att göra det oväntade. Hämta inspiration från oväntat håll!

"Om du ska bygga en vacker glasveranda i gammal stil, se till att få den uppritad så att fönstersättningen blir balanserad och i proportion med övriga huset"

Vi kan se hur våra kreatörssamarbeten över gränserna inspirerar och överraskar. Estetik handlar ju inte om en perfekt Instagramvänlig yta. Människor som vågar sticka ut lite, är de vi hellre jobbar med.

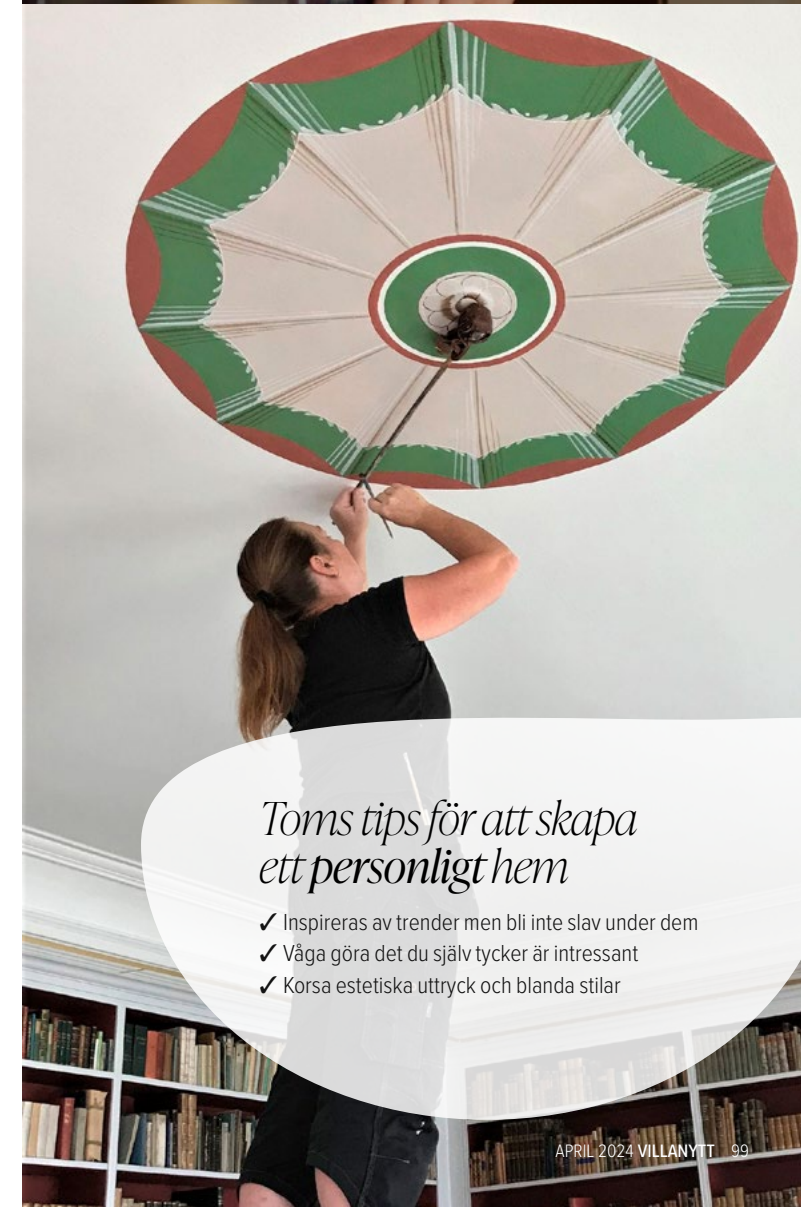
Tom menar att det finns många estetiska uttryck som man inte vet om att man tycker om. Genom att bjuda in kreatörer utifrån kan det ge en injektion till att hitta en ny väg.

– Jag utgår från mig själv som konstintresserad. Konst har alltid varit lite svåruppnåeligt och märkligt. Jag tror att många känner så. Därför vill jag göra konsten, i vid bemärkelse, mer tillgänglig.

TESTA LEKFULLHETEN

Vilken fälla är det lätt att gå i när man ska utveckla en trädgård? Tom funderar ett slag, men menar att många inte förstår vad en trädgård innebär och att man siktar för högt.

– Fundera på vad du har glädje av och hur mycket vill du vara inblandad. Ta inte på dig för mycket jobb, du vill inte vara slav under din trädgård. Testa din lekfullhet, då kan du hitta något du trivs med, man kan komma långt genom att testa sig fram. Det som du lockas av i en bild passar inte alltid för dina förutsättningar. Våga lite mer är mitt tips!

Toms tips för att skapa ett personligt hem

- ✓ Inspireras av trender men bli inte slav under dem
- ✓ Våga göra det du själv tycker är intressant
- ✓ Korsa estetiska uttryck och blanda stilar

Det perfekta
solpanelstaket.

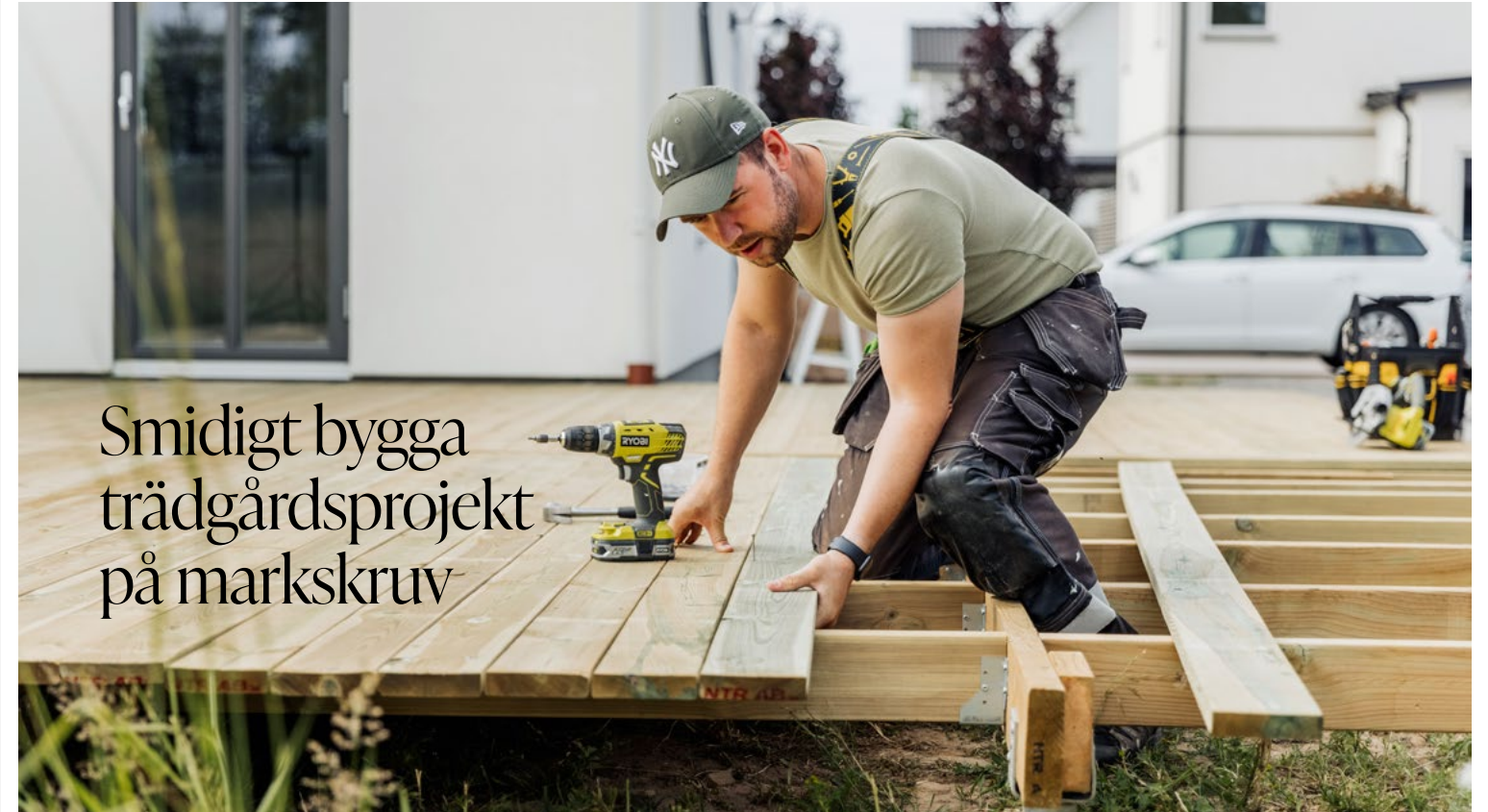
QUALITY
INNOVATION
AWARD

VÄRDEFULL KUNSKAP OCH KLOKA RÅD FÖR ETT SMARTARE VILLALIV

BYGG & FIXA

Byggnation, trädgård och renovering

Smidigt bygga
trädgårdsprojekt
på markskruv

Så underlättar
du vårstädningen

Batterier tar
dina solceller
till nästa nivå

REN BENSIN TILL DIN MASKIN GÖR STOR SKILLNAD

Vill du att gräsklipparen, röjsågen och utombordaren ska hålla längre och fungera bättre? Då ska du gå över från vanlig bensin till alkylatbensin, som även är bättre för din hälsa och för miljön. Mats Uhrlander, vd för Lantmännen Aspen, förklarar hur och varför.

TEXT TOBIAS CHRISTOFFERSSON

Alkylatbensin är en renare form av bensin. Till skillnad från vanlig bensin är den så gott som fri från skadliga kolväten som bensen och så kallade polyaromater. Det här är ämnen som i en bil fångas upp av bilens avgasrenare. – Men din gräsklippare, röjsåg eller utombordare och många andra mindre maskiner har ingen avgasrenare. Här ger utsläppen av dessa ämnen och andra sot, smuts och avlagringar som försämrar prestandan och förkortar livslängden på din maskin. Och värre: De kommer ut i luften du andas när du jobbar och i miljön omkring, berättar Mats.

ETANOLFRITT BÄTTRE FÖR MOTORN

Därför behöver din maskin helt enkelt en renare bensin än din bil. En annan viktig skillnad jämfört med vanlig bensin är att alkylatbensin inte innehåller någon etanol.

– Vanlig bilbensin innehåller upp till 10 procent etanol. Det är bra ur klimatperspektiv, för det bidrar till att minska utsläppen av koldioxid. Men det är dåligt för din lilla maskin därhemma, då etanol sliter på plast- och gummidetaljer och andra små komponenter i den. Etanol binder också fukt vilket kan resultera i rost.

"Den ger minskade koldioxidutsläpp med 8 procent och finns för både tvåtakts- och fyrtaktsmotorer"

En maskin som går på alkylatbensin är mer lättkött, mer lättstartad och kan stå oanvänd länge med bränsle i utan några problem.

Alkylatbensin finns idag hos många olika varumärken, men utvecklades av Aspens grundare Roland Elmäng för cirka 40 år sedan, och Aspen fortsätter leda utvecklingen framåt.

– Redan 2015 utvecklade vi en ny alkylatbensin med 10 procent förnybart innehåll, utvunnet ur restavfall från skog- och livsmedelsindustrin. Den ger minskade koldioxidutsläpp med 8 procent och finns för både tvåtakts- och fyrtaktsmotorer. Vi har också andra produkter med upp till 100 procent förnybart innehåll, där produktion av prisvärda komponenter än så länge är begränsad.

HÅLLBART BEHÅLLA BENSINMOTORN

Kanske funderar du på att göra ett hållbart val och byta ut din gräsklippare eller utombordare till en el- och batteridrivna modell, och då kvittar det vilken bensin som är bättre? Sant, men prova att tänka en gång till:

– Det är inte säkert att det är mer hållbart att slänga bort en fullt fungerande bensinmaskin och köpa en ny eldriven. Inte om du ser till de utsläpp en maskin ger upphov till under hela sin livscykel, inklusive tillverkning och transporter. Kanske är det mer hållbart att gå över till en ren bensin som gör att din maskin håller längre, rentav i tio, femton eller tjugo år till?

Ute som inne Vi ritar gränslösa hem

E/M ARKITEKTUR & INREDNING

Erbjudade: TRÄDGÅRDPAKETET!

Halva priset för de första som bokar!
Läs mer på Instagram eller hemsidan.

ARKITEKTUR & INREDNING

em-arkitektur.se
info@em-arkitektur.se
0705 23 02 32
Hovås / Göteborg

Trädäcket är behandlat med **SiOO:X Premium Altan**, ett miljöanpassat träskydd, som gör trällen vackert grånad, samt mjuk och len för fötterna.

FÖRDELARNA MED ETT SOLCELLSTAK

För dig som vill skaffa solceller och samtidigt bygger nytt eller står inför en takrenovering: Ett solcellstak kan bli en klokare och garanterat snyggare lösning. Karl-Kaspar Kottisse på Solarstone berättar mer.

TEXT TOBIAS CHRISTOFFERSSON

Ett solcellstak är ett tak där solcellerna är integrerade i taksiktet. Istället för att montera en solcellsanläggning på taket blir dina solceller en del av själva taket.

– Har du ett fem år gammalt tak i bra skick på ditt hus, eller om din takvinkel är mindre än 18 grader, är ett solcelltak inget alternativ för dig. Men om du bygger nytt eller står inför en takrenovering är sannolikheten stor att ett solcellstak kan bli både den billigaste och den effektivaste lösningen.

Det här säger Karl-Kaspar Kottisse på Solarstone, som utvecklat två nyskapande solcellstak som erbjuds i Skandinavien. Så kan även vara fallet om ditt tak är i bra skick men 15-20 år gammalt.

"En solcellsanläggning som monteras på ditt tak har en livslängd på i genomsnitt 25 år. Vad händer om du behöver renovera ditt tak inom den tiden?"

– En solcellsanläggning som monteras på ditt tak har en livslängd på i genomsnitt 25 år. Vad händer om du behöver renovera ditt tak inom den tiden? Att göra stora takarbeten med en solcellsanläggning uppe är i princip omöjligt, eller åtminstone väldigt

komlicerat och kostsamt. Då är en investering i ett solcellstak idag en bättre affär.

För dig som bygger nytt är den stora fördelen med ett solcellstak att du inte behöver investera i både ett nytt taksikt och en solcellsanläggning, och att du bara behöver få ett takarbete gjort, inte två. Färre arbetstimmar, mindre material- och resursåtgång.

SOM HELA PANELER ELLER TAKPANNOR

Vid sidan av ekonomin har ett solcellstak även estetiska fördelar.

– Ett integrerat solcellstak smälter helt och hållet samman med husets arkitektur, det syns över huvud taget inte att du har solceller. Våra två lösningar Solar Full Roof och Solar Tiled Roof erbjuder två smakfulla lösningar som går att anpassa till ditt befintliga hus eller din husdröm om du bygger nytt. Solar Full Roof är större moduler bestående av integrerade solcells- och aluminiumpaneler. Solar Tiled Roof består av moduler formade som flata takpannor. Varje modul ersätter 5-6 takpannor av standardstorlek, säger Karl-Kaspar.

Båda systemen monteras direkt på takbjälklagets läkt precis som vanliga takpannor eller motsvarande material. Slutligen: Ett solcellstak måste inte innebära att du har solceller över precis hela taket.

– Du behöver bara installera så mycket solcelleffekt som du har användning av. På den yta där du inte har nytta av takmoduler med solceller monteras exakt likadana moduler utan solceller. Sömlöst och snyggt.

TÄNK PÅ ATT TVÄTTA DIN TRÄFASAD

Nymålat utan färg. Ja, så kan det faktiskt både kännas och se ut efter en välgjord rengöring av din träfasad. Regelbunden tvätt av din träfasad är ett relativt enkelt sätt att hålla den ren och frisk och förlänga tiden mellan målningarna.

TEXT TOBIAS CHRISTOFFERSSON

Som alltid är det lätt att bli hemmablind, och tiden går ofta fortare än vi märker. Jo, det var några år sedan du målade om nu, men träfasaden på huset ser väl inte så tokig ut? Inte som nymålad förstås, men färgen är hel och lite smuts är väl naturligt efter hand. Eller?

– Lite smuts är inte skadligt, men om du tar en närmare titt så ser det kanske inte så trevligt ut. Och har fasaden fått en lite grönaktig beläggning eller små svarta prickar, då är det mer än smuts: Då har den börjat få påväxt av alger eller mögel, och då rekommenderar jag verkligen en fasadrenskning, säger Andreas Johansson på Andreas Fönsterputs i Bollebygd.

REGELBUNDEN RENGÖRING

Det finns flera goda anledningar att regelbundet rengöra din träfasad. Ser du till att få bort påväxt av alger och mögel innan det fått fäste djupare i träet så håller du virket friskt och förlänger dess livslängd. En extra tvätt förlänger också tiden mellan målningarna, samtidigt som det är en både enklare och billigare åtgärd.

Tvätta din fasad är något du kan göra själv för hand, men det kan bli ett både slitsamt och tidskrävande arbete. Anlitar du istället proffs för jobbet får du snabbare resultat.

– Vi som är specialiserade på att rengöra träfasader tvättar en normalstor villa på en dag. När du väljer hantverkare, fråga om vilka metoder de använder. En del bygger ställningar för att komma upp på rätt höjd, och inget fel i det. Vi däremot använder oss av teleskopstänger med upp till tio meter långa skaft, vilket spar tid och debiterade timmar jämfört med att montera och demontera ställningar.

"För oss är det viktigt att bara använda oss av skonsamma men effektiva metoder för att ta bort all smuts, alger, mossor och andra beläggningar utan att skada ytan"

SKONSAMT OCH EFFEKTIVT

Högtryckstvätt är omdiskuterat för rengöring av träfasad. Många avråder från det med hänvisning till riskerna att skada träet, medan en del hävdar att rätt och försiktig användning fungerar.

– Vi använder inte högtryck till träfasader utan arbetar med vanligt vattentryck och mjuka borstar. För oss är det viktigt att bara använda oss av skonsamma men effektiva metoder för att ta bort all smuts, alger, mossor och andra beläggningar utan att skada ytan. Vår fasadtvätt ger noggrann rengöring av inte bara trätytor utan även tegel och aluminium, säger Andreas.

Han har ett sista tips till dig som funderar på att tvätta din träfasad: Glöm inte fönstren.

– Det är viktigt att du också tvättar fasadens fönster efter rengöringen, som kan ge avlagringar på rutorna. Vi jobbar med fönsterputsning också och gör det alltid på köpet.

Unik svensk teknik sänker din elräkning med 20% utan fönsterbyte!

15%
RABATT
Rabattkod:
villanytt

Ett smartare alternativ till fönsterbyte

Vi uppgraderar ditt 2-glasfönster till 3-glas till 60% lägre pris än ett fönsterbyte. Vår unika installation av isolerglas gör vi snabbt och smidigt inifrån på ca 30 min. Allt du behöver göra är att dra ut soffan lite.

Få en kostnadsfri offert snabbt och enkelt på grundels.se

Grundels
KLIMATRUTA

Vi reserverar oss för eventuella felskrivningar och prisförändringar. Rabattkoden är giltig till och med 31/5 2024

Toppa villan med plåttak som står pall

Dags att byta tak? Överväg att lägga ett hållbart plåttak. Det menar Ronny Sundqvist, marknadschef på Kami. Plåttak håller sommar som vinter och står emot det tuffa nordiska klimatet.

TEXT TOM SWALES

När taket inte orkar stå emot regn och vind längre kan det redan vara försent. Inte sällan uppstår det fuktskador på bärande konstruktioner. Ronny Sundqvist, marknadschef på Kami, rekommenderar en årlig kontroll och byte till plåttak.

– Min rekommendation är att ligga steget före. Har man otur och märker problemen för sent kan skadorna ha hunnit bli ganska omfattande, säger Ronny.

HÅLLBART MATERIAL

Att Ronny vill slå ett slag för plåttaket har sina skäl. Han menar att jämfört med tegel och betong är fördelarna tydliga. Inte minst har plåten en bättre hållfasthet, lång livslängd och kulörbeständighet. Plåt är också ett lätt material som går att använda på flera olika typer av underlag.

– Har du ett lätt tak

sedan tidigare är sannolikt konstruktionen dimensionerad för detta. Därför kan ett byte till ett tyngre takmaterial innebära att hela konstruktionen behöver förstärkas. Att göra tvärtom är dock inga problem. Profilerade plåttak är också lätta att installera.

SE OM SITT PLÅTTAK

Att underhålla och hålla rent ett plåttak är enkelt. Oftast räcker det med ett rejält regn för att hålla taket fritt från smuts. Men vissa avlagringar klarar regnet ändå inte att hålla borta. Då kan man enkelt tvätta bort dessa med hjälp av en mjuk borste och lite vatten med en tvättmedelslösning.

– Med en regelbunden kontroll på taket kan du upptäcka eventuella korrosionsangrepp och dessa är viktiga att ta hand om så fort som möjligt. Ta bort rostgenom genom att sandblästra eller slipa där taket är skadat. Rengör med

alkaliskt avfettningsmedel och låt torka. Måla därefter med en zinkrik grundfärg och sedan en täckfärg, säger Ronny.

PLÅTTAK UTVECKLADE I KALIX

Ronny berättar att Kami:s plåttak är utvecklade i Kalix och utvecklade för att tåla det nordiska klimatet med höga krav på kvalitet, hållbarhet och beständighet.

– Vi vet att våra tak är hållbara och står för en trygg investering i en lång tid framöver. Därför vågar vi ha garantitider på upp till 30 år, avslutar Ronny Sundqvist.

DINA TVÅGLAS KAN SNABBT BLI TREGLASADE ISOLERFÖNSTER

Att byta ut husets tvåglasfönster till nya treglasfönster är en tung investering. Men det finns en snabb, hållbar och billigare metod som uppgraderar dina värmeläckande tvåglas till treglasade isolerfönster – direkt i hemmet. Villanytt tittar på Grundels metod, och imponeras av många fördelar.

TEXT TOM SWALES

Metoden som Grundels uppgraderar hemmets tvåglasfönster med ger många fördelar för villaägaren. Förenklat kan det beskrivas som att en ny ruta tillförs på insidan, och ihop med den befintliga rutan skapas en hermetiskt sluten energikassett, med samma komponenter som i fabrik. Men här görs det direkt i hemmet.

– Jämfört med att byta ut alla tvåglasfönster till nya treglasfönster så blir uppgradering cirka sextio procent billigare för husägaren. Ett klassiskt kopplat och kittat tvåglasfönster, som kanske har U-värde 2,9 kan då sänkas till 1,3. Det ger en stor energibesparing, och eventuellt kalldrag vid fönstren försvinner helt, förklarar Daniel Bengtsson på Grundels.

Som husägare slipper man dessutom byggställningar, snickeri- och rivningsarbeten, damm eller annat stök. Att uppgraderingen bara tar bara trettio minuter per fönster är också en faktor som många hushåll uppskattar.

SLÖSERI KASTA FRISKA FÖNSTER

Att riva ut och slänga fungerande tvåglasfönster - vars bågar, glas och karmar är i gott skick – är ett stort resursslöseri. Daniel på Grundels instämmer:

– Vi beräknar att uppgraderingarna hittills har räddat långt fler än en halv miljon fönster från att kasseras. Istället lever de fönstren vidare som treglasade isolerfönster, och sänker elräkningen i många hem.

"Jämfört med att byta ut alla tvåglasfönster till nya treglasfönster så blir uppgradering cirka sextio procent billigare för husägaren"

Enligt en studie som utförts på Karlstads Universitet har uppgradering med den här metoden tolv procents lägre miljöpåverkan, jämfört med fönsterbyten.

– De som bor nära högljudda miljöer gläds särskilt åt hur tyst och skönt det blir, eftersom fönstret också bullerdämpas.

GARANTI OCH AVDRAG

Villanytt noterar att man får tio års garanti på Grundels uppgradering.

– Ja, vi har gjort det här i över trettio år och husägarna märker att det håller mycket längre, säger Daniel.

Eftersom förvandlingen från tvåglas till treglas utförs i hemmet så kan man använda ROT-avdraget för investeringen. En klar fördel, jämfört med att lämna in fönstren till en glasmästare.

SMIDIGT BYGGA TRÄDGÅRDSPROJEKT PÅ MARKSKRUV

Det finns många fördelar med att bygga staket, trädäck eller pergolor på markskruvar, i stället för på betongplintar. Med korrekt markskruv för varje stödpunkt så kan mycket tid, pengar och arbete besparas. Elisabeth Lodin på Sluta Gräv förklarar mer.

TEXT TOM SWALES

Tänk taktiskt. Ta hand om taket.

KAMI

Dags att byta tak? Våren är här. Välj något av våra plåttak PLEGEL®, TerraPLEGEL® eller KamiClassic. Det är enkelt att lägga, utvecklat för hårt väder och har lång livslängd. Produktsortiment och återförsäljare finns på kami.se

Grund- och markarbetet upplevs oftast som den tråkiga och tunga delen i alla trädgårdsprojekt. Att gräva hål, frakta bort jord, gjuta betong eller placera plintar och försöka fixera stolphållarnas exakta positioner är en kamp för många lekmän. För att slippa de momenten och snabbt få ner stödpunkterna så väljer allt fler markskruvar. Elisabeth på Sluta Gräv:

– Ja, då kan man direkt komma i gång med det roligare snickeriet av altanen, underlaget till bubbelpoolen eller det insynsskyddande planket. Men för att det ska hålla långsiktigt så behövs professionella markskruvar, som våra installatörer drar ner med särskilda maskiner. Varje skruvs diameter och längd väljs då utifrån hur lös eller stabil jorden är, eventuell fukt, tjäle, byggets tyngd och vindbelastning.

TID, PENGAR OCH SÄSONG

Den fördel som lockar flest gör-det-självare att bygga på Sluta Grävs markskruvar är troligen arbetstiden. Semestern och sommaren har ju en tidsbegränsning. Husägare som däremot anlitar byggare tilltalas främst av kostnadsbesparingen, som uppstår med den kortare projektiden.

– En del villaägare och byggfirmor vill undvika grävning och betong av andra skäl. Ibland är tomten inte tillgänglig för en grävmaskin. Då kan våra smidiga maskiner enklare komma in och sätta markskruvarna, utan att göra åverkan på trädgården, förklarar Elisabeth Lodin.

I andra fall kan det handla om att man vill komma i gång tidigt på våren, då temperaturen fortfarande är låg och olämplig för gjutning. Eller då gräsmattan ännu har kvar vinterns fukt och inte kan bära en grävmaskins belastning.

– Visst, då kan det efterlängtade trädgårdsprojektet stå klart redan till sommaren.

NÄSTAN OÄNDLIG LÄNGD

Proffsinstallerade markskruvar har sedan länge blivit allt vanligare vid byggen av förråd, friggebodar och attefallshus. Men Elisabeth, på Sluta Gräv, nämner fler områden där tomtägare och entreprenörer väljer skruvarna:

– Bryggor, båthus och andra byggnader över vatten. Det kan ju vara riktigt långt ner till stabil grund, under en sjöbotten och då använder man vårt system av förlängningar. Vid ett tillfälle krävdes 27 meter långa skruvar ner i sjön.

Under sådana förutsättningar hade andra material och tekniker, troligen gjort projektet omöjligt eller för kostsamt.

TerraPLEGEL® 1-kupig

PLEGEL® 1-kupig

KamiClassic Plain

TerraPlegel® är premiumprodukten med tegeltakets tilltalande estetik och kvartssandsbeläggning.

Plegel® förenar det bästa av två världar - plåttakets hållbarhet och tegeltakets tilltalande estetik.

KamiClassic är ett populärt klicktak med modernt utseende som passar de flesta byggnader - nu uppdaterad och i tre nya varianter med högre profil, hållbarare och ännu enklare att lägga.

KAMI

KAMI uppfann det tegelliknande plåttaket 1978 – Plegel®. Med mer än 45 års erfarenhet och utveckling erbjuder vi fortfarande marknadens mest hållbara plåttak. Produktionen sker i Kalix, Norrbotten. Det garanterar starka och hållbara tak med hög finish. Tak när de är som tryggast – kami.se

Så gör du vårstädningen mycket lättare

Äntligen vår! Äntligen vårstädning? Nja kanske inte, men ett par gånger om året är det faktiskt bra att göra det riktigt rent överallt därhemma. Aleksandar Avramovic hos Leifheit tipsar om några bra hjälpmedel och smarta redskap som gör jobbet lättare.

TEXT TOBIAS CHRISTOFFERSSON

Vad gäller just vårstädningen är det naturligt att börja med fönstren. Dels för att du förstås vill att den härliga vårsolen ska kunna lysa in obehindrat. Dels för att den där vårsolen också har en förmåga att obarmhärtigt avslöja om dina fönster är smutsiga...

– Du kan göra fönsterputsningen mycket lättare med en batteridrivna fönstervätt. Istället för den traditionella skrapan som du drar undan vattnet med för att sedan torka av, så suger fönstervätten upp vattnet. Inga droppmärken och helt torrt ända ut i kanterna. Vår modell Nemo klarar 130 kvadratmeter på en laddning och fungerar lika bra på speglar, kakel och duschkabiner, berättar Aleksandar.

SPRAYMOPP RENGÖR SNABBT OCH SMART

Från fönster till golv. För effektiv våttorkning behöver du en bra mopp. Här kan moppens detaljer göra skillnad för resultatet.

– Jag rekommenderar en mopp med teleskophandtag och snurrteknik. Då kan du både reglera längden på skaftet för rätt arbetsställning och smidigt vrida ur moppen. Moppen Clean Twist har även ett 360 graders svängbart handtag, som gör att du lättare kommer åt svåra ytor som under möbler och trånga mellanrum. En annan praktisk fördel är att du kan använda samma skaft till flera olika verktyg som till exempel mopp, fönstervätt, kakeltvätt, dammvippa med flera.

"Jag tipsar gärna om en torkvinda med linomatic-teknik som har linor som dras in vindans armar när den inte används"

Ett smart alternativ för snabb rengöring är en spraymopp.

– Spraymoppen Comfort Easy är utrustad med en påfyllningsbar är utrustad med en påfyllningsbar tank för vatten eller rengöringsmedel. Ett spraymunstycke sprider vätskan som en fin dimma framför moppen som sedan rengör. Idealiskt för att snabbt ta bort fläckar som kaffe, barnmat, sko- och tassavtryck, säger Aleksandar hos Leifheit, som har ett stort utbud av städ- och torkprodukter.

KOM ÅT ATT DAMMA ÖVERALLT

Med våren här kan du också börja lufttorka din tvätt ute igen.

– Jag tipsar gärna om en torkvinda med linomatic-teknik som har linor som dras in vindans armar när den inte används. Linorna blir inte smutsiga och spänns på nytt varje gång.

För torkning både utomhus och inomhus är torkställningen Pegasus populär, med ställningar som är lätt flyttbara men samtidigt mycket stabila. Pegasus finns även i en yteffektiv tornmodell, där du kan torka på höjden i tre våningar, och i en svart antracitfärg som ser snygg ut också i vardagsrummet.

SÅ VÄLJER DU RÄTT ENTREPRENÖR TILL RENOVERINGEN

Står du inför en större renovering därhemma? Då är ditt kanske viktigaste beslut att välja rätt entreprenör för att utföra jobbet. Lukasz Lazarz som driver Docker Bygg & Badrum i Åkersberga delar med sig av sina råd för vad du ska tänka på.

TEXT TOBIAS CHRISTOFFERSSON

En ombyggnad eller en större renovering är ett projekt med stor betydelse för ditt hus, hem och ekonomi som även kommer att påverka ditt liv och din vardag under arbetstiden. Vikten av att hitta rätt hantverkare och entreprenörsföretag går knappast att överskatta. Lukasz första råd är att anlita en totalentreprenör med övergripande ansvar.

TOTALENTREPRENÖR SOM TAR ANSVAR

– Till en större renovering behöver du flera olika hantverkare: Snickare, målare, elektriker, murare, VVS-tekniker med flera. En totalentreprenör leder och planerar arbetet och hjälper dig med allt, hela vägen så att du själv sliper vara projektledare. En bra totalentreprenör har ett brett eget kunnande och ett starkt nätverk av olika hantverkare. Vi samarbetar även nära med bygghandläggare och arkitekt, säger Lukasz.

Med sitt företag Docker Bygg & Badrum är han erfaren totalentreprenör själv med många lyckade renoverings- och ombyggnadsprojekt i storstockholmsområdet på meritlistan. Lukasz Lazarz nästa råd är också att välja en totalentreprenör som ger bra garantier och är noggrann med research och dokumentation.

– Att ta helhetsansvar innebär också att anlita proffs för det du inte kan själv, till exempel en besiktningsman för att få kunskap om alla detaljer om huset du ska arbeta med. Ju mer du kollar upp innan, desto mindre risk för överraskningar och fel på vägen. Under arbetets gång gör vi alltid fotodokumentation av viktiga moment och vi ger tio års garanti på våra jobb.

"Är vi med från första början kan vi visa vilka möjligheter som finns och ge råd och inspiration till lösningar och materialval du kanske inte visste fanns"

DÄRFÖR ÄR LÖPANDE BÄST

Lukasz två nästa råd är att välja och ta med totalentreprenören tidigt i processen, gärna redan på idéstadiet, och att anlita på löpande räkning.

– Är vi med från första början kan vi visa vilka möjligheter som finns och ge råd och inspiration till lösningar och materialval du kanske inte visste fanns. Vi kan också låta arkitekten ge förslag till nya rumslösningar.

Varför är det bra med löpande räkning?

– Löpande räkning blir i de allra flesta fall billigare. Väljer du fast pris måste din entreprenör ha en marginal för oförutsedda saker som kan inträffa på vägen. Men självklart ska du som kund innan renoveringen startar få en noggrann uppskattning av kostnaden för alla arbeten. Sedan ger vi våra kunder en uppdaterad arbetsplan vecka för vecka. Men det viktigaste är alltid ömsesidigt förtroende och tät dialog. Din entreprenör ska alltid finnas där för dig.

BÄTTRE MÅLA SLITET PANNTAK ÄN ATT BYTA

Att måla nytt ytskikt på slitna betongtakpannor är en både billigare och miljövänligare metod för att förlänga takets livslängd, jämfört med att byta pannorna. Och enligt Oscar Ohlander på Roofia i Kungsbacka, har 4 av 5 villatakt de rätta förutsättningarna.

TEXT TOM SWALES

Så länge materialet under betongpannorna är i gott skick så finns det ingen anledning till att bekosta byte av pannorna, bara för att de är slitna på ytan, berättar Oscar på Roofia:

- När ytan på betongpannor slits ned av ålder, vind och nederbörd så uppstår allvarliga problem. Smuts och påväxt, som mossa och lav, får starkt fäste på den skrovliga ytan. Fukt tränger in i den oskyddade betongen och köldsprängningen ökar. Via spräckta pannor kan nederbörd gå ner i undertaket. Och hela husets utseende och värde påverkas av takets försämrade skick. Men förnyar man sina pannors ytskikt med korrekt takmålning så eliminerar man riskerna. Särskilt med den extra hållbara färgen som vi använder. Och taket kommer då se nytt ut, vilket ökar både trivseln och värdet. Innan målningen utför vi en grundlig tvätt och behandling som helt sanerar taket från smuts och påväxt, så att färgen går in ordentligt i pannorna.

BETYDANDE MILJÖFÖRDEL

Det finns även starka miljöargument för att försöka undvika att byta betongpannorna. Nyttillverkning av betongprodukter orsakar nämligen stora utsläpp av koldioxid, kräver brytning av kalk och sten, samt tunga miljöbelastande transporter.

– Ja, men det som övertygar flest är prisfördelen, tryggheten

i att takets skyddsfunktion för huset återställs, samt glädjen av att få ett snyggt tak, tillägger Oscar.

Många fastighetsägare i Halland och Västra Götaland ber teamet på Roofia komma och göra en kostnadsfri bedömning av sina tak.

– På cirka åttio procent av taken så är faktiskt takpapp, läktar och råspont i gott skick så ett takbyte vore att kasta pengarna i sjön. Ett smutsigt och mossigt tak kan se ut att vara helt bortom räddning, men så är det sällan. Det kanske inte ens behöver målas nytt ytskikt. Ofta räcker det med vår skonsamma tvättning och en behandling som sanerar påväxten, och det blir ju ännu billigare.

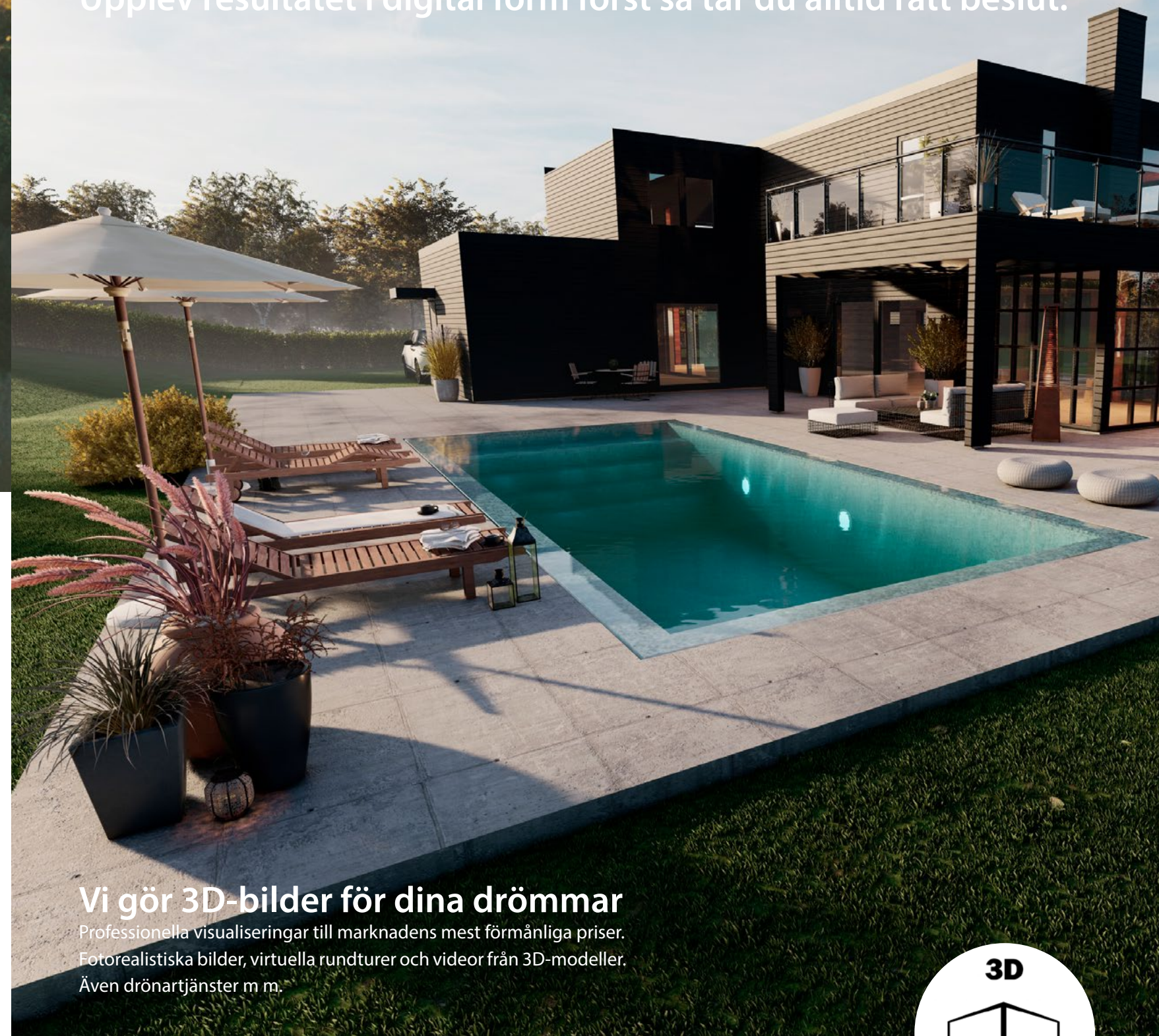
LÄTT ATT HÅLLA RENT

När taket väl är nymålat eller tvättat så är det betydligt enklare att bevara det fina skicket, utan större kostnader. Det räcker med att spraya ut ett behandlingsmedel över takpannorna, så hindras smuts och påväxt att få fäste.

– Ja, om det behövs varje eller vartannat år beror på närheten till träd, skog, hav eller sjö och takets läge för sol och skugga. Behandlingen går snabbt så många villaägare bokar det regelbundet. Och det känns tryggt att våra professionella medel inte påverkar miljön eller trädgården, avslutar Oscar.

3D-visualiseringar för ditt pool- eller villaprojekt

Upplev resultatet i digital form först så tar du alltid rätt beslut.

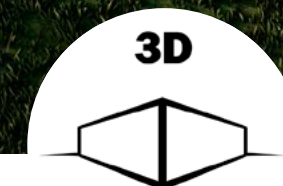

Vi gör 3D-bilder för dina drömmar

Professionella visualiseringar till marknadens mest förmånliga priser.

Fotorealistiska bilder, virtuella rundturer och videor från 3D-modeller.

Även drönartjänster m m.

visuals

3dvisuals.se

UTEMÖBLER FÖR ALLA VÄDER

Många vill ha utemöbler med skön tygklädsel och stoppning, men vill inte behöva skydda allt vid risk för regn. Lösningen heter Sunbrella-tyg. Jerker Lindgren på Fritab berättar om utemöbler med tyget som tål både regn och sol och torkar upp på en halvtimme efter en regnskur.

TEXT TOBIAS CHRISTOFFERSSON

Med våren i antågande börjar det äntligen bli dags att återerövra trädgård, altan och uteplats efter vår långa vinter. Hur står det till med utemöblemangen därhemma, är det kanske dags att förnya? Utbudet är stort och modellerna många, så du kan helt säkert hitta just de möbler du vill ha. Här vill vi särskilt tipsa om utemöbler som är extra tåliga och lättskötta.

I REGN OCH SOL

Utemöbler med textil och mjuk stoppning som tål alla väder långt in på hösten, är mycket uppskattade.

– Dynor i sunbrella-tyg har en överlägsen prestanda bland de utemöbler som finns på marknaden. Väven är både vattenavstötande och mögelavvisande, samtidigt som den är motståndskraftig mot blekning från UV-strålar. Det innebär att den kan stå ute länge i både regn och sol. Tyget känns genuint, långt ifrån den plastkänsla som tåliga dynor brukar ha, berättar Jerker Lindgren hos Fritab som tillverkat och levererat utemöbler i över 40 år.

"Till våra två utemöbelsier Easy och Bite använder vi en stoppning i dynorna av så kallat quickdryfoam-material, som istället för att suga åt sig större mängder vatten och fukt släpper igenom det"

INOMHUSKÄNSLA PÅ UTEPLATSEN

En riktigt slitstark utemöbel behöver förstås ha fler egenskaper än dynor i sunbrella-tyg.

– Till våra två utemöbelsier Easy och Bite använder vi en stoppning i dynorna av så kallat quickdryfoam-material, som istället för att suga åt sig större mängder vatten och fukt släpper igenom det. I kombination med ett underrede av aluminium får du möbler som du även efter en rejäl regnskur bara torkar av med en trasa, så kan du sitta i dem igen efter en halvtimme.

Båda serierna finns med tresitssoffor, fåtölj, hörnsoffa och solsäng och har en design som ger lite av en inomhuskänsla till uteplatsen.

– Till skillnad från många andra utemöbler så är de klädda möbler, precis som soffgruppen i ditt vardagsrum, vilket de ju kan vara eftersom de är så tåliga, säger Jerker Lindgren.

– En förutsättning är förstås att möblerna är lätta att rengöra – och det är de: Att borsta av dem med jämna mellanrum räcker i de flesta fall. För fågelspillning och fläckar, ta lite såpa eller diskmedel om det behövs och spola av dem med trädgårdsslangen. Hur enkelt som helst.

TAKET MED BÄST FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SOLPANELER

Är söderläge ett måste, vilken takform är bäst – och går det att matcha solpanelerna med färgen på tegelpannorna? Niklas Österberg, som jobbar med produktion och installation av solceller, reder ut några vanliga takrelaterade frågetecken.

TEXT CECILIA BÄCKLUND

Söderläge är ett vanligt säljargument i mäklarannonser. Det är också något som ofta lyfts fram i diskussioner om solpaneler – men att tro att huset måste ha söderläge för att montera solceller är en vanlig missuppfattning, menar Niklas Österberg, på PPAM Solkraft i Ljungsbro.

– Alla tak funkar, förutom de som ligger i norrläge. Där får man inte så mycket produktion, säger han.

De absolut bästa husen är de som har ett södertak med två flyglar så man kan sätta solceller åt såväl söder som åt öst och väst.

– Då kan man följa solkurvan från morgon till kväll vilket är bra då man ofta har den största elförbrukningen på just morgonen och kvällen, förklarar Niklas.

DEN OPTIMALA VINKELN

Det bästa vädret för solcellerna är en solig och vindstill vardag, med runt 20 grader, och för att solen ska studsas så rakt som möjligt mot anläggningen behöver solpanelerna ligga i en vinkel mot himlen på mellan 40-45 grader.

– De vanligaste sadeltaken har den graden av vinkling. Om man har ett platt tak vinklar vi upp panelerna, så det är inga problem, säger Niklas.

När man sätter solceller på sitt hus får man räkna med att de ska sitta där länge, i runt 30 år. Det är därför bra att se till så taket har en minst lika lång livslängd.

– Om det börjar bli dags att byta tak så rekommenderar jag starkt att göra det innan man monterar upp solpaneler. Annars kan det bli onödigt dyrt när man måste plocka ner solcellerna och montera upp dem igen. Montaget är det som tar tid när det ska vara säkert för både personalen och utrustningen, säger Niklas.

"Om det börjar bli dags att byta tak så rekommenderar jag starkt att göra det innan man monterar upp solpaneler"

SVART DEN BÄSTA FÄRGEN

Eftersom taket är en så stor del av husets utseende kan det kanske kännas lockande att matcha färgen på solpanelerna med den på exempelvis tegelpannorna. Där bör funktion dock gå före utseende, enligt Niklas Österberg.

– Om man väljer en färgad panel, som terracotta, så ska man veta att det sänker effekten som man får ut. Det absolut bästa är svarta paneler med vita mönster, som många av de tidiga panelerna hade. Av estetiska skäl och det som våra kunder vill ha så jobbar vi på PPAM Solkraft med högpresterande helsvarta profiler, säger han.

HOS OSS HITTAR DU FLERA OLIKA
VÄRMESYSTEM
KLIMATSMARTA PELLETSBRÄNNARE
och även reservdelar till din pelletspanna

Pelletsprodukter från kända märken:

Arterm • CTC • Ecotec
Metrotherm • Effecta
Eurofire • Janfire • Nibe
Nymo • Gordic Pellx
Kmp Pellx • Ulma
Roslagsbrännaren
Värmebaronen • Zibro

Välkommen att
kontakta oss om du
har några frågor!

PelletsBrännar Service

Mer info & kontakt:
www.pbs.nu

Hitta rätt med LÄTTSKÖTTA UTEMÖBLER

Utemöbler som är underhållsfria eller nästintill blir allt populärare. Eric Thulin hos Bo Ohlsson i Tomelilla berättar om fördelarna med olika lättskötta material och hur du hittar rätt.

TEXT TOBIAS CHRISTOFFERSSON

Det är den härliga, efterlängtnade tid på året då vi tar fram våra utemöbler igen efter vintern och verkligen går in i ljusare och varmare tider. För många blir det därmed också dags att underhålla dessa utemöbler: Olja in, måla om, fräscha upp. Men faktum är att allt fler väljer bort just det och satsar på lättskötta utemöbler för att få mer tid till annat.

KONSTROTNING OCH NONWOOD

– Både vad gäller loungeset och matgrupper ser vi att allt fler vill ha lättskötta möbler, som klarar att stå ute och kräver så lite omvårdnad som möjligt. För loungeset är konstrotting mycket populärt, gärna i svart eller naturfärger. Som matgrupp kan man kombinera stolar av konstrotting, till bord med aluminiumstomme och skiva av nonwood, berättar Eric hos Bo Ohlsson i Tomelilla.

Nonwood, polywood och aintwood är liksom konstrotting exempel på hårda, hållbara plastmaterial gjorda för att efterlikna olika sorters trä och rotting.

– I dessa material har vi ett brett utbud av utemöbler som är oerhört lättskötta men samtidigt snygga. De kan stå ute i alla väder, och du behöver bara tvätta av dem med vatten blandat med lite såpa eller diskmedel. Konstrottingmöbler är också riktigt hantverk, lika omsorgsfullt flätade som äkta rotting.

"Både vad gäller loungeset och matgrupper ser vi att allt fler vill ha lättskötta möbler, som klarar att stå ute och kräver så lite omvårdnad som möjligt"

ALUMINIUM, TEAK OCH FURU

Samma skötselråd gäller för utemöbler med delar av aluminium, en metall som genom att kombinera lätt vikt och hög stabilitet ger utemöbler som både är tåliga och lätta att hantera.

För dig som vill ha lättskött men ändå äkta trä tipsar Michael om två klassiska material som håller ställningarna: Teak och furu.

– Fördelen med teakmöbler är att du själv kan välja om du vill underhålla dem eller inte. Om du bara tvättar av dem med vatten får teak efterhand en silvergrå nyans som blivit väldigt populär de senaste åren. Vill du däremot ha en mer guldbrun färgton behöver du olja in möblerna årligen. Målad furu behöver bara tvättas av så länge färgen håller, vita möbler i kombination med färgstarka dynor är en snygg kombination.

En bra idé när du ska välja utemöbler är att ta dig till en affär där du själv på plats kan se, känna och provsitta olika material och modeller. Bo Ohlsson i Tomelilla till exempel har ett show room på över tusen kvadratmeter, och säljer även mycket annat till hus, hem och trädgård såsom verktyg, husgeråd, leksaker, kläder och skor.

FIXA FRANSK BONDROMANTIK I TRÄDGÅRDEN

Många älskar att möblera uteplatsen med en känsla av franska Provence, lantligt pensionat och kafé med antik-look. Eller "bondromantik" som man säger i butiken Sagagården, en oas för många som söker saker i den stilen. Vi ber Lene Magnusson visa oss goda exempel på bondromantiska utesaker.

TEXT TOM SWALES

Några kännetecken för stilen är metall, mjukt svängda linjer a'la 1800-tal, ytor med antik känsla och mönster som påminner om spetsstyger. Lene på Sagagården visar stolen "Ro" vars ben och rygg skapats av sammansmida järnstänger i snirkliga former. Till det ställer hon en skärmvägg i samma romantiska design och material, och kompletterar med en skärmvägg. Sakerna kunde varit hämtade ur någon älskad målning av Lennart Jirlow eller Angelica Wiik.

– Många som ofta besöker Sagagården här i Säffle eller vår webbshop, älskar det kvinnliga uttrycket. De inreder gärna uteplatsen och trädgården med en mjuk, kurvig och feminin känsla. Ett härligt sätt att skapa rum i trädgården är att sätta upp spaljéer som väggar, säger Lene.

Hon visar oss flera spaljéer av stiltypiska metallstavar med knoppar på toppen och en kurvig växtdekor. En blandning av rustik allmog och det lyxiga staketet omkring slottet Versailles.

"Många som ofta besöker Sagagården här i Säffle eller vår webbshop, älskar det kvinnliga uttrycket"

GRÖN ÄRGAD YTA

Många bondromantiska metallprodukter hos Sagagården har en populär grön ytbehandling. Den refererar till ärg, den grönfärgning som naturligt kan uppstå på gamla brons- och kopparsaker. Även Lenes egen favorit, den fällbara hyllan som fungerar lika bra inomhus som utomhus, finns i grönbehandlad version.

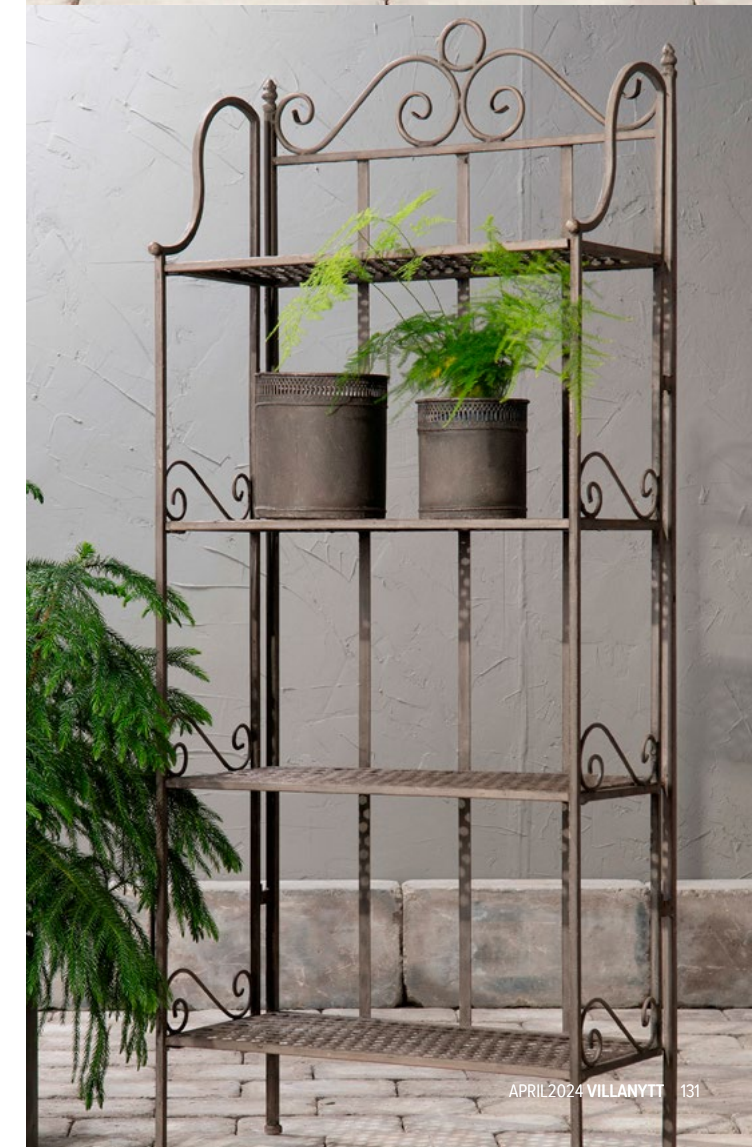
– Det är så praktiskt att kunna fälla ihop och förvara hyllan. Det underlättar verkligen om man vill tömma växthus eller göra plats för annat, under vintersäsongen. Och jag gillar att den är så stadig, även när den står på ojämnt underlag. I uterum, orangeri och växthus är versionen som hörnhylla mycket lättplacerad. Många älskar den gröna tonen, medan andra väljer den gråa tonen.

KRUKOR, POKALER, PAVILJONGER

Krutor är utmärkta för att styla uteplatsen eller trädgården i fransk-inspirerad bondromantik. En av de populäraste i Sagagårdens webbshop är "Pokal Metall Grön". Trots att den är mycket lätt så påminner den om de stora och tunga gjutjärnskrutor som ofta står utanför entréer på herrgårdar och slott.

– Även de andra pokalformade krutor, med överkant som liknar tygspets, tillför en vacker stil i utemiljön.

Att stilen är trendande blir tydligt när Lene visar en bild av en stor paviljong, som inkommer i juni. När trädgårdens växter klättrat uppför dess spaljeväggar så kan man njuta av skuggan i dess runda rum, som i en gammaldags fågelbur.

Lyckas uppåt väggarna: Målaren tipsar

Hur lyckas med måleriprojektet? En som vet är målaren och hantverkaren Sergio Bachs på SBA Måleri i Nacka. Här delar han med sig några proffstips till Villanyttas läsare som har renovering på husets to-do-list.

TEXT EVA RYDINGER

Intresset för målade ytor är stort och har tagit över efter tapetsering. Det upplever målaren Sergio Bachs som verkar i Nacka och Stockholmsområdet. Han tipsar:

– Välj en färg som du kan leva med länge och som du trivs med. Gå inte i fällan att välja en färg som du sett i en tidning eller på sociala medier. Det kanske är fint första veckan men risken finns att den inte passar just i din bostad.

MATTA FÄRGER GER VARM KÄNSLA

Att måla med supermatta färger är en stark trend just nu och ger en varm känsla till rummet. Mörka, varma kulörer hittar också hem till Sergios kunder. Men för den som har en stor villa med stora fönster förespråkar han ändå ett ljust färgval, han menar att det gör en härlig rymd och frihetskänsla.

– En färg som jag undviker är gult. Det är en alldeles för stark färg och inte en kulör som du blir lugn av. Det finns också olika vitt som går mot gult, till exempel stockholmsvitt. Den blir gulare med tiden och kan upplevas som nikotinskadad eller gammal. Det är inget jag rekommenderar.

MIKROCEMENT INTRESSANT YTSKIKT

Ett ytskikt som är populärt just nu är mikrocement. Detta är en slags betong med en rustik och varm struktur. Mikrocement skapar lite av en marmorkänsla, men utan glans. Mikrocement är populärt för renovering av badrum men kan användas i andra rum också, på väggar och golv. Mikrocement bredspacklar man på kakel och klinker och det finns ett stort urval av olika färger.

– Folk börjar bli trötta på kakel och klinker. Med mikrocement blir det mer naturkänsla och kostnaden är en tredjedel. Du behöver inte heller riva ner allt kakel, utan tätskiktet kan sitta kvar. Det blir också säkrare ur vattensynpunkt när du lägger på ett lager till.

UNDERARBETE A OCH O FÖR BÄSTA RESULTAT

På frågan vad som man ska vara noggrann med under måleriprojekt nämner Sergio att det är vanligt med att det slarvas med underarbetet. Tapeter sitter kvar, lager på lager, och skarvarna är inte vackra. Det är också många hemmafixare som spacklar själv och Sergio får rycka ut och rädda projekt.

– Om det är många lager tapet är det bäst att riva ner alla. Men är det bara ett lager som sitter bra kan man fingerspackla på skarvarna. Jag stöter också på att man väljer fel produkt som till exempel en glasfiberremsa för att foga. Denna är inte godkänd utan ska användas för att remsa enklare arbeten på gipsväggar och tak. Med tiden kommer den spricka till hundra procent. Anlita en expert redan från början, tipsar Sergio Bachs.

Måleri

och underhållsarbeten

MED KVALITET SOM HÅLLER LÅNGSIKTIGT

sbamaleri.se

Microcement

sbamaleri.se

SBA
Måleri

SBA MÅLERI LYFTER KVALITETEN

Vi ger dig de bästa, kostnadseffektiva, hållbara och långvariga lösningarna – i såväl kundrelation, materialval och miljöhänsyn. En personlig och ärlig dialog genom hela processen. Vårt mål är att ge dig mer än du förväntar dig. Varmt välkommen med din förfrågan.

SÅ BLIR DIN POOLDRÖM VERKLIGHET

En fribärande pool som är nedsänkt eller inbyggd är ett både smidigt och prisvärt sätt att få en poollösning av hög kvalitet till ditt hus. Per Jansson hos J & F Fritid berättar om några viktiga val för att din pooldröm ska bli verklighet.

TEXT TOBIAS CHRISTOFFERSSON

Nej, du behöver inte gräva ut halva din tomt eller mer och lägga hundratusentals kronor på en gjuten och kaklad bassäng för att få en egen pool av hög kvalitet. Med en fribärande pool får du en robust lösning till ett jämförelsevis mycket lågt pris – och en poolplats som kan se precis

lika fin ut.

– Med fribärande pool menas en pool som har en konstruktion, oftast i stål, kraftig nog att stå fritt och klara av krafterna av vattnet den fylls med. De allra flesta väljer att sänka ned hela eller del av poolen i marken ändå eller bygga in den med till exempel ett trädäck, helt enkelt för att det är snyggare, säger Per.

Och Per Jansson om någon vet, för det var han och hans företag J F Fritid som för exakt 30 år sedan på bred front började introducera fribärande pooler i Sverige.

DESIGNA DIN EGEN POOLPLATS

Här tipsar Per om några saker du ska tänka på för att lyckas med din egen.

– Det första du ska tänka på är storleken: Hur mycket pool får du plats med och hur vill du använda din pool? Vill du mest ligga och svalka dig eller vill du kunna ta ett par rejäla simtag?

Nästa sak att fundera på är hur du kan och vill att din pool smälter in i din utemiljö i övrigt.

"Med fribärande pool menas en pool som har en konstruktion, oftast i stål, kraftig nog att stå fritt och klara av krafterna av vattnet den fylls med"

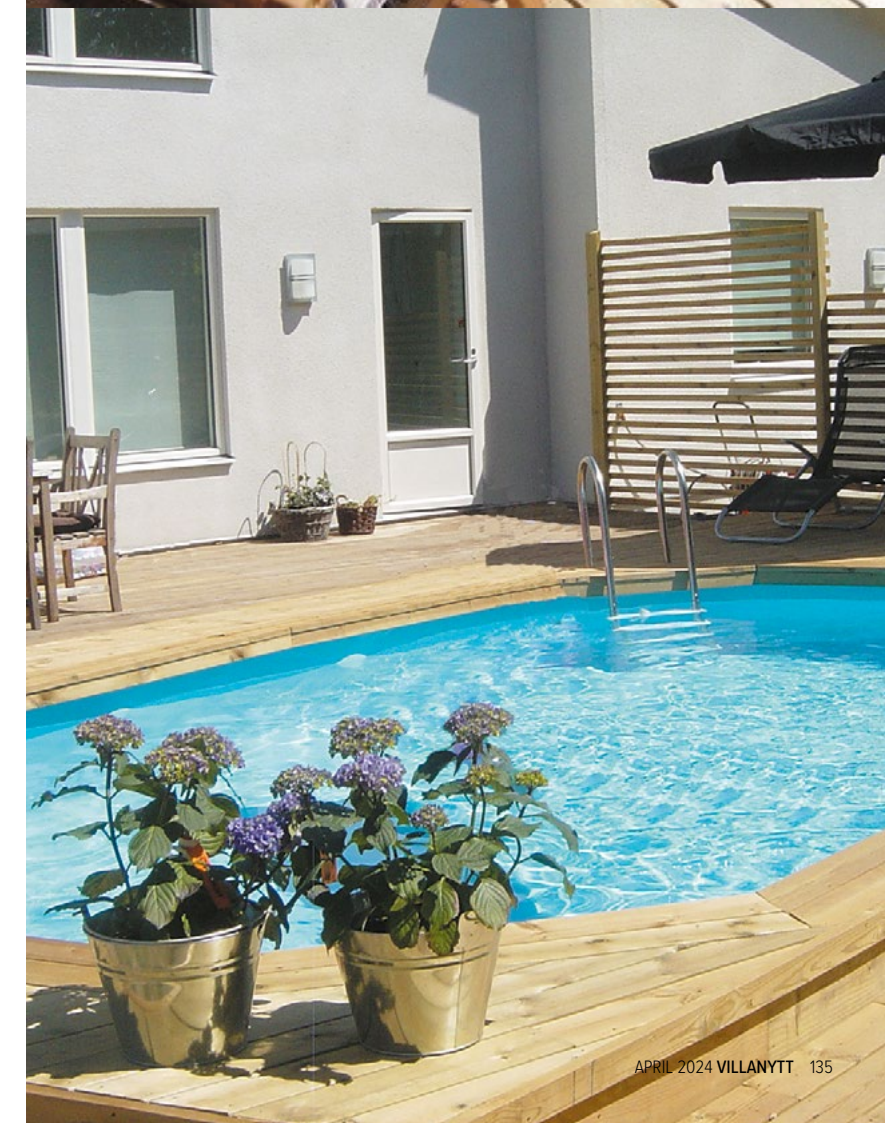

– Kanske vill du sänka ner poolen helt eller delvis för att den ska komma i samma höjd som din altan eller ditt trädäck. Eller så designar du en egen poolplats: Då kan du till exempel sänka ner poolen en bit så att överkanten är såg en halvmeter upp också bygger du in den med ett trädäck. Möjligheterna är många, och du kan få precis som du vill. Vi hjälper alltid våra kunder att utveckla deras tankar och bidrar gärna med råd och idéer.

KOMPLETT PAKET MED HÖG KVALITET

Om man själv inte vill leta och välja varenda detalj så finns kompletta paket. I paketet hos J & F hittar vi kraftfulla pump- och rengöringssystem. Där ingår även däckstege och verktyg för att sköta om poolen. Sådant kan annars bli kostsamt att skaffa i efterhand. Vi ber Per om ett sista köpråd:

– Är du händig och söker du en pool att montera själv? Då funkar en fribärande pool, även om de flesta anlitar installatör. Svårt att välja poolmodell? Titta då på den som köpts av flest svenskar: Vår Storpoo Delux med 1,32 meters höjd, galvaniserade, kanter, väggar och ben.

SÅ TAR DU HAND OM DINA TRÄD

Om du ser att något har förändrats hos trädet är det vettigt att ta kontakt med en trädfällare som kan avgöra om det behöver tas ner. Det menar Jan Gustafsson på Trosa träd och trädgård. Villan nytt fick chans att ställa ytterligare lite frågor kring träd och trädfällning.

TEXT EVA RYDINGER

HUR SER MAN OM ETT TRÄD MÅR DÅLIGT?

– En varningssignal är att det ramlar ner torra grenar uppifrån. När det gäller björkar, kan du hålla utkik efter stammen, om den börjar bli ihålig, bör du ta dit någon som besiktar. Titta också efter hur grönskan slår ut, det bör vara en jämn grönska över trädet. Men när det kommer till eken behöver du inte bli orolig direkt, eken kan återhämta sig efter ett par år.

VILKA SJUKDOMAR KAN ETT TRÄD DRABBAS AV?

– Granbarkborren är ett skadedjur som finns i hela Sverige och har blivit ett problem för villaägare. Dessa kan göra stor skada och det är fällning som gäller. Borrarna kan angripa andra träd också, men det är störst problem med granen. Granbarkborren svärmar när det har varit 22 grader varmt under ett par dagar. Efter det tar det inte så lång tid att se att träden börjar dö uppifrån och torra grenar börjar ramla ner. Svampsjukdomar kan man också att hålla utkik efter, de ter sig som konstiga utväxter.

NÄR TRÄDET ÄR BORTA, VAD SKA MAN GÖRA DÅ?

– Jag tycker att det är ens ansvar att återställa platsen och inte bara låta stubben vara. Plantera något nytt, men se först till att det finns bra jord och vatten.

VARFÖR ÄR DET VIKTIGT ATT GALLRA?

– Träd kan ta sol, vatten och energi av varandra. Björkar och andra lövträd behöver mycket vatten och tar från andra. Håll avstånd mellan träden. Ta bort lövsly under ek eller björk och håll rent runt stammarna. Gallra lite pö om pö så blir det inget stort projekt.

VAD SKA MAN TÄNKA PÅ NÄR MAN ANLITAR EN FIRMA?

– Anlita ett företag som har trädfällarförsäkringar och f-skattsedel. Om trädfällaren saknar F-skattsedel så kan du räknas som arbetsgivare, och bli ansvarig för personskador. Och anlita någon som är utbildad, det är jätteviktigt. Träd har enorma krafter och det är stora saker som kan gå ner. De kan klyva hus, swimmingpoolar och garage. Det är också därför jag håller på med mina utbildningar.

VANLIGA MISSUPPFATTNINGAR KRING TRÄDFÄLLNING?

– Det är mer jobb än man tror. Att fälla trädet är inte det tunga jobbet utan efterjobbet. Riset och stammar ska fraktas bort och kubbas upp. Många tror att vi tar hand om virket men det kostar för mycket. Det finns inte någon ekonomi för att ta hand om enskilda träd, utan det går till destruktion.

ETT SISTA TIPS?

– Du får säga ner träd på din egna mark, men tänk dig för. Trädfällning är farliga saker om det utförs fel. Det är stora tyngder och det kan verkligen gå åt skogen och gå riktigt illa med svåra skador. Gå en motorsågsutbildning och lär dig hur sågen funkar. Det är roligare när man kan något! avslutar Jan Gustafsson.

golvpoolen

BAD KAKEL GOLV

BAD, KAKEL OCH GOLV FÖR ALLA

I våra butiker hittar du trägolv, vinylgolv, laminatgolv, kakel, klinker och allt för ditt badrum. Alltid till bästa priser.

Välkommen till våra butiker så hjälper vi dig!

HAVA	ARREDO	BRICMATE
Tvättställsskåp	HAVA GRACE GRÅ 900	
Tvättställ	HAVA REKTANGULÄR 900	
Spiegel	HAVA STORE SQUARE LED	
Tvättställsblandare	HAVA SLIM KROM	
Handdukstork	HAVA LOOK 500	
Duschvägg	HAVA INFINITY 90 KROM	
Takduschset	HAVA MIX SLIM ROUND	
Vägg	ARREDO KAKEL POLAR VIT BLANK 30X60 CM	
Golv	BRICMATE KLINKER M36 GLANSHAMMAR HONED 30X60 CM	

ARREDO bathlife BB Berg & Berg BOEN DANSANI DURA VIT DUSCHBEGREPPA FM Mattsson Fixbo GEMME HAVEN Hava hansgrohe Ifö INR JUNCKERS
Karelia Kährs Macro Design Miller moro NEPTUN Nordhem NORDIC FLOOR PERGO Primy Smedbo Strand SVEDBERGS Topwell Tarkett VEDUM

MALMÖ | HELSINGBORG | GÖTEBORG | STOCKHOLM | golvpoolen.se

Smart och smidigt för klippning och beskärning

Med rätt verktyg av god kvalitet blir trädgårdsarbetet både lättare och roligare. Lasse Pahlberg hos ARS & Nakaya tipsar om smarta sekatorer, smidiga stängsågar och en smält revolutionerande steg – med mera.

TEXT TOBIAS CHRISTOFFERSSON

Efter årets kalla april får maj gärna bli lite extra skön, så att vi äntligen på allvar kan få komma ut i trädgården igen. Finns det en del att pyssla med? Hur ser det ut i redskapsboden? Här vill vi tipsa om några olika typer av redskap för beskärning och sågning.

SKONSAMT FÖR HÄNDERNA

Först: Sekatören. Sekatören är något av trädgårdsverktygens trotjänare, som du ofta har med dig och använder till mycket.

– Ska du satsa lite mer på bara ett trädgårdsverktyg så är det en god idé att investera i en riktigt bra sekator. För dig som vill ha ett mer skonsamt grepp rekommenderar jag en sekator med ett rullhandtag, som roterar och följer handens rörelser. Du kan också välja en sekator med så kallat motskärblad, som kräver mycket mindre kraft för att klippa, bra för dig som är lite svagare i händerna. Japanska märket ARS är världsledande, berättar Lasse.

För beskärning på höjd finns stängsekatörer som kan nå upp till fyra meter upp, ett praktiskt alternativ till arbete från steg. För dig som har riktigt mycket att beskära finns även batteridrivna sekatorer.

– Vi har även heliumstängsekatören med en teleskopstång från 2,70 till 4 meter som klipper med väldig kraft och genom

att du drar i ett handtag. Den klarar grenar med 35 millimeters tjocklek.

STABILT PÅ STEGE MED TRE BEN

Den populäraste sågen för trädgårdsbruk är en mindre, hopfällbar såg: Lätt att ha med sig och smidig att nå in med mellan grenarna i ett träd.

– Ett blad av hög kvalitet gör stor skillnad för hur effektivt du kan såga och hur länge sågen håller skärpan. Våra hopfällbara såg ARS Turbocut G17 har midjeslipade blad, vilket innebär att bladet är lite tunnare mitt på och tjockare vid tand och rygg. Det gör att sågen inte ”nyper” så lätt, alltså fastnar när du sågar genom en gren.

För sågning på höjd finns stängsågar i flera olika längder, de längsta med en arbetshöjd på över sju meter.

Till slut vill Lasse Pahlberg tipsa om smält revolutionerande modell av steg, även den från Japan: En trebenssteg i aluminium med justerbar höjd och vinkel som hjälper till att jämna ut ett ojämnt underlag.

– Trebenskonstruktionen i kombination med breda steg gör den här stegen från Hasegawa stabil och säker som smidig att arbeta från. Det främre benet har teleskopfunktion, så att du kan anpassa höjden till olika platser i trädgården. Klor på stegfoten gör att den inte glider iväg.

VÄRM DITT HEM med luft och vatten

När höstkylan kommer samtidigt som konjunkturen sviktar – då är det hög tid att se över uppvärmningskostnaderna hemma. Ett både ekonomiskt och miljövänligt alternativ är att installera en luft-vattenvärmepump. Anna Sjöström på Mitsubishi Electric Europe kan förklara varför.

TEXT CAROLINA CARPVIK

V arje hus har sina egna förutsättningar. När det är dags att skaffa en ny värmepump är det därför viktigt att få kontakt med en återförsäljare och certifierad installatör som kan göra ett hembesök.

– Vad just du behöver skiftar ju både beroende på var du bor i Sverige och vilken kapacitet ditt hem har behov av, säger Anna Sjöström.

Bor du i ett hus med vattenburen värme är en luft-vattenvärmepump ett effektivt sätt att sänka dina kostnader. Den tillgodoser hela fastighetens behov av både värme och varmvatten. Till skillnad från en luftvärmepump som fungerar som ett komplement till befintlig uppvärmning, till exempel direktverkande el.

SNÄLL MOT MILJÖN

Väljer du en luft-vattenvärmepump gör du också miljön en tjänst, då dess miljöpåverkan är låg jämfört med många andra uppvärmningssätt. Den utviner solenergi som finns lagrad i uteluften och använder den för att värma upp husets alla rum och se till att det finns varmt vatten i kranarna. Detta fungerar även när temperaturen sjunker ner till väldigt många minus-

grader och är alltså en uppvärmning som fungerar året om.

– Dagens värmepumpar är tillverkade för att klara vårt klimat. Vi har installerat värmepumpar både i Arvidsjaur och Kiruna utan några problem, säger Anna Sjöström, som själv bor i Skellefteå.

Värmepumpen känner själv av när temperaturen behöver höjas eller sänkas.

BIDRAG FRÅN STATEN

Dessutom är en luft-vattenvärmepump både relativt billig och enkel att installera, jämfört med till exempel bergvärme då det måste borrar ner i marken. Du slipper också den arbetsinsats som krävs om du värmer ditt hus genom att elda med pellets eller ved. Men framför allt gör du stora energibesparingar.

– Är elpriserna så höga som de var för ett tag sedan så krävs det inte lång tid innan du sparar in investeringen av pumpen, säger Anna Sjöström.

Äger du ett småhus som värms upp med el eller gas kan du just nu även söka ett statligt bidrag för energieffektivisering om du installerar en luft-vattenvärmepump. Bidraget är tänkt för att skynda på omställningen till en mer hållbar elförbrukning – både för din plånbok och för miljön.

Villapaket.se

FLAGGA UPP FÖR VÅR OCH SOMMAR

Med en flagga och en flaggstång får din tomt en vacker dekoration som förstärker den härliga känslan av vår och sommar. Fredrik Lind hos Flaggstängsexperten ger råd inför köpet av en flaggstång – och tipsar om hur den kan lysa upp vintermörkret också.

TEXT TOBIAS CHRISTOFFERSSON

En svensk flagga som vajar för vinden mot en blå himmel med några vita moln. Det är svårt att tänka sig en mer ikonisk bild av sommar och Sverige.

– Att flagga både förgyller vardagen och bidrar med det där lilla extra till högtid, fest och födelsedagar. Och kan förstås även ge extra värdighet och eftertanke till stunder av sorg, säger Fredrik.

För att kunna hissa din egen flagga behöver du en flaggstång. Här är några saker du ska tänka på inför ett flaggstångsköp.

SMATTERFRITT EN SMAKSAK

– Först: Höjden. En tumregel säger att en flaggstång i en villaträdgård bör vara tre till fyra meter högre än husets tak. Det blir med andra ord rätt stor skillnad på din flaggstängs längd om du bor i hus med ett plan eller två.

Du kan få en gammaldags flaggstång i trä, men de flesta väljer idag en stång i glasfiber.

– Glasfiber som material är lättare, billigare och i princip underhållsfritt, och med en glasfiberstång kan du även välja vilken hissanordning du vill ha. Vi har den traditionella med flagglinan på utsidan där du hissar och firar flaggan för hand, och så finns modellen med flagglinan inne i stången där du använder en vev. En fördel med linan invändigt är att du slipper smattret av flagglinan i vinden, vilket kan vara skönt om du bor på en blåsig plats. Å andra sidan finns det de som tycker lite smatter bara är ett trivsamt.

En annan fördel med linan på insidan av flaggstången är att flaggan roterar fritt 360 grader och bättre kan visa vindriktningen.

"Vi bistår gärna hela vägen från val av stång till smidig leverans och råd och hjälp med monteringen"

FUNDAMENT GJUTS ELLER BORRAS FAST

Flaggstången fästs i marken med ett fundament, som gjuts eller borras fast beroende på förhållandena.

Stången sitter ihop med fundamentet med gångjärn, som gör resning och fällning smidigt – men du ska förstås noga planera riktningen och mäta ut hur stången kan fällas i förväg.

– Är du lite häändig och har gjutit eller borrat tidigare så kan du montera din flaggstång själv, men de flesta av våra kunder väljer att ta hjälp. Vi bistår gärna hela vägen från val av stång till smidig leverans och råd och hjälp med monteringen.

De allra flesta väljer vit, men du kan få din flaggstång i vilken färg du vill till exempel för att matcha färgen på ditt hus.

Fredrik Lind avslutar med ett tips för att förgylla även den mörka tiden på året:

– Du kan arrangera belysning som lyser upp stången och flaggan underifrån, det kan bli riktigt snyggt. Eller varför inte smycka stången med led-slinga i vintermörkret?

Fixa fläckarna MED RÄTTA MEDLEN

Saft på mattan, kaffe på soffan, kalkbeläggning i duschen och chipsfingrar på prydnadskudden. Det gäller att välja rätt motmedel för varje fläck och material, så att inget förvärras. Kloka råd om lämpliga medel får vi från Lovisa Tingman på klassiska rengöringsmärket Häxan, som fixat fläckar för många generationer.

TEXT TOM SWALES

Måste man verkligen ha ett specialmedel för alla ytor? Lovisa svarar: – Vissa universalmedel kan användas brett, på flera material. Men då krävs att du kan en del om vilka ämnen som olika material tål, eller inte tål. Och vad smutsen består av, och löses upp av. Använder du i stället medel som skapats speciellt för materialet, fläcken och beläggningen så blir det enklare och säkrare. Mitt råd är att man åtminstone har de effektivaste medlen för de mest värdefulla och älskade sakerna, som man inte kan köra i disk- eller tvättmaskinen.

Rätt medel är särskilt viktigt på textila ytor för att undvika blekning, fläckens spridning och hårt gnuggande som sliter på tyget.

– Ja, många har räddat sin mattor och klädda möbler med Häxans ”Soffa & Matta”.

KALK OCH SVÄRTAT SILVER

Något som orsakar frustration i många hushåll är kalkfläckar på kranar, kakel, handfat och duschglas. Sällan fungerar universalmedel mot kalk eftersom det bara upplöses av några få ämnen. Faran med mindre effektiva medel är att man i stället skrapar för hårt, så att glansen på kakel, krom och porslin förstörs.

– Då är det bättre att förebygga kalkbeläggningen genom att spraya på vår ”Antikalk”, i samband med veckostädningen. Låt det sitta en stund innan du duschar bort det, eller torka av med trasa, tipsar Lovisa Tingman. Mörk oxidering på silver är också trist på exklusiva ljusstakar, skålar, brickor, smycken och bestick.

– Den beläggningen går lätt bort med Häxan Silverputs. Den har i stort sett samma effektiva formel nu som för hundra år sedan.

Eftersom många silvergods bara har en tunn försilvrad yta, så bör man vara mycket noga med vilka medel och metoder man använder.

FUNKAR UNIVERSALMEDEL?

Lovisa ger oss fler exempel på specialmedel för olika metaller, spishällar, ugnsgaller, glas, möbler med mera. Men vad ska man satsa på om man vill ha färre medel med bredare användningsområde?

– Universalpasta och Rapssäpa. Universalpasta kan rengöra och fräscha upp kakelfogar, grillgaller, ugnen, diskbänken och hoarna av rostfritt stål och även utemöblerna av plast. Med Rapssäpa kan man ta bort fläckar och ge ny glans till klinker, plast och alla former av trä, inne som ute. Dess feta formel återfettar även torra och matta ytor, förklarar Lovisa på Häxan.

Eftersom det finns många miljöpåverkande rengöringsmedel på marknaden så bör man välja de som är märkta med Svanen eller Bra Miljöval. Villnytt noterar med glädje att det gäller Häxans alla produkter, varav de flesta även tillverkas i Sverige.

Emaljskyltar tillverkade i Dalarna

Den enda i sitt slag faktiskt. All tillverkning sker i vår verkstad på gruvområdet i Falun. Bland världsarv och slagg. Från idé till färdig skylt. Hållbar och vacker.

Varmt välkommen att bli vår kund du också.

FALU
EMALJ
SKYLTA

f in | FALUEMALJSKYLTA

Tunnbindarevägen 1, Falun Tel: 023-189 60
info@faluemaljskyltar.se www.faluemaljskyltar.se

FÖRDELARNA MED ETT KLASSISKT PLÅTTAK

Lång livslängd, trygg täthet och lätt att montera solceller på. Det är några av fördelarna med ett plåttak, att överväga för dig som ska byta tak eller bygga nytt. Men det är skillnad på plåttak och plåttak: Anders Högberg på Anders Bygg & Plåt rekommenderar ett klassiskt plåttak och förklarar varför.

TEXT TOBIAS CHRISTOFFERSSON

"Behöver det bytas inom de närmsta 25 åren så är det bäst att du gör det innan solcellerna kommer upp, så du inte tvingas ta ner dem igen, renovera taket och sen montera solcellerna en gång till"

Ska du bygga nytt? Eller är det dags att lägga om taket? Då är du säkert full av tankar kring vilket takmaterial du ska välja?. Investeringen är stor, beslutet viktigt. Och faktum är att det även finns ett tredje fall då bör tänka över ditt tak: Om du står i begrepp att installera solceller.

– Oavsett vilken sorts tak du har, tänk på att takets skick innan du monterar solpanelerna. Är ditt tak 20-30 år gammalt bör du absolut se över underlaget. Behöver det bytas inom de närmsta 25 åren så är det bäst att du gör det innan solcellerna kommer upp, så du inte tvingas ta ner dem igen, renovera taket och sen montera solcellerna en gång till, säger Anders Högberg.

HÅLLER UPP TILL 70 ÅR

Ett plåttak har flera tydliga fördelar. De tre största är livslängden, hållbarheten och tätheten.

– Ett välgjort klassiskt plåttak kan hålla i upp till 70 år. Väl underhållet tål det allt väder och vind och alla temperaturer. Ett dubbelfalsat plåttak är också garanterat helt tätt, inga fogar eller pannor som kan lossna eller spricka. Investeringen är lite större, men inte dyrare sett över tid.

En fjärde fördel: Plåttak är ett bra tak att ha solceller på: – Plåttak är som sagt täta, du behöver inte vara orolig för att något ska spricka under när solcellerna är uppe. Solpanelerna är i regel också lättare att montera på ett plåttak: Du behöver inte som vid tegeltak lyfta på pannor och skruva fast undertill,

utan fästena fästs direkt i plåtens falsar.

Underhåll då? Ett plåttak behöver målas vart sjunde till tionde år, och liksom andra taktyper rengöras från alger och påväxt vid behov.

"Ett välgjort klassiskt plåttak kan hålla i upp till 70 år. Väl underhållet tål det allt väder och vind och alla temperaturer"

KLASSISKT HANTVERK

Allt vi så här långt har sagt om plåttak gäller så kallade klassiska plåttak. Det är nämligen skillnad på plåttak och plåttak.

– Med klassiska plåttak menar jag bandtäckta, dubbelfalsade plåttak. Det är det enda jag arbetar med, det är äkta hantverk och för det krävs att du är utbildad plåtslagare. Idag finns flera billigare snabbvarianter, där plåtarna inte falsas utan sätt ihop med klicksystem, som vem som helst kan göra. Då de här taken har många fler skarvar ökar risken för otätheter, särskilt vid genomföringar som skorsten och vinkelrännor.

Batterier tar dina solceller till nästa nivå

Med nya möjligheter att lagra el kan batterier vara en smart investering, inte minst för solcells-ägare. – Vår bostad är i princip självförsörjande med el. Vi kan driva hela huset om vi får ett strömavbrott, vilket känns bra inte minst med tanke på vikten av beredskap, säger Cecilia Ryegård, grundare av Extended Energi i Lidköping.

TEXT CECILIA BÄCKLUND

Välplanerad elanvändning med smart teknik har blivit det nya normala och med den nya generationens batterier, som monteras i hemmet, går det att spara överskottselen och använda den vid behov.

– Vår bostad är i princip självförsörjande med el. Vi kan driva hela huset om vi får ett strömavbrott, vilket känns bra inte minst med tanke på vikten av beredskap, säger Cecilia Ryegård.

Att ge sig in i batterimarknaden var långtifrån en självklarhet då Cecilia ansåg att de tidiga batterierna inte höll tillräckligt hög standard.

– Batterier är precis som bilar, du kan välja mellan kvalitet eller något som bara rullar. I höstas hittade vi tyska Sonnen, som tillverkar de premiumbatterier som vi nu är Elite-partner med, berättar hon.

STOR SKILLNAD PÅ LADDCYKLER

Hur lång garanti batteriet har är långt ifrån det viktigaste. Det finns framförallt två faktorer som avgör var på kvalitetsskalan batteriet hamnar: hur många laddcykler det klarar av och vad batteriet är tillverkat av.

– Många är oroliga för bränder. Ett litiumjon-batteri tar eld vid betydligt lägre temperatur än batterier tillverkade av litium-järnfosfat, som är den typen vi använder. De har en antändningstemperatur på 300 grader. Gällande laddcykler så kan det skilja sig mycket åt.

Våra batterier kan laddas upp och tömmas upp till 10 000 gånger, vilket är marknadsledande, säger Cecilia.

"Bra rådgivning är viktigt när man installerar solceller och väljer batterier, så det blir en väl anpassad anläggning"

GÅR ATT BYGGA UT

Det som i slutändan också avgör batterivalet är storleken på solcellsanläggningen och hemmets energibehov.

– Investeringen för en bra batterianläggning på upp till 22 kilowattimmar ligger på 90 000–115 000 kronor efter avdrag för för grön teknik. Den kan räknas hem på runt fyra-fem år. Fördelen med vår lösning är att batterierna är moduler som går att byggaut efterhand, nästan utan begränsning, vilket många av våra kunder gör, säger Cecilia.

För att få grön teknik-avdrag får batterierna bara användas för lagring av egenproducerad el.

– Vi träffar tyvärr många kunder med överdimensionerade solcellsanläggningar eller där panelerna inte är korrekt monterade. Bra rådgivning är viktigt när man installerar solceller och väljer batterier, så det blir en väl anpassad anläggning, säger Cecilia Ryegård.

ALLA SKA KUNNA PRODUCERA SIN EGEN EL

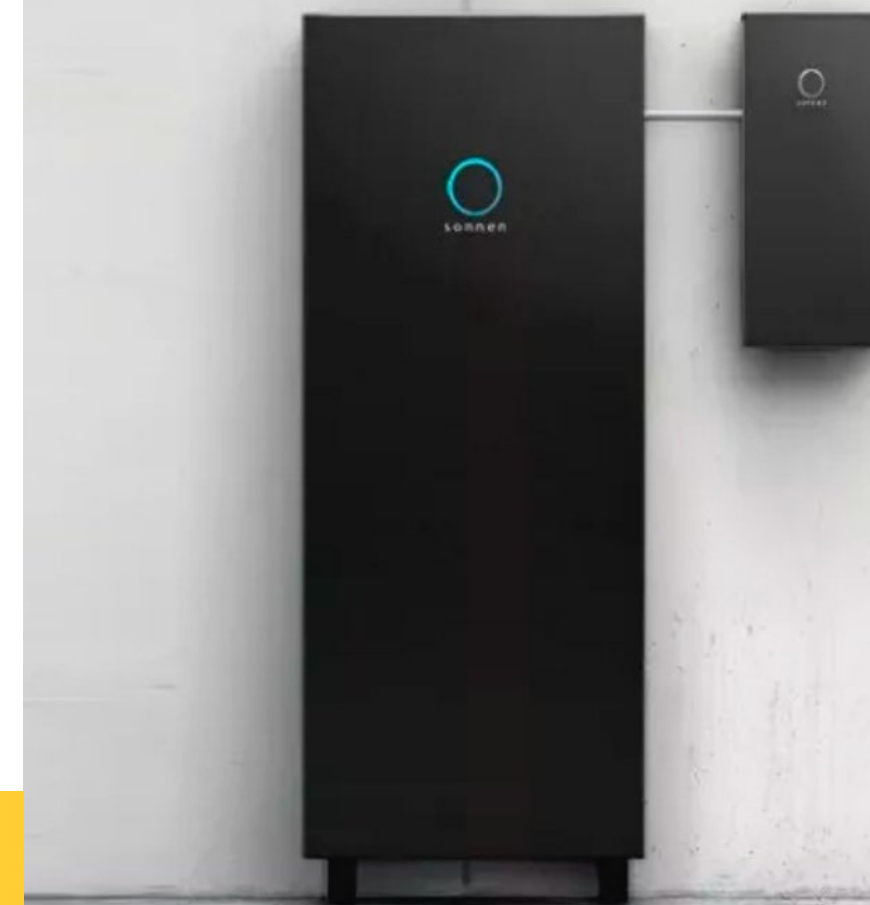
Vi erbjuder energilösningar för privatpersoner, företag, lantbruk och bostadsrättsföreningar.

Gör din offertförfrågan på www.extendedenergi.se eller ring 073-783 01 50

Extended Energi är numera upgraderade till ELITE Partner med Sonnen

SonnenBatterie 10 performance är ett intelligent lagringssystem som ser till att du kan använda så mycket av din egen solenergi som möjligt hemma samt optimera din ekonomi runt din energilösning.

VI LEVERERAR I HELA LANDET!

Fel kan sänka solcells- anläggningars effekt

Hur vet du att din solcellsanläggning verkligen ger den effekt som den borde? Det finns många möjliga fel som kan begränsa produktionen. När experten Robert Nordh ombeds kontrollera anläggningar så hittar han ofta brister. Och när de fixats så kan effekten öka, anläggningen hålla längre eller risker elimineras.

TEXT TOM SWALES

○ avsett om din solcellsanläggning är ny eller gammal så kan det vara lönsamt att få den synad av en "solcellsdoktor". Helst innan garantierna utgår. Men även därefter, eftersom varje extra watt och extra års hållbarhet är pengar.

Robert, på Nordh Energy Solar i Göteborg, berättar.
– Det kan handla om felaktiga installationer, inaktuella programvaror, trasiga delar eller smuts på kritiska ställen. Vissa brister, eller möjligheter till optimering, upptäcker vi med mätinstrumenten, andra hittar vi fysisk när vi kontrollerar inkopplingar och kontakter.

Genom att kolla igenom felkoder och historiken över elproduktionen så får Robert en uppfattning om anläggningens "hälsa".

– På billiga paneler händer det ibland att mikrosprickor uppstår i cellerna. Det betyder inte bara att de slutar producera el, utan att de kan överhettas och ge brandrisker. Sådana döda celler hittar vi med termografi.

FÖRSVAGADE MATERIAL

Undermåliga fästen kan leda till att hela paneler flyger i väg och orsakar skador, när en kraftig vind kommer. Plast och gummi av låg kvalitet kan försvaras av solens UV-strålning så att elkopplingar får dålig kontakt. Kvalitetsskillnaderna i material uppenbarar sig efter ett par år, medan installationsfel kan upptäckas redan när anläggningarna är nya.

– Vi kan se att de anläggningar som vi sålt och installerat håller sig i prima skick. Men på många andras anläggningar ser vi brister som bör åtgärdas, säger Robert på Nordh Energy Solar.

"På billiga paneler händer det ibland att mikrosprickor uppstår i cellerna"

JUSTERING, SKUGGA, GARANTI

Ibland kan en justering av mjukvaror räcka för att vässa funktionen. Och en rengöring av panelerna kan ibland höja effekten med uppemot tjugo procent. I vissa fall har panelernas placering inte anpassats perfekt efter skuggande saker i omgivningen. Nya skuggor kan även ha tillkommit under åren, när träd växer och grannhus byggs. Om det däremot är material och produkter som felar så är chansen stor att man kan få dem ersatta kostnadsfritt via garantin.

– Men udda lågprismärken kan vara svårare att ha garantikrav på. En del har ingen ansvarig part i Europa, och andra försvinner snabbt. Det gäller även vid installationsfel. Välj etablerade företag och märken med trygg historik så kommer det fungera smidigare, tipsar Robert på Nordh Energy Solar i Göteborg.

Ta hand om gamla hus på rätt sätt

Att renovera ett korsvirkeshus eller sekelskiftesvilla kräver sin hantverkare. Metoder och materialval ser annorlunda ut. Det menar Cliff Nilsson, som brinner för bevarande av äldre hus och har renoverat bostäder i över tjugo år.

TEXT TOBIAS CHRISTOFFERSSON

Från mars till oktober är det tacksamt att sätta tänderna i att renovera husets yttersida. Är det samma sak att renovera ett nytt eller gammalt hus? Nej, menar hantverkaren Cliff som driver PhanterBygg i Skåne.

– Metoder och materialval är olika. Vid renovering av äldre hus vill jag behålla den gamla stilen och själen i huset, använda hållbara material som andas och är kompatibla mot husets uppbyggnad. Nyproduktion har ofta många olika lager av material som skapar ett tätare hus och behöver inte andas som naturmaterial.

STARTA ETT RENOVERINGSPROJEKT

Det är inte ovanligt med bevarandekrav på äldre hus som innebär krav på materialval och kulörer. Vid översyn av ett hus är det enklast att undersöka nerifrån och upp så att inga skador på grund eller fasad finns, därefter fönster och slutligen tak och hängrännor.

– Tänk efter vad ni verkligen vill med huset. Vid större renoveringar är det inte fel att bo in sig och se vad som behövs förbättras eller läggas till. För mig är det också viktigt att förstå och förverkliga kundens drömmar och önskemål. Vid förändringar som en tillbyggnad, fönster, dörrar, fasadbyte eller tak, är det snyggast att behålla samma stil som när huset byggdes.

TILLÄGGSISOLERA MED HÅLLBART MATERIAL

Att tilläggsisolera ett gammalt hus eller se efter tätning runt fönster och dörrar kan spara många dyra elräkningar. Cliff använder helst cellulosaisolering på vind eller i snedtak och berättar att det blir billigare och enklare att anlita ett företag som kan spruta in cellulosa, då man slipper skarvar och spill som uppstår vid traditionell isolering.

– I innerväggar funkar cellulosa i skivform. Men den får inte överstiga en tjocklek på 100 mm, då kan varm och kall luft mötas i väggen och förorsaka fuktproblem. Utvändigt lösning är en spontad träfiberskiva som finns i olika tjocklekar, den bryter köldbryggor och du får ett bra skydd mot vind och kyla. På denna går det bra att lägga en puts eller klä en traditionell träfasad över.

LINOLJEFÄRG UTOMHUS

Vid färgval använder Cliff gärna traditionella färger som linoljefärg vid snickerier eller klassisk falurödfärg.

– Jag har precis avslutat ett staket med linoljefärg. Fördelen är att den låter träet andas och är bra för miljön. Att köpa färg är att föredra från de etablerade färghandlarna.

På frågan vilket som är det främsta rådet när man ska välja hantverkare till ett äldre hus svarar Cliff att inte anlita någon som vill förenkla och ta genvägar, utan känner yrkesstolthet och är noga med detaljer

– Ta in många offerter och ställ frågor. Välj en hantverkare som har en känsla och respekt för husets ålder samt kunskap om material och tekniker. Och har du asbestplattor på tak eller fasad behöver hantverkaren vara certifierad för detta. Anlita någon som du har förtroende för! avslutar Cliff.

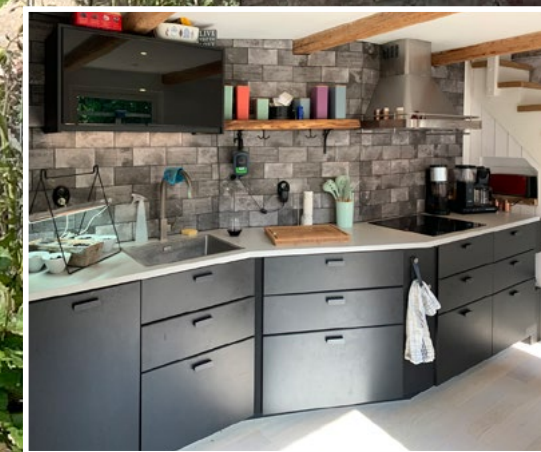
PhanterBygg

Snickeri- och byggtjänster

LÖVESTAD, SJÖBO, SKÅNE

Fönsterbyte
Takläggning
Köksinredning
Renovering ute/inne
Trädäck
Staket och speljéer
Trädgårdsmurar

PhanterBygg
www.phanterbygg.se
info@phanterbygg.se
0733-62 09 17

Fabriksbyggnad med planer för bostäder och butiker

Är du den som ska överta gamla yllefabriken i Marieholm, med potential att bli ett besöksmål med personliga butiker och lägenheter? Ett lockade livsprojekt, ett fastighetsbolags nästa juvel eller en arkitektbyrås blivande juvel?

TEXT TOM SWALES

Runtom i Sverige finns flera lyckade exempel på industribyggnader som fått nytt liv med unika och udda butiker, kaféer och bostäder. Den karaktärsfulla gamla yllefabriken i Marieholm, utanför Eslöv norr om Lund, har potentialen att bli nästa pärla. Nuvarande ägare och eldsjäl, Rickard Forshufvud, är öppen för att överlämna stafett-pinnen. Men helst till någon som kan ta hans vision vidare.

– Jag vill gärna se att fabriken utvecklas med hjärta samt lokala och humana möjligheter. Inte som någon trist standardgalleria, med de samma butikskedjor som i alla köpcenter. Utan personliga och unika hantverkare, second-hand-shopping och andra verksamheter, drivna av entusiaster.

Idag är gamla yllefabriken ett älskat besöksmål just för de typen verksamheter. Bland annat Återbruket Myllan, Åkes Vinylmarknad, surdegsbageriet Röstånga Mölla & Bröd, Ninas Kafé, Wilmas Loppis med flera.

"Jag vill gärna se att fabriken utvecklas med hjärta samt lokala och humana möjligheter. Inte som någon trist standardgalleria, med de samma butikskedjor som i alla köpcenter"

TILLSTÅND FÖR BOSTÄDER PÅ GÅNG

Rickard Forshufvud berättar att förutsättningarna för att bygga bostäder i fabriken, är unika.

– Vi har kommit långt med de nödvändiga tillstånden, och utvecklar lösningar för att uppfylla de önskemål och krav som kommunen och länsstyrelsen har. Min önskan är att man skapar en human form av boenden, men människorna i centrum. Gärna med kollektiva inslag, gemensamma möjligheter och trivsamma hem som alla har råd med. Möjligen någon form av compact living. Det är ju vansinnigt att de flesta nya bostäder som färdigställs i dag bara kan bebos av ett fåtal som har råd, eller är beredda att lägga hela sin ekonomi på bara boendet. Lika ohållbart är det att så många fastigheter rivs, i stället för att man tar vara på dess befintliga möjligheter.

VÄRDEN VÄRDA ATT VÄRNA

Rickard skulle gärna se att Lunds Universitet såg fabriken som ett värdefullt "case". Främst för att studera hur gamla fastigheters förutsättningar, värden och material kan användas i en byggnads nya identitet.

– Arkitekter som besökt gamla yllefabriken spontant och förutsättningslöst, har också inspirerats av möjligheterna.

Villanytt tipsar även läsarna att göra ett besök på den spännande platsen, hitta sköna retromöbler, upptäcka flera sorters surdegsbröd och klassiska vinylplattor med härlig nostalgi.

TÄNK PÅ DET HÄR NÄR DU VÄLJER HUSVAGN

En husvagn är lika med frihet. Frihet att resa var du vill när du vill. Med en modern husvagn har du också alla hemmets bekvämligheter med på resan. Du har även frihet att få din husvagn precis som du vill ha den. Tony Ekström hos Polar berättar vad du ska tänka på när du väljer.

Text: Tobias Christoffersson

För dig som funderar på att skaffa husvagn är den första frågan du ska ställa dig inför köp ganska naturlig: Vem ska använda den?

– Hur många ni är som ska bo och sova i husvagnen idag vet du säkert, men tänk också på hur det kan se ut framöver. Kan det komma till fler familjemedlemmar?

Finns det små barn som inte är så små om några år och behöver större utrymme? Du kan få en husvagn med allt från 2 till 6 bäddar, och du kan välja längd och bredd på dem efter dina önskemål, säger Tony Ekström, vd för svenska husvagnstillverkaren Polar.

VÄLISOLERAT VIKTIGT ÅRET RUNT

Nästa fråga: Hur, i stora drag, tänker du använda din husvagn och när?

– Lite förenklat kan man säga att en mindre vagn passar bra för aktivt resande med många stopp och en större för längre vistelser på samma plats. För dig som ser planerar att husvagnssestra i Europa kan det vara bra att veta att utrymmet på campingplatserna ofta är mindre nere på kontinenten än härhemma.

De flesta tänker sig kanske husvagnssestern som en typisk sommaraktivitet, men med rätt husvagn kan du åka iväg på äventyr precis när du vill.

– Grundprincipen för alla våra husvagnar är att du ska kunna använda dem året runt. För det krävs riktigt bra isolering och ett värme- och ventilationssystem av hög kvalitet. Vi har vattenburen golvvärme som standard och marknadens tjockaste isolering. Tänk på att bra isolering inte bara håller ute kylan på vintern utan även värmen på sommaren. För dig som planerar vintercamping, tänk också på att du lär tillbringa mer tid inne i husvagnen när det är kallare ute, och då kan en större modell vara bra.

"Vi har 30 olika planlösningar att välja bland, och inom dem kan du även göra många egna tillval och anpassningar för att optimera utrymmet för just dig"

STOR FRIHET ATT VÄLJA

Att resa med en ny husvagn år 2024 innebär att du inte på något sätt behöver leva enklare än du är van vid. Jo, utrymmet är ju förstås begränsat jämfört med ditt hem, men du kan ha i princip alla hemmets bekvämligheter med dig: Från fullutrustat kök med spis och fullstor ugn till smarta hem-funktioner som låter dig styra till exempel värme och belysning på distans. På en del campingplatser kan du även koppla upp dig på både vatten- och avloppsnetet.

Du har också stor frihet att välja hur din husvagn ska se ut invändigt.

– Vi har 30 olika planlösningar att välja bland, och inom dem kan du även göra många egna tillval och anpassningar för att optimera utrymmet för just dig.

EFFEKTIVA ENERGILÖSNINGAR

SOLCELLER | BATTERILAGRING | LADDBOXAR

Nyckelfärdiga solcellsanläggningar har varit vår lösning sedan starten 2010. Tekniken går ständigt framåt och idag kan du både lagra din producerade solcell för att använda den på natten samt ladda din elbil med den.

Vi hjälper er från idé till färdig installation - utan krångel. Ett komplett energisystem som bidrar till ditt boendes ekonomi och energiförsörjning.

Ta reda på hur mycket solcell ditt tak kan producera och hur mycket pengar du kan spara.

Kontakta oss genom att surfa in på ppam.se

ppam.se
013-39 20 40

SAJT FÖR MOPPE- NÖRDAR PÅ RESERVDELSJAKT

Mopeder från förr har blivit en folkhobby, men att hitta reservdelar har varit svårt. Därför gläds många åt att Europas största reservdelslager nu finns i en svensk webbshop. Villanytt kollar in mopedrenoverings.se, som vill göra det möjligt för moppenördar att hitta alla delar på ett ställe.

TEXT CECILIA BÄCKLUND

Gamla mopeder finns idag överallt – på vägarna, i diskussionsforum på nätet, och inte minst i åtskilliga garage, där de förvandlas från nötta till välskötta. En utmaning för mopdentusiaster har tidigare varit att snabbt få tag på rätt delar. Sedan ett drygt decennium är det problemet löst, efter att några vänner gick samman och startade sajten mopedrenovering.se.

– Renoverar man en motor vill man kunna beställa alla delarna på ett ställe och slippa vänta. Nu har vi det största lagerhållna sortimentet i Europa, kanske till och med i världen, säger Jan Östling, en av mopedrenovering.se:s grundare.

BARA NYA DELAR

Komponenterna som säljs är nya och till största delen nyttillverkade, men det finns också äldre delar från restlager, förklarar Jan.

Han utstrålar äkta entusiasm när han berättar om livet som mopdenörd. I det egna stallet finns bland annat en Zündapp, en Crescent compact och en Yamaha DT. Totalt har han sex, sju mopeder.

– Ofta har man många fler än så. Det är som en drog, om man har börjat så är man fast.

Mopeder är billiga att äga, du betalar ingen skatt och försäkringen kostar bara några hundra om året. Och om man hittar ett renoveringsobjekt så kan man rusta upp det och sedan sälja med god vinst, säger Jan.

"Renoverar man en motor vill man kunna beställa alla delarna på ett ställe och slippa vänta. Nu har vi det största lagerhållna sortimentet i Europa, kanske till och med i världen"

TVÅ EFTERTRAKTADE MOPEDER

Det är drygt 70 år sedan den typ av mopeder som får köras i maximalt 30 kilometer i timmen, och som inte behöver någon registreringskylt, kom ut på marknaden. Antalet modeller som tillverkats är betydande och Jan Östling berättar att efterfrågan på delar ökar varje år.

– Det finns två mopeder som många vill köpa, antingen den man själv hade som ung eller den man inte hade råd med, säger han. Att mopeder blivit en folkhobby är lätt att förstå, menar Jan.

– Det är en rolig och billig hobby med en fantastisk gemenskap. Det är inte bara gubbar som håller på med detta utan även kvinnor och yngre. Dessutom är det en låg teknisk tröskel att ta sig över – och du kommer nära naturen. Våra motton lyder "Ride it, break it, fix it, repeat", liksom "15 är inte en ålder – det är en känsla!" – och de lever vi efter.

TÄNK PÅ DET HÄR NÄR DU SKA UPPGRADERA DITT BÅTKAPELL

Du som är båtägare vet att ett bra båtkapell i gott skick kan göra stor skillnad. Börjar kapellet bli slitet är det dags att byta. Anders Almgren hos kapelltillverkaren Kapell & Annat i Malmö tipsar om några viktiga saker du ska tänka på då.

TEXT TOBIAS CHRISTOFFERSSON

När är det dags att byta båtkapell? När det inte håller tätt längre, är kanske det svar på den frågan som kommer upp först. Kapellet är ju trots allt där för att skydda dig och båten från i första hand väder och vind och väta. Men just därför kan det också vara bra att tänka efter före lite grann och byta innan kapellet går direkt sönder.

– Seglar du med ett trasigt kapell som börjat spricka, så kan det snabbt gå håll och börja läcka. Ser du att färgen börjar blekna ordentligt vet du att det snart är dags. Om du tittar närmare och ser att träden i sömmarna är spröda och väven börjat spricka eller ludda sig, ja då är det definitivt dags, säger Anders.

OPTIMERAT FÖR NORDLIGT KLIMAT

Ett nytt båtkapell är en ganska stor investering, så det är viktigt att du bildar dig en klar uppfattning om vad du är ute efter. Vill du ha ett exakt likadant kapell som ditt gamla, eller vill du passa på att uppgradera till ett kapell med fler eller andra funktioner, eller till ett som helt enkelt är av högre kvalitet?

– De flesta båtar levereras med ett båtkapell, oftast sprayhood eller en bimini, från varvet. När det är dags att byta kan du passa på att välja en uppgraderad design som ger bättre komfort, smidighet och användbarhet än båtens originalkapell. Med ett båtkapell som är riktigt väl anpassat för våra nordligare breddgrader, exempelvis med ett fullt sittbrunnstält, kan du förlänga säsongen. Hos kan du få ett nydesignat kapell och för många märken även ett nytt kapell i tillverkarens original.

"När det är dags att byta kan du passa på att välja en uppgraderad design som ger bättre komfort, smidighet och användbarhet än båtens originalkapell"

SKRÄDDARSYTT KAPELL MED KVALITET

Segel- och motorbåtar kan ha olika behov, men teamet här på skandinavens största kapellmakeri fixar lösningar för alla båtar.

Anders Almgren tipsar om några fler saker att tänka på inför valet av nytt kapell.

– Ska du segla med kapellet uppe? Vill du kunna fälla din sprayhood? Vill du ha ståhöjd på kapellet eller inte? Hur vill du att kapellet ska förvaras? Vilka dina önskemål och behov än är, så kan du alltid få ett skräddarsytt kapell, inte minst om din båt är av äldre modell och inte serietillverkad. Vi ger dig råd och visa vilka möjligheter som finns.

Till slut har Anders ett råd gällande vinterförvaringen av din båt:

– Undvik en vanlig pvc-presenning om du kan och satsa på ett heltäckande vinterkapell i ett material som andas. Då minskar du risken för fukt- och mögelproblem.

KVALITETSKONST FÖR DITT HEM- OCH FÖR EN BÄTTRE VÄRLD

Att falla för ett häftigt konstverk, och samtidigt bidra till en bättre värld? Hur går det till? Naslin Ossanloo på konstplattformen Andy Okay berättar hur varje verk är knutet till en välgörenhetsorganisation, som stöttas vid konstköpet.

Text: Tobias Christoffersson

Tanken kom till svenske grafiske designern och konstnären Andreas Häggkvist för cirka sju år sedan: Varför inte försöka använda konstens kraft för att bidra till verklig förändring i världen? Sagt och gjort, och med en verkligt bra idé till hur, så startade han 2018 plattformen Andy okay.

– Idén är att erbjuda limiterade releaser av konst från några av världens bästa konstnärer, där varje verk är knutet till en ideell organisation. Men idén är också att erbjuda riktigt bra konst till priser som är rimliga för det stora flertalet, berättar Naslin.

NYA KONSTVERK VARJE VECKA

Under åren som har gått har Andy okay utvecklat samarbeten med ett tiotal välgörenhetsorganisationer, bland dem världsnaturfonden WWF, Greenpeace, Rainforest Trust, The Smile of the Child och PangeaSeed Foundation – och mer än tvåhundra olika konstnärer från hela världen.

– I april och maj står vårt samarbete med The Non Violence Project Foundation i fokus, en ideell organisation som arbetar för att minska och förebygga alla former av våld i världen. Vi släpper ett nytt konstverk varje vecka, bland konstnärerna finns Tomadee, Mykola Kuryliuk, Jason Ratliff, Nicebleed och Frank Moth.

Konsten är samtida och modern, men genrer och teknik varierar stort: Här finns allt från oljemålningar till fotokonst, street art och digitala tekniker, med mera.

– En del av verken har motiv som är gjorda för eller tänkta att associeras med organisationen i fråga, men långt ifrån alla. Konsten ska först och främst vara sin egen, och våra utgåvor en möjlighet för människor att förvärva vackra och visuellt slående konstverk med mening till sina hem.

DONERA SÅ MYCKET DU VILL

Det som säljs är reproduktioner, fine art prints, i begränsad upplaga med varje verk kopplat till en specifik ideell organisation, i fyra olika storlekar, med eller utan ram. På Andy okays plattform finns många olika verk och motiv att välja bland.

– Själva köpet går till så att du först betalar ett grundpris, som är mycket lägre än de priser konstnären i fråga brukar ha på motsvarande verk. Sedan kan du ge en donation till den aktuella organisationen, eller någon av de andra vi samarbetar med. Precis så mycket som du vill eller känner att du kan.

Bygg- & plåttjänster

i Stockholm, Uppsala och Västmanland

ANDERS BYGG & PLATAB

andersbyggplat.se • 0762 - 63 40 40 • info@andersbyggplat.se

Komplett Flaggstång 9 m

inkl. tillbehör toppkula guld, flagglina, knape, clips, markfäste med gångjärn, lingjutnings järn, svensk flagga 240 cm & vimpel 300 cm.

Just nu 4.800:- inkl moms, fraktfritt

Ordinare pris 5.851:- gäller fram till nationaldagen 2024.

**Erbjudande
-25%**

med kod: **Flagga24**
gäller utvalda flaggor
och flaggstänger.

Kontakt: 031-789 09 50 • www.flaggstangsexperten.se

Fullt sortiment flaggstänger & tillbehör, produkter från Nordens ledande tillverkare,
Auktoriserade flaggstängsmontörer som monterar, reparerar & serviceuppdrag

SAGAGÅRDEN

INREDNING OCH TRÄDGÅRD

WEBBSHOP OCH POPULÄRT BESÖKSMÅL I SÄFFLE

Möbler, hyllor, krukor, lyktor,
ljusstakar med rätta känslan.

Vacker paviljong.
Inkommer i juni. Boka den nu.

Lökar, knölar och frön för
blommor och grönsaker.

sagagarden.se

25%
rabatt för Villanytt läsare på alla
trädgårdsvaror
Ange rabattkod "Villanytt25"
T o m 20/5

DEM BESTÄMMER I DIN TRÄDGÅRD?

Viltstop hjälper dig med att få bort rådjur, hjort och älg från din trädgård.

Viltstop trädgårdspak. innehåller 4 bollar, som du kan placera ut i dina olika planteringar eller odlingarna i trädgården. 1 boll täcker ca 100 kvadratmeter och Rekommenderar att byta minst varje vår.

VILKA FÖRUTSÄTTNINGAR GER DU DIN SKOG?

Med Viltstop kan du skygga din skog mot betesskador av framförallt älg, men även rådjur och hjort.

Viltstop placeras ut vid nyplantering och eller/ tills ungskogen nått upp till en höjd på cirka 4 meter.

Viltstop skogspak innehåller 12 påsat / hektar och kan sitta upp till 4-5 år.

Hur länge produkten håller beror på väder och vind, samt hur hårt trycket är på djuren i området. Har du frågor så tveka inte att maila eller ringa. Besök oss på:

www.Viltstop.se, Facebook, Instagram

Anneli.Bysell@viltstop.se

0760456825

FALKÖPING

Ekehagens
Forntidsby

Historier om forntiden

Paddla stockbåt, knacka flinta, forntida spel och lekar m.m.

Restaurang med lunch, härbakt fika och glass.

Bredgårdsmannen -
Sveriges äldsta ansikte!

Miniutställning om en man från stenåldern.

ÖPPETTIDER & KONTAKT:

Försommar, på egen hand: lör- & söndagar 11/5-20/6, kl 11-17

Sommar, högsäsong i byn: dagligen 23/6-11/8, kl 11-17

www.ekehagen.se, tel: 0515 - 88 67 60

Båtkapell till motorbåtar och segelbåtar

kapell-annat.se

SKANDINAVIENS STÖRSTA KAPELLMAKARE

Här är ett sätt att bli snålast på gatan:

sbab.se/kilowattjakten

Nu har vi gjort det enklare för dig som vill komma igång och sänka din villas förbrukning! Räkna, få förslag och finansiera energiovereringen med oss.

SBAB!

Tillbyggnader och totalrenoveringar är våra specialiteter

Vi har expertisen och erfarenheten av att hjälpa privatpersoner öka ytan på sin bostad. Du kan lita på att vi tar hand om hela processen från offert, ritningar och eventuellt markarbete till slutförandet. Våra medarbetare är välutbildade, säkerhetsmedvetna, erfarna och noggranna.

Våra uppdrag omfattas alltid av ansvarsförsäkringar och vi utfärdar garantier på alla våra byggen och uppdrag. Vi kan genomföra en kompetent tillbyggnad eller totalrenovering på din bostad. Plus andra kvalitativa byggnads- och renoveringstjänster. Välkommen att kontakta oss.

"Jag fick hjälp av Lukas på Doker Bygg och Badrum med offert och planering inför eventuellt..."

Beate Sol S 1 vecka

"Mycket fint arbete. Trots svårigheter de stöter på så fixar de det."

Per Å 10 veckor
Verifierad kund

"Ställer upp när man behöver snabb hjälp! Proffsig och trevlig bemötande."

Josef S 12 veckor
Verifierad kund

"Doker håller vad de lovar. Professionella och yrkeskickliga hantverkare med noggrannhet, kv..."

Thomas Christer M 13 veckor

100% NÖJDA KUNDER
10 ÅRS GARANTI

076-883 59 75
dokerbyggochbadrum@mail.com
dokerbyggochbadrum.se

Köp en riktigt bra grill på Bluegaz!

**15%
RABATT**
på bluegaz.se
använd rabattkod:
villanytt15

OBS: gäller så länge lagret räcker till och med 2024-05-31 och kan inte kombineras med andra erbjudanden*

Experter på grillar och värme ✓ Bäst i test flera år i rad ✓
Svenskt bolag och varumärke ✓ Över 20 års erfarenhet ✓

BLUEGAZ

Sänk brandrisken och öka vinsten!

Vi optimerar din solcellsanläggning.

nordenergy
Energí på dina villkor

nordenergy.se

0735 - 54 10 10

info@nordenergy.se

Göteborg

BO OHLSSONS TRÄDGÅRSTIDNING • 2024
VÄRLDENS VIKTIGASTE SOMMARMAGASIN • WWW.BO-OHLSSON.SE

HÄR FÅR DU MER FÖR PENGARNA!

Bo Ohlsson

outfit

Vi erbjuder ett brett utbud av trädgårdsmöbler, grillar och tillbehör till din trädgård!

4999:-

Ester hörnsoffa i stål/konstrotting. 165x242 cm. Vändbar till höger eller vänster. Bord 145x75 cm ingår. Dynor ingår. Natur eller svart. Rek. pris 9999:-. Spara 5000:-.

• Välkomna att besöka vår stora möbelavdelning! •

6999:-

Daniel matgrupp i stål/aluminium/nonwood/spraystone. Daniel bord 195x103 cm + 4 Camilla stolar. Rek. pris 9999:-. Spara 3000:-.

9999:-

Hornbrook rundhörnssoffa i aluminium/konstrotting. 229x229 cm. H/V-avslut + rundhörn + 90x90 cm bord. Dynor ingår. Rek. pris 17999:-. Spara 8000:-.

4999:-

Gasolgrill Convective 440S med 4 brännare och sidobrännare. Gjutjärnsgaller, rostfria brännare, elektronisk tändning. Grilllyta 65x47 cm. Rek. pris 6999:-. Spara 2000:-.

6999:-

Spirit II E-310. iGrill 3 kompatibel. Fällbart sidobord, värmehylla. Grilllyta 60x44 cm. Rek. pris 7899:-. Spara 900:-.

VARDAGAR 10-19 • LÖRDAG & SÖNDAG 10-17 • MALMÖVÄGEN 12 • TOMELILLA • 0417 - 787 00

Fönsterputs & fasadtvätt *Bollebygd*

ANDREAS FÖNSTERPUTS

andreasfonsterputs.se • info@andreasfonsterputs.se • 070-980 19 85

Trädfällning och sågutbildningar

trosatradtradgard.se

TROSA TRÄD & TRÄDGÅRD

jagueinar@gmail.com 072-992 25 25

Es-Teck Hälsoscanning

Mäter 74 värden och funktioner i kroppen

10% Rabatt på Hälsoscanning 2024
Ange kod: VILLA

- För dig som vill göra en hälsokontroll
- För dig som vill förebygga sjukdom
- För dig som känner att något är fel
- För dig som känner dig trött, energilös, värk
- För dig som har svårt att gå ner i vikt
- För företag som vill sänka sjukfrånvaron

www.kroppiobalans.se
Kropp i Obalans AB

Alla växter till trädgården

- för leverans till dörren!

Vår kunniga personal ger dig tips och råd för en lyckad plantering. Skånsk växtkraft i generationer!

ROSOR. BUSKAR.
HÄCKVÄXTER.
KLÄTTERVÄXTER.
PERENNER.
FRUKT & BÄR!

Horto Green är ett familjeföretag i Skåne, andra generationen, med många år i trädgårdsbranschen. Vi säljer kvalitetsväxter för trädgården till nöjda kunder i hela Sverige, via E-handel och i vårt Garden center. Med mångårig erfarenhet och kunskap om trädgårdsväxter med hög prioritet när det gäller service och leverans. Svarar gärna på frågor och ger planteringsförslag och goda råd. Kunskap, kvalitet och god service är våra ledord!

Bästa kvalitet, service och pris! - www.hortogreen.com

Vintagemöbler

Brett utbud i bästa skick från 1950 - 1970-tal

Besök webbshopen eller butiken i Hägersten.

BEYO VINTAGE

beyovintage.se

Behöver du estetisk hjälp? Testa oss!

Vi hjälper dig kostnadsfritt att hitta passande utförare, genom våra medlemmar eller genom vår samlade kännedom om det estetiska Sverige.

väggmotiv | måleri | illustration | grafisk design | skulptur
foto | film & video | AI-konst | dekorativt måleri | förgyllning
trädgård & utemiljö | konsthantverk | smyckesdesign | m.m.

Ett personligt nätverk för estetiska uppdrag.

konstupdrag.se

MARKNADENS BÄSTA FASADSKIVA

- 60 ÅRS FUNKTIONSGARANTI

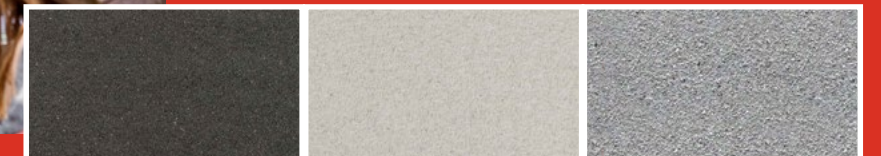
STENI Colour är ett flexibelt fasadsystem med fasadskivor och hörnlösningar i en mängd olika format, färger och glanstal. Skivorna kräver minimalt med underhåll och kan monteras året om.

- Tidlös Design
- Enkel montering
- 60 års Garanti
- Enkelt underhåll
- Robust och slagfast

FÖRNYA DIN SOCKEL

TERRA by STENI är en sockelskiva av glasfiberarmerad sten-komposit med en yta av krossad natursten. Den är mycket lämplig för inklädnad av socklar, vind- skydd, garage, stödmurar m m.

steni.se

LASTING EXPRESSIONS

**SNYGGT,
TRYGGT TAK**

Passform, slitstyrka och frostbeständighet är självklara egenskaper hos våra produkter. Låt både hjärta och hjärna vara med och styra, och valet blir rätt!

Det naturliga valet

Våra markprodukter och murar i natursten och betong kompletterar varandra perfekt - ett smart sätt att skapa spännande och livfulla miljöer med kvaliteter som står sig. Utnyttja de olika materialens styrkor till din fördel, så håller du nere kostnaderna utan att pruta på vare sig funktion eller estetik.

www.benders.se

NYHET!

Nordic Starlight, uterum i aluminium som klarar av det tuffa nordiska klimatet.

VÄXTHUS & UTERUM FÖR DET NORDISKA KLIMATET

Vill du veta mer? Boka in ett kostnadsfritt rådgivningsmöte, besök en av våra utställningar eller läs mer på classicum.se

En varmare plats

I 30 år har vi fört svenskar närmare värmen. Till en plats i det fria, närmare naturen. En plats där du kan duka upp till fest, njuta av morgonkaffet, se tomaterna växa fram eller bara vara dig själv – oavsett väder.

Men det vi är allra stoltast över är nog att vi fört människor närmare varandra. För egentligen handlar inte Classicum bara om vårt unika sortiment av växthus, orangerier och isolerade uterum av högsta kvalitet. Eller att vi under lång tid lärt oss hur man bäst skräddarsyr lösningarna efter just dina behov och din smak.

Classicum handlar om dig och de du älskar. Om att du ska kunna umgås med dem under en längre tid på året – på en vacker och trygg plats.

Som är lite varmare.
#envarmareplats

www.classicum.se

CLASSICUM
VÄXTHUS | UTERUM | TRÄDGÅRD | INTERIÖR

SVERIGES
SKÖNASTE HEM

Soffa Wooly- en fluffig dröm. Se mer på [hoomie.se](https://www.hoomie.se)

HOOMIE